

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל')

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת

פרשת נצבים תשע"ט

לוח שעורי למוזים לאנשי שלומנו "חסידי ברסלב" תלמידי "היכל הקדש"

שבוע פרשת _____

שב"ק	ו	ה	ד	ג	ב	א	
							חמש ורש"י עם התרגום
							תנ"ך
							משניות
							בבלי
							ירושלמי
							תוספתא
							מדרש רבה
							מדרש תנחומא
							רמב"ם
							טור
							שלחן ערוך
							זהר
							תקוני זהר
							לקוטי מוהר"ן
							לקוטי הלכות

רבנו ז"ל אמר: מעט גם כן טוב, על כן ראה ללמד מכל שעור מעט או הרבה כפי הפנאי.

אמר רב אסי למה לי למינחי תרתי – כלומר, בשני מקומות, הבא במעילה החתם
בפרק י"ד תשאת" (ובחסים צבא). דלא ניהא ליה לומר דבשני מקומות יהיה
שונה בפולחן. אלא לעולם דמעילה דוקא, ומכל מקום לא תפשוט דהיתר וריקה
שנינו. ודילמא לעולם אימא לך דהיתר אביה, ועיקר מתניתין בדקבלהו חוקרהו
פסולין. ויבא תימא: למה לי עד דאיכא תרתי,

הכי נמי לאו דוקא. אמר רב אסי: אם בן, למה
לי למינחי תרתיה? אלא לעולם דמעילה דוקא, והא
קא משמעין לן: דפסול עושה שריים, אף על גב
דקיבל פסול ורק, וקיבל כשר ורק – לאו כלום
היא, מאי משמע? – דשריים ניהו. והא קבעי
מניה ריש לקיש מרבי יוחנן: פסול מהו שעושה
שריים? ואמר ליה: אין לך דבר שעושה שריים אלא
חוץ לזמנו והחץ למקומו, הואיל ומציני לפיגולו, מאי לאו
רב מפסולו? לא, אפילו פסול. והא "אין לך" קתני:
הכי קתני: אין לך דבר שאינו מרצה בציבור ועושה
שריים – אלא חוץ לזמנו והחץ למקומו, אבל כמא
דאיתיה בציבור – משוי שריים, שאר פסולין דלא איתגון
בציבור – לא משוי שריים. תא שמעי: תפיגול לעולם
משולין בו, לאו דלא ורק, ושבע מיהו: היתר וריקה
שנינו? – לא, וריקה, ומאי "לעולם" – הא קא משמע לן
כדרך גידול דאמר רב גידול אמר רבי: וריקת פיגול אינו
מוציא מיד מעילה, ואינו מביא ליד מעילה.
הא

בכלל אין לך דבר שעושה שריים. ומשני: לא, לבר מפסול, חוץ מאותו פסול דקיימא
לן ביה דהינו טמא, מנו שפושט בסתרו, וש פסחים גורסין איפכא: "לאו בר מפסול"
היא, והיא "רבי קאי א"יחין לזמנו חוץ למקומו. ומשני: לא, ואפילו פסול (בר) –
וכלומר, פסול הוא מנו חוץ לזמנו חוץ למקומו. והא אין לך קתני – כלומר,
דמשמע בהדיא דשום פסול אינו עושה שריים אלא חוץ לזמנו חוץ למקומו דוקא.
חכי אמרה הא כיצד? שנינו (מרצה) בצבור ועושה שריים בר – כלומר, כל פסול
שאינו מרצה בצבור – אינו עושה שריים אלא חוץ לזמנו חוץ למקומו. דאי אטא
דאיתיה בצבור משוי שריים – שהרי וריקה חשובה קצת, אחרי שיש לה היתר
בציבור. "שאר פסולין דלינתהו בצבור לא בשוי שריים" – לפי שאין וריקה חשובה,
הורי אלא כאלו לא ורוק כלל, הילכך פסול דאמר עושה שריים מיידי בטמא. הא
שבע מיהו פיגול לעולם מושלן בו, לאו דלא ורק – "ולעולם" דקתני רצה לומר: בין
פיגול בשחיטה, בין פיגול בקבלה, ואפילו פיגול בקבלה, הדהו ליה היתר שחיטה, קתני
דמועלין, ותעמא פיגול, הא לא פיגול, אף על גב דלא ורק – אין מועלין, "ומשע
מנה היתר וריקה שנינו". "לא ורוק", ולחכי נקט פיגול, דאי לאו דפיגול – אין מועלין,
דהיתר אביה שנינו.

ומאי לעולם אף כמשמע לן דבר גידול – תימא מאי פריך "מאי לעולם"?
אורבה, דתיאט שפי, כיון דמיידי בוק, ואררבה, למאי ודסקא רעתך דמיידי
בלא ורוק הוא קשה שפי נמי "לעולם", כיון דליתא לרוב גידול. והא לעיל מיתי
סייעתא לרב גידול מנתק "לעולם", דמיידי על כרוך בוק. דאי לא ורק – נמי
למינחא: ומפשר השר מקוצי, דאמר הכי כי סלקא דעתך נמי דהיתר וריקה שנינו
איתא לרוב גידול. חכי פירושו: "מאי לאו דלא ורק" – מדנקט "לעולם" משמע
דמיידי בין קודם וריקה בין לאחר וריקה, ואשמעין תרתי, דכי ורק מועלין, אלמא
שום מרצה מניה, ולא איתא וריקה ומתקע מיד מעילה. וכי לא ורק אשמעין
דהיתר וריקה שנינו, דמשמע ורקא פיגול מועלין בו, הא לא פיגול – אין מועלין בו.
לא, ורוק, ומאי לעולם? – הוא כיון דמיידי בוריקא, אם כן ליכא רבוחא בוריקא,
דאי פשיטא דהיתר אביה נמקע מיד מעילה, ומשני: "הא משמע לן כרוב גידול"
– כלומר, דלא איתא וריקה פיגול ומתקע מיד מעילה.

כיצד
מדי מעילה.

הכי נמי – לכבי מעילה הא דקניי "שקבלו פסולין" לאו דוקא הכי, דנימא: הא
קבלו כשרים חרוק פסולין – אין מועלין בה. דאפילו קיבלו כשרים חרוק פסולין
– מועלין, דהיתר אביה שנינו, דבעינן גבי וריקה וליבא. ואי קשיא לך, מאחר
דלאו דוקא, אמאי הני לה? תריץ: אגב דהני פסולין דנשטו חוץ לזמנו חוץ
למקומו, תנא נמי "שקבלו פסולין חרוק",
ולעילם לאו דוקא, וליבא למיקו מנה
בדידייקת ברישא: הא קבלוהו כשרין, אף על
גב דחרוקהו פסולין – אין מועלין בה. אמר
רב אסי: אם כן – דקאמר דלאו דוקא,
למה לי למינחא בתרי דוכתי מתניתין דלאו
דוקא? אלא לעולם דמעילה דוקא –
והייקנין מינה דהיתר וריקה שנינו. כדאמרו
הבא. "פסולין" דתני גבי תמאת פסול –
לאו דוקא, אלא כדאמרו דהוא הדין מן כי
קבלו חרוק כשרים. חייב דהו לחכי קתני
שקבלו פסולין חרוק פסולין – דהא קא
משמע לן דפסול עושה שריים, שאם
נתקבל דם בשני כוסות, אף על גב דקבל
פסול בתחלה חרוק חוור וקבל כשר חרוק –
עושה הפסול לכל הדרם שנשתייר אחר
וריקתו שריים. דהו דקבל כשר חרוק –
לאו כלום הוא, אלא דאי כשרי הדרם, שאם
הוור מומה על הגבר בין וריקה דכשר
לוריקה דפסול – אינו טעון כיסוי. אי נמי,
שנאו הדרם דתינ לאמרין כיון
שריים. דאי אמרנן אינו עושה שריים –
טעונן טיה. הכי גרסינן: והא קא משמע לן
– דלא בתמאת פסולת הא קא

משמע לן וכו'. והא דתנן במסכת ובחסים (ל"ב) וכולן שקבלו את נדמו חוץ לזמנו
או חוץ למקומו – אם יש עיין דם תנפיש בצואר, חוורו הכשר וקבל, דמשמע
אינו עושה שריים: היינו כשחשבת פסול בקבלה חוץ לזמנו או חוץ למקומו,
דמחשבת פסול אינו עושה שריים לפסול. אבל אם דושט כשר בקבלה חוץ לזמנו,
אף על פי שיש עוד בצואר דם תנפיש – לא יחזור הכשר וקבל, דמחשבת דכשר
פסולת שריים. והכי אמרת – דהא קא משמע לן דפסול עושה שריים, והא בטא
ריש לקיש מרבי יוחנן פריך כ"ל הפסולין" (ובחסים ל"ב): פסול בו, ואמר: אין לך כי
אלא חוץ לזמנו חוץ למקומו, שאם ורק מקעת הדרם על מנת לאבול חוץ לזמנו חוץ
למקומו, והשאר חוץ שלא במחשבת פיגול – לאו כלום הוא, אלא כל הדרם שנשתייר
נעשה שריים ופסול. ומאי טנא חוץ לזמנו חוץ למקומו דקעושה שריים ליפסול
הואיל ומרצה לפיגול? – הואיל וריקת הדרם חשובה היא כל כך מועלין בפיגול,
דקובעת בפיגול, ולעילם לא הוקבע פיגול בחרת עד שעת וריקה. מאי לאו – הני
דוא דרעשה שריים, לאפוקי פסול שקיבל ולא חישב לפגול, דאינו עושה שריים. לא
אפילו פסול והא אין לך קתני – דמשמע הני כלבד ולא פסול. הכי קאמר אין לך
שאנו מרצה בצבור – כגון פיגול ונותר ויצא שעושה שריים לפסול, אלא חוץ
לזמנו או חוץ למקומו. דאף על גב דרוץ למקומו אינו מרצה בצבור – בעושה שריים,
הואיל ומרצה לפיגול. אבל בטא – דהיינו פסול, דמרצה נמי עושה, דתעמא
דחיה והיא בצבור – משוי שריים. פסולין – שאר פסולין, כגון בעלי מומים –
לא משוי שריים. והא דאמר "הא קא משמע לן דפסול עושה שריים" – היינו טמא.
האי דייקנין: לאפוקי פסול דלא משוי שריים – היינו שאר פסולין. תפיגול –
שרושב בשחיטה, לעילם מועלין בו. ובקשרו מועלין בו, ובקשרו מיידי, ומשום הכי מועלין, דאף
על גב דנתקבל חדם כרואי – לא אמרנן "כל העומד לירוק כרוק דמי" (מנחות
ק"ב). משום דקבלה דפיגול לא חשיבא בקבלה, ולא היא בוריקה לאפוקי חוץ
מעילה, ותעמא דהוי בקבלת דם פסול מועלין, לחכי לא נמקע מעילה. הא קבלת
דם דכשר, דלאו דפיגול – מוציאה ממעילה דאמר "כרוק דמי", ושמע מינה היתר
וריקה שנינו. לא בורק – מיידי, ותעמא דפיגול הוא, דוריקה דיהיה לאו היא כלום
לאפוקי ממעילה. אלא וריקה כשירה – מפקא מיד מעילה. אלמא, היתר אביה
שנינו, כרבי יוחנן. ומאי לעולם? – מניחותא כל בעי לה. והכי נמי מצי למיבעי נמי

מדי מעילה.
כיצד
מדי מעילה.

1 כיצד לן לפני זריקה ומעילין בו לאור זריקה אין מצינו לפני זריקה
2 - ומעילין בו, אבלו לאור זריקה - אין מעילין בו. ודבריהם ליה לרבי שמעון זריקה
3 לן מציאה מיד מעילה בוריקת שנה, קתני מיתה: לפני זריקה ומעילין בו, מאי לאו
4 דהוה שהיה ביום למזריקה, דאי בעי זריק, ואף על גב דנתקבל בבוס - לא נפק
5 מדי מעילה דהוה לאור זריקה. ולרבי, לפני
6 זריקה ומעילין בו, הווא ערעיל לא נורק הוה
7 לא היה בו שעת היתר. והתר מניה: היתר
8 אבילה שנינו. לא דבקליה סמוך לשקיעת
9 החמה - ומשום הכי לן דלא הוה שהוה
10 למזריקה. והוא אבל הבשר בלילה לפני
11 זריקה, ולכבי ומעילין, שהרי הוה עריל לא
12 הוה ראי לזרוק, ולא מציעו למימר "כל
13 העומד לזרוק ברוק דמי. אבל אי הוה
14 שהוה - דנראה לזריקה, וזריקה סמוך
15 דמי ואן בו בעילה. דהיתר זריקה שנינו. א
16 הכי - ארתי לן לפני זריקה, ליתני הכי
17 שקבלו קודם שקיעת החמה. דהוה שהוה
18 למזריקה לן - אין מעילין בו, אלא
19 עמד לזרוק - ברוק דמי, דהיתר זריקה
20 שנינו. קבלי לאור שקיעת החמה ודשח
21 בלילה ולן ואכל הבשר - ומעילין בו, דרוק
22 אינו ראי לזרוק זריקה כשהוה ולא ברוק
23 דמי, הדיכך ומעילין בו, הכי נפי קתני קודם
24 שיראה לזריקה - דהוה דתני לפני זריקה
25 הינו זריקה שנתראה לזריקה. שקבל אור
26 שקיעת החמה שערדין לא נראה לזריקה, אם
27 אבל כשהוה מעילין בו, אבל אחר זריקה, אחר
28 שנתראה לזריקה שקבלו קודם שקיעת החמה.
29 דהוה שהוה ביום למזריקה - אין מעילין בו
30 הוואל ודהוה עומד לזרוק ברוק דמי. ולעילם
31 היתר זריקה שנינו. תא שמע רבי שמעון
32 אומר בו - וכולה מיתרעט כסוגיא דלעיל
33 דיש נותר. לאחר זריקה אין מעילין בו -
34 ודבריהם ליה לרבי זוריקת פוגל מציאה מיד
35 מעילה בקדש קדשים בוריקת פוגל, לצינא
36 ארבי גדיל. והכא ליכא למדק לטעמיה
37 רבי שמעון בדריקו לעיל בתפוגל לעיל
38 ומעילין בו, טעמא דריגול, הא לא הוי פוגל
39 אין מעילין בו, דלא כבידא ליה לרבי
40 שמעון זריקה פוגל מציאה מיד מעילה בוריקת שנה. ואי לא זריק - וטעמא
41 משום הכי הוה דפיוגל אינו מציאה מיד מעילה אף על פי שזרק. הוה בכשר, כיון
42 שזרק - אין מעילין בו, שמע מניה: היתר אבילה שנינו. דבענין שזרק, לא דלא זרק
43 - אלא שנתקבל בבלי, ובפיוגל הוה דלא אמרין כרוק דמי, הא בכשר אמרין
44 כרוק דמי, דהיתר זריקה שנינו. אבל זרק טאי הכי נמי - דבעיא למימר לא לפני
45 מעילין בפיוגל, מאי איראי דתני סמוך בקדשים קלים? ליתני בקדש קדשים כאן לפני
46 זריקה ומעילין בו, לאחר זריקה אין מעילין בו, ודאי הכי נמי - מצו נתי, ולא איצטרך
47 ספא. אלא תא אף משמע לן כל לאיתני ליה מעילה - כגון אמורו קדשים
48 קלים. זריקה בתקנה שאין בה פיוגל - אתא ליה מעילה האמיורין, לא זריקה
49 פיוגל. כל לאפוקי מדי מעילה - לא אלא היתר אבילה שנינו, ואם כן על כרוך מיירי ברוק, וזריקה
50 פיוגל - מפקע מדי מעילה, ודלא כרב גדיל. והינו דאמרין במסכת מנחות: הא
51 איתנות בר גדיל. דהוה סתא ורבי שמעון הרוחיה סבידא להו זריקה פיוגל מציאה
52 מדי מעילה בקדש קדשים.

משנה

1 כיצד לן לפני זריקה ומעילין בו לאור זריקה אין מצינו לפני זריקה
2 ומעילין בו, לא דהוה ביה שהוה למיזוק דאי בעי זריק - הוה לפני זריקה
3 ממש, שלא זרק - ומעילין בו, ואף על גב דאיכא היתר זריקה - מכל מקום מעילין
4 בו, משום דהיתר אבילה שנינו, לא, דלא הוה ליה שהוה, דהקבלה סמוך לשקיעת
5 החמה. דלא איתני דבקליה סמוך לשקיעת
6 איראי נותר לפני זריקה - פירוש כלומר,
7 אימא מפליג בין קודם לאור זריקה? ופיוגל
8 בקדש זריקה גופיה בין קודם ראיות זריקה
9 בין לאחר ראיות זריקה, וליתני הכי: קודם
10 שקיעת החמה - אין מעילין בו, ואיכא
11 ראיות זריקה, לאחר שקיעת החמה -
12 מעילין בו, דליכא ראיות זריקה. ומשני: ובי
13 נמי קתני, קודם שיראה לזריקה כו'. כלומר,
14 לפני זריקה לאו דוקא, אלא רצה לומר קודם
15 שיראה לזריקה.
16 תא שמע רבי שמעון אומר שי פיוגל כו' -
17 כלומר, שזכי פיוגל זורק כמו בני נותר.
18 אמנם קשה דהכי קאמר דמיירי זריקה שהוה
19 למזריקה אבל אימא פיוגל דבקבלה לא
20 מציא אמרה, דהוה מוקפת לה בנעשה בקבלה
21 בהכשר. וגם בהלוק לא מצת אמרה, דהוה
22 רבי שמעון הוה ומכשר בלוק בפרק קמא
23 דתובטם (א.א.), משום דהוה ליה עבודה
24 לשכר לבטלה, כגון שהוה בצד המזבח
25 חזק. רבי נראה לן כגון שפיוגל סמוך בקבלה
26 דהוה שהוה למזוק בתחלה קבלה. וקתני:
27 מעילה, ושמע מניה: היתר אבילה שנינו.
28 ומשום אבל ספא דאי מעילין בו - מיירי
29 לאחר זריקה ממש. ותישנא אם כן תקיש לרב
30 גדיל דאמר דזריקה פיוגל לא מפקע מדי
31 מעילה ושי לומר דרב גדיל משני ליה
32 ברמיש, דהכא כתיב זריקה - הינו קודם
33 שיראה לזריקה, ולאור זריקה - לאחר
34 שיראה לזריקה. ולעילם קודם זריקה -
35 משום דהיתר זריקה שנינו, ומכל מקום קשה
36 דאם כן אי הוה שייטא למאן דאמר היתר
37 אבילה שנינו - ליתא לרבי גדיל. וזה איתני,
38 דלמאן דאמר היתר אבילה שנינו לא מצו
39 ליכש מתניא אם לא כרב גדיל, דהוה
40 לעיל גבי מתינון קתני ששטחו חוץ למינו חוץ למקומו מיירי על כרוך ברוק כב, כד
41 מדקאמר ומעילין, דאי בלא זרק - מאי איראי משום דפיוגל? אפילו לא פיוגל נמי,
42 כיון דהיתר אבילה שנינו, מכל מקום כי פיוגל אף על גב דזרק - לא מפקע מדי
43 מעילה. אלמא, כי אמרין נמי היתר אבילה שנינו איתא לרבי גדיל. והכא משמע
44 דליתא דרב גדיל אלא אם כן אמרין דהיתר זריקה שנינו. ואומר הוה מציא: דהוה
45 לא קשר בכל למאן דאמר היתר אבילה שנינו, אמר לך: דכולי עלמא אתו להו
46 כותי דהיתר אבילה שנינו, ובמתניתין את ליה לרבי יהושע דרבי לודא כדפירשני,
47 דעל כרוך מיירי ברוק, לרבי שמעון בדריחיה ליה ליה לרבי גדיל. ורב גדיל אמר
48 לך: דכולי עלמא אתו להו כותי, דהוה איתא זריקה פיוגל ותפקע מדי מעילה. ובהו
49 פליגי, דרבי גושא את ליה היתר אבילה שנינו, ומיירי ברוק כדפירשני לעיל, ורבי
50 שמעון דמתניא מיירי בלא זריקה, ואת ליה היתר זריקה שנינו. תא שמע הפיוגל
51 בקדש קדשים מעילין כו' - זאו דרוק, ושמע מניה היתר אבילה שנינו, ומשע
52 דרוק פיוגל מעילין, דבלא פיוגל - אין מעילין בו, וזרוק משום זורק ואיכא היתר
53 אבילה ווא לא זרק, אף על גב דלא פיוגל - ומעילין, כיון דליכא היתר אבילה. ואם
54 תאמר: מגילה לא דרוקא ברוק מיירי, למדק דבלא פיוגל אין מעילין? דלמאן הוה הדין בלא זרק? ושי לומר דרבי פירוש: לאו זרק, דהוה שהוה למיזוק, אבל לא זרק משום
55 הכי ומעילין - דהיתר אבילה שנינו. דאי היתר זריקה שנינו, מכיון שנתקנה בהכשר - מיד נפק מיירי מעילה. לא דאקמר "דפיוגל" - מיירי כשפיוגל סמוך בקבלה כמו
56 שפירשני מעילה. ומשני: לא, דלא זרק, כלומר, דלא זרק, וליתא היתר זריקה. וליכא השתא היתר זריקה. וזה פירוש דרוק הוא נגא. דהוה "זריק" משמע זורק ברוק, ופירוש רבינו
57 יצחק כן בארדם דרבי קאמר: מאי לאו זרק כו' דהוה אית לי מסתמא אתא לאשמענין כרבי גדיל זריקה פיוגל לא מפקע מדי מעילה, ועל כרוך מיירי ברוק, דרוק פיוגל
58 הוה דלא מפקע מדי מעילה, הא לא פיוגל - אין מעילין. ושמע מניה דהיתר אבילה שנינו. אם כן הוה ליה למיתני לעילם בדלעיל, לאשמענין
59 דמיירי ברוק זריקה וברב גדיל, אלא דלא היתר אבילה שנינו, ואם כן על כרוך מיירי ברוק, דאי בלא זרק - מאי איראי פיוגל אפילו לא פיוגל נמי, דהוה היתר
60 אבילה. אלא דהוה מיירי ברוק, והוה שייטא לרבי גדיל דהוה מיירי ברוק, משום דהיתר אבילה שנינו, לא, דלא זרק, כלומר, אררבה ליתא לרבי גדיל, דברוק לא מיירי,
61 דאם כן הוה מפקע מדי מעילה. אלא מיירי בלא זרק, ומשום דהיתר זריקה שנינו. כל לאיתני כו' - שלא בתקנה לא מיתה, והינו כרב גדיל, כל לאפוקי מדי מעילה,
62 שלא בתקנה נמי מפקע מדי מעילה. ולעיל מעטתהוה דרב גדיל פירשני טעם נכון.

1 **בשר** קדשים שיצא לפני זריקתו רכי אלעזר אומר מועילין – לטאן דאמר
2 החר אבילה שנינו. ולטאן דאמר החר זריקה צריך לפרש דמיירי קודם
3 שגרא לזריקה. ולטאן דאמר החר שחיטה – דמיירי קודם שגרא לקבל רם. ולכן
4 מועילין, משום דאית ליה לרבי אלעזר דאין זריקה מועלת ליצוא אפילו מדי
5 מעילה, ואין זריקה עליו משום פגול נותר

6 ועגוא, וביענין יזרל לטהורים, והבא. כיון
7 יצא – לא נותר לטהורים הוא. וגי נותר
8 ולפנין חילול מטמאה, כדמתיירין פרק ב'ת
9 שגרא" (ובדוחס מ"ד,א). וגי פיגול נמי אמרנין
10 בנדוחס (ב"ב,ג): הריצא נתן כן הריצא
11 פסול. ולדבוע שקרבו כל תשירי. וכין דריבא
12 – תן ולא מקרי "כל מתיירי". וכין דריבא
13 אומר: מועילין. דקסבר זריקה מועלת ליצוא.
14 אמר רבי עקיבא: המפרש וכו' וכו' הריצא
15 שתריקן מטרות. כלומר, משחט את שתריקן
16 בבת אחת, כדאמר בגמרא דריבא מהו זריקן
17 ריה מהו זריקה, לא משום שדמה פגול
18 בשרה מועילין בו, כלומר, אי אהר מודה
19 שבשם שדמה פוטו כשרה ממועלה, כן לא
20 ימועלו בבשר הבריתה, ואף על פי שהיא
21 פסולה; ואם כן שכן הוא. אף לדבר זה דין
22 הוא שפטר את של עגמה. מירוש: שכן
23 שפטר את של עגמה אף על פי שיצא.
24 ודוקא פסול יצא אתה למד דמוציא את
25 זריקה פלוגישן. אבל שאר פסולין דמיירי
26 – מודה רבי עקיבא שאין דומים כמפריש.
27 שחייב כמה פסולין שי בודחם דמוציא את
28 רבי עקיבא לאלו כל מצינא ביה זריקה, אבל
29 פסול יצא דוקא מסחבירא ליה דמועיל.
30 **אימוריו** קדשים קלים שיצאו לפני זריקה
31 דמים רבי אלעזר אומר אין מועילין – לפי
32 שזריקו לא וזכור חלק גבוה. אמרש שפסול
33 בירצא, דאין זריקה מועלת ליצוא, ואין חיבין
34 עליו משום פיגול נותר. כדפריש ליעל
35 טעמא. כבלולו רבי עקיבא אומר מועילין
36 בהם. דקסבר זריקה מועלת ליצוא. והני
37 תרתי למה לי – לאשמועינן פלוגתא דרבי
38 עקיבא ורבי אלעזר בקדשי קדשים אימוריו
39 קדשים קלים. **שלא** כתיבנה לא מקפא מדי

1 **משנה** בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמים – ואדר כן בנסה. ושוב
2 נזרק הדם. רבי אליעזר אומר אף על פי שזרק הדם מועילין בו – דסביבא
3 ליה לרבי אלעזר דזריקה אינה מועלת ליצוא להוציא מידי מעילה. ואין חיבין
4 עליו משום פגול נותר וטמא – האיל דריבא אינה קובעת בפגול נותר וטמא.
5 **עליו עוקבא אומר** – רבי עקיבא כשרה. רבי עקיבא אומר –

6 אפילו לא חזר והביעין, כיון שזרק – אין
7 מועילין בו. דזריקה מועלת ליצוא. וחיבין
8 עליו כו' – דהא זריקה מועלת קובעת
9 בפגול נותר כזריקה כשרה. ויש ספרים
10 אלא זריקה כשרה. רבי עקיבא אומר –
11 אפילו לא חזר והביעין, כיון שזרק – אין
12 מועילין בו. דזריקה מועלת ליצוא. וחיבין
13 עליו כו' – דהא זריקה מועלת קובעת
14 בפגול נותר כזריקה כשרה. ויש ספרים
15 אלא זריקה כשרה. רבי עקיבא אומר –
16 אפילו לא חזר והביעין, כיון שזרק – אין
17 מועילין בו. דזריקה מועלת ליצוא. וחיבין
18 עליו כו' – דהא זריקה מועלת קובעת
19 בפגול נותר כזריקה כשרה. ויש ספרים
20 אלא זריקה כשרה. רבי עקיבא אומר –
21 אפילו לא חזר והביעין, כיון שזרק – אין
22 מועילין בו. דזריקה מועלת ליצוא. וחיבין
23 עליו כו' – דהא זריקה מועלת קובעת
24 בפגול נותר כזריקה כשרה. ויש ספרים
25 אלא זריקה כשרה. רבי עקיבא אומר –
26 אפילו לא חזר והביעין, כיון שזרק – אין
27 מועילין בו. דזריקה מועלת ליצוא. וחיבין
28 עליו כו' – דהא זריקה מועלת קובעת
29 בפגול נותר כזריקה כשרה. ויש ספרים
30 אלא זריקה כשרה. רבי עקיבא אומר –
31 אפילו לא חזר והביעין, כיון שזרק – אין
32 מועילין בו. דזריקה מועלת ליצוא. וחיבין
33 עליו כו' – דהא זריקה מועלת קובעת
34 בפגול נותר כזריקה כשרה. ויש ספרים
35 אלא זריקה כשרה. רבי עקיבא אומר –
36 אפילו לא חזר והביעין, כיון שזרק – אין
37 מועילין בו. דזריקה מועלת ליצוא. וחיבין
38 עליו כו' – דהא זריקה מועלת קובעת
39 בפגול נותר כזריקה כשרה. ויש ספרים
40 אלא זריקה כשרה. רבי עקיבא אומר –
41 אפילו לא חזר והביעין, כיון שזרק – אין
42 מועילין בו. דזריקה מועלת ליצוא. וחיבין
43 עליו כו' – דהא זריקה מועלת קובעת
44 בפגול נותר כזריקה כשרה. ויש ספרים
45 אלא זריקה כשרה. רבי עקיבא אומר –
46 אפילו לא חזר והביעין, כיון שזרק – אין
47 מועילין בו. דזריקה מועלת ליצוא. וחיבין
48 עליו כו' – דהא זריקה מועלת קובעת
49 בפגול נותר כזריקה כשרה. ויש ספרים
50 אלא זריקה כשרה. רבי עקיבא אומר –
51 אפילו לא חזר והביעין, כיון שזרק – אין
52 מועילין בו. דזריקה מועלת ליצוא. וחיבין
53 עליו כו' – דהא זריקה מועלת קובעת
54 בפגול נותר כזריקה כשרה. ויש ספרים
55 אלא זריקה כשרה. רבי עקיבא אומר –
56 אפילו לא חזר והביעין, כיון שזרק – אין
57 מועילין בו. דזריקה מועלת ליצוא. וחיבין
58 עליו כו' – דהא זריקה מועלת קובעת
59 בפגול נותר כזריקה כשרה. ויש ספרים
60 אלא זריקה כשרה. רבי עקיבא אומר –

40 מעילה אבל לאיתווי ליה מעילה – כגון באימוריו קדשים קלים, אינא מודה ליה
41 לרבי עקיבא דמועילין כו'. תימה: דהבא משמע שיש לו להביא יזרל מידי מעילה,
42 ולעיל משמע איפאק דקסבר זריקה שלא בתוקנה לא מיתוי ליה מעילה ומכל
43 מקום מפקע מידי מעילה ואמר מודי רבינו הרב רבינו פריץ שחיזה: דלעיל איבא
44 טעמא וזכא איבא טעמא. דלעיל שבשעשית זריקה עגמה פסול, פיגול בשחיטה
45 או בקבלה – אלא כתיב אינה מעילה ליה מעילה בקדשים פסול, דלמא קרינא ביה
46 "קדשי ה'". אבל מצינא מידי מעילה בקדשי קדשים זריקה, דאשכחן דאחשיבא רזמנא
47 זריקה, לענן לאיתוויי כרת באבילה דביעא הריצא בפגול. ואפילו הכי אמר
48 רזמנא דהאי כל פיגול חיב כרת, ואם כן לענן מעילה קרינא בהו ראי לאבילת
49 אדם, וקא עלה "קדשי ה'". כי הוה טעם הוה זריקה פירש מורו למעלה גבי ההיא דרב
50 גידל. אבל הבא מיירי שהזריקה נעשת בחכשו, אלא נזרק על דבר שאינו ראי
51 שיצא מעילה, הליכין לענן להוציא מידי מעילה – לא מצינא זריקה, ואמתי לא אישתר
52 על דבר שאר, דהא אשכחן דזריקה עגמה בתשורה אלא כשיצא נעשת על דבר שאין ראי, ואם
53 כן קרינן בהו "קדשי ה'" לענן מעילה, דהא קאמר: עלה לא ירד. **כי** אמר רבי עקיבא זריקה מועלת ליצוא שיצא מקצתה – דמנו דמתיי זריקה להאי דגואי – אחני נמי
54 להאי דגואי. ואף על גב דיליף ליה ממפריש, היינו מקצתו יצא. דהני ליה. **אמר** רב אסי לרבי יוחנן כבר לימדינו תרבי מחשבין על הבשר ועל השחוף – אם אבדה חצי
55 חובה או נשרפה, והוא זרק את הדם על מנת לאכול ביות מאותו חלק שאבר או נשרף וחוצי לזמנו – מחשבתינו מועלת לקבוע פיגול לכל הבשר (שהרי שדאי בעין). ארבי
56 אבד ושרף ולידתהו? סימא קדשיה הוא. דהא אשתי כלל בעולם קאמר דמחשבתי מחשבה לפגל. ואם כן, הכי נמי יצא כולו, אמאי לא מצינא זריקה? אלא ראי דרבי
57 עקיבא מיירי אף בשבצא כולו. "אמי אמר רב אסי הכי" – קושא דמקשי התלמוד מרב אסי רב אסי, כדמסקנין. וקשיא: מה היא החשובה שהחייב דאסי על דבר רבי
58 יוחנן דרמנא לא פסולין ליצוא? דהא פרישין במתניתין שאין לדחמו לכן נראה לי בגירסת הספרים שגורסים "אמר רב אסי כבר לימדינו הבריי" כו'. ומיתלתי פאפי נפשיה,
59 ולא להחיש על דבר רבי יוחנן, דהא דקאמר "הא אבד ושרף ולידתהו ביה בעולם" – תלתיה דרבי יהושע ורבי, שבא להקשות: "מי אמר רב אסי, כו', כלומר, דאף על

מחשבין

60 גב דלידתהו בעולם אפילו הכי מחשבין.

1 חיובם לנשפכן למחר מזה – אין לפרש שחישב בשעת שפירש שיריים לסיוד על
 2 מנת לאכול מן הובח למחר – דהא פשיטא דלא פיגול. כדנתיא פרק קטא
 3 דבוחס (י.א.). דקתני: יצאו שפכת שיריים והקטרת אימורים שאין מעבקינן. וגם לא
 4 קבעי במחשבו בוריקה על מנת לשפוך שיריים למחר – דהא נמי פשיטא דלא רפיגול.
 5 כדקאמר גמי הוה. ועגמם. ומישט להו.

מחשבו על האבוד ועל השרוף. והא אבוד ושרוף לא
 איתנין בעולם. ואפילו הכי קתני מחשבוין? ומי אמר
 רב אסי הכי? הא בעיא מצינה רב אסי מרבי יוחנן:
 חישב לנשפכן למחר, מהו? אמר ליה רבי ירמיה: קבר
 שנית לנו אלל. אלמא: האי אלל כיון דלית ביה ממשא
 לא קיבל טומאה, הני נשפכין נמי כיון דלאיבוד אולי –
 בהו מחשבה לא מהינא. אלא דקתני 'על האבוד ועל
 השרוף' קשיא. אמר רבא: אימא 'על העמל לאיבוד,
 ועל העומל לשרוף'. אמר רב פפא: לא אמר רבי עקיבא
 וריקה מועלת ליוצא אלא שניצא בשר, אבל דם – אין
 וריקה מועלת ליוצא. תניא נמי הכי: שהט בשתקה,
 ויצא דם, אף על פי שחור חוקין – לא עשה ולא
 כלום. בקדשי קדשים – מועלין בו, בקדשים קלים – אין
 מועלין בו. 'אמר רבי עקיבא הא זה למה דומה'. אמר
 רבי אלעזר: כי אמר רבי עקיבא – קבת אחת, אבל
 מה אחר זה – לא אמר רבי עקיבא. תניא, אמר רבי
 שמעון: שפכו לבתי לבקר פאני מצינן זין אהרן. ואמר
 לי: אומר היה רבי עקיבא וריקה מועלת ליוצא אמרתי
 לו: הן. וכשנאמתי והרציתי דברים לפני חבירי שנפולל,
 אמרו לי: הלא פסול הוא, היאך מרצה על הפסול?
 וכשנאמתי והרציתי דברים לפני רבי עקיבא, אמר
 לי: בני, אי אתה אומר כן? והרי המפרש הפאטו
 ואבדה, והפריש אחרת תחתיה, ואחר כך נמצאת
 הראשונה והרי שתיהן עומדות – מועלין בשתייהן.
 שתיהן והרי דמן מונח בכוסות – מועלין בשתייהן.
 נוק

לישרף וליאבד קדם וריקה. ובשעת מחשבה עדיין לא אבד. כגון שחוק וחתכת
 חותכת אימורים) בפ ככל ובפי בכשן. ועדיין לא הגיע ובפי כלב או בפ בכשן
 בשעת מחשבה. ומכל מקום מדמי ליה לעיל ליוצא כולו. לגרסא דרבי: 'אמר ליה
 רב אסי מרבי יוחנן: כיון דאבד ושרוף קדם וריקה'.
 לא אמר רבי עקיבא אלא ששחט בו – כלומר, לא אמר רבי עקיבא בהדיא חטא
 שאבד בו וריקה של אחת מןן פטרות בהיברת מן מעילה. אלא ששחט
 שתיהן בשב אחרת. שי להסתפק: אי רצה לומר בספן ארכוב במעילה, או אפילו בה
 אחר. זה וקר לה 'בבת אחת' – וכשר לירוק בת אחת. כגון שחט זה אחר זה
 וקבל זה אחר זה קדם שחוקו כלל. רצה מזה ורק מזה חזו. ורק. אבל בה אחר
 זה חזו שקבל דמה על זה וזרקו על זה אלא קבל את האחרת – לא אמר רבי עקיבא.
 ומודה בני יאן גאון דאני פטר דהם ונורק פטר בשר האחרת מן מעילה. אבל זה
 – פירוש: שיצא דם. וזק אותו דם עצמו שיצא. מודה רבי עקיבא דאין וריקה
 מועלת ליוצא.
 לבשר פאני – שם קום. 'אמר לי אומר היה רבי עקיבא וריקה מועלת ליוצא'
 – תמיה היה חוקו על דברי רבי עקיבא. 'אמר לו. הן. וכשבאתי והרציתי
 דברים' – כלומר. שהגדתי לו תמית חוקו. 'אמר לי. ואתה אי אתה אומר כן?'
 ותמיה – כלומר. שכאשר מרצה לפני דברי חוקו. כמדומה שאתה מנגמם על דברי.
 בהיברת שיריים שאתה שומר לו חן. והלא פסול הוא. ואי לה שחישב לו. וכי איתך
 אומר כמות?

תשובה נגובה – פירש: לעומה ומכוסה. כי יש להשיב עליה. ולא כל לטרוח התחברו שהשיב
 דנקט בבת אחת דכיון דפסל הוא השני, ואפילו הכי קאמר רבי עקיבא דוריקת הבשר פטורתי מדי מעילה – אם כן סבירא ליה לרבי עקיבא דחשבין ליה כובח
 אחד, וכיון דחשבין כובח אחד – מה לי כובח אחר זה? 'אמר ליה רבי יוחנן לרש לקיש: ואתה אי אתה אומר כן? תמיה'. והא דרבי דבבת אחת עובד כבוד לא
 חשב ביה. דהא אילו הפריש שני אשמות לאחרייתו שתי חוקו, וקדם והעלה אימורים על אחד מןהם חוקו אי אתה מודה שירדו בהו גסיסין. בהו פירוש: קדם
 והעלה אימורים על אחד מןהם קדם וריקה בחיור, ואחר כך זה וחיבור על העלה אימורים – אי אתה מודה שירדו חוקו שחט אתה שחטתה בלא וריקה דמי? אלא
 סלקא דעתך דזו שחט הוא – אם כן היה לאחשבוני ונתיאמרין אבולו וזו נאמתי שרק דמי, וזה היה למימר דרדי. דאמרי עולא אימורי קדשים קלים כו. והא דנקט
 קדשים קלים – לרבותא נקט. וכל קדשי קדשים קדשי טפי, וקטלי לזו מובח. וכן לעיל דנקט אשמות – כל חטאות.

מחשבו על האבוד ועל השרוף – שאם נשרפו האימורים, וחישב בוריקה על מנת
 להקטירן חוץ למזגן – היה פגול. שהאכול מן הבשר, או שאם נמנעא – האוכלין חיבי
 ברת. והא אבוד ושרוף ולא איתניו בעולם ואפילו הכי קתני מחשבוין – דמתיא
 בהו מחשבה בוריקה לשרייה האבוד פגול. אלא נמי, אף על גב דיצא כולו, דבאין
 ולתייה ליה לתייה ליה וריקה לא תפיק?

מדי מעילה. ופי אמר רב אסי הכי – דכי
 רב כולו מתיא ליה וריקה. והא בעיא מיניה
 רב אסי מרבי יוחנן חיוב חשב בעולם?
 מהו – נשפכן = שקרי דהם שחיה שופך
 חשב המובח. וקייא מביעא ליה חשב בשעת
 שפכת השרייה על מנת לאכול כחם חוץ
 למזגן, הדיינו למחר. מהו? מי חשיבא את
 מחשבה דנשפכן פגול כגון מחשבה דוריקה
 עצמה, או לא? עין אחר אמר המורה דישב
 לנשפכן למחר – כושבשת וריקה חשב
 לשפך השרייה למחר לסיוד, חשיבא הא
 מחשבה דנשפכן אילו חשב בוריקה
 עצמה, שחישב כיוון מקנה למחר חוץ
 למזגן דמפול ליה, או לא? ואמר ליה רבי
 ירמיה כבר שנית לנו אלל – דהנן ביהיטור
 דהרובט: הקיפה והאלל מצטרפין לטומאת
 אוכלין, אבל אל לטומאת נבילות. דכיון דלית
 ביה שששא – לא מנמנא טומאת נבילות. ותי
 נשפכן נמי כדלאיבוד אולי – לסיוד, ולא על
 בני מובח – לא מתיא בהו מחשבה
 לפגול. הא נמי שיצא כולו לאיבוד קאי,
 שרפה. וכמאן דליתיה בלא גמי. וברח איה
 ולא מתיא אל וריקה לאפקוד מעילה
 אלא הא דקתני מחשב על האבוד ועל
 השרוף – כלומר, הוא משמע מזה ברייתא
 דמתיא מחשבה דוריקה לאבד וריקה
 לפגול, אף על גב דליתנהו בעולם – והכי נמי
 דין הוא דתני: וריקה לכשיצא כולו, אף על
 גב דמי כמאן דליתיה בעולם. אמר רבא
 אימא מחשבה על הקופד ליאבד אעו קופד
 לשרף – דכיון דבשעת וריקה כשחישב
 איתו היה קופד, אף על גב דשחט אבדו
 נשרפו – מחשבה בהו מחשבה. אלא כהא

הבשר שרף כולו לפני וריקה – כמאן דליתיה דמי בשעת וריקה. אין וריקה מועלת
 לכשר להרצוא מדי מעילה. והא דקאמר 'עומל ליאבד ולשרוף' – לא אמר שידון
 הוא ליאבד ולשרוף, אלא שנאבדו השתא או נשרפו. אף על גב דהוין קצת בשעת
 וריקה – הויכח סופו על תחלתן שדיו עומדן ליאבד ולשרוף. אבל יצא דם – אף
 על פי שחור והכניסו חרוק – אין וריקה מועלת ליוצא. אין וריקה של אותו דם שיצא
 מועלת להעלה הבשר מדי מעילה. שהט בשתייהן – בכשרות. שלא חשב בה שם
 פסול, ושחט אף הדם חוץ לעורה אף על פי שחור וכו' – מועלין בו. והיה וריקה
 אינה מותרת הבשר לבתינו. ואם אין קדשים קלין – אין מועלין באימורים משום וריקה
 זו. דהאי וריקה לאו כלום היא. אמר רבי אלעזר לא אמר רבי עקיבא – בשם שרמה
 פטר את בשרך קד פטור את בשר חברתה. אלא שהשני שניתן בבת אחת – כגון
 שחטתו שני כתיבם אחת, וכדור גופא דמי, ולא קדמה שחטתה של אחת לשל
 חברתה. אבל כזה אחר זה לא אמר רבי עקיבא – משום דבשעת ששחט הראשונה
 מדי געשית השניה מותר חטא. והתם אין וריקה דם של אחת פטרת בהו
 חברתה. אמר – בלשון שאלה. אמר היה רבי עקיבא וכו' – דהייב משמע
 במתניתין. והלא פסול הוא – שיצא. אי אתה אומר כן – שתאה וריקה מועלת
 ליוצא אף על פי שהוא פסול. והרי הפריש וכו' והרי נתי מונח בכוסות – כל זמן
 שלא נזרק מועלין בשתייהן. דבשר קדשי קדשים לפני וריקה מועלין בו.

הוקו. והיינו הא דקאמר 'וכשרציתי דברים לפני רבי עקיבא', שהקשה לו חוקו. כן
 אומר כמות?

תשובה נגובה – פירש: לעומה ומכוסה. כי יש להשיב עליה. ולא כל לטרוח התחברו שהשיב
 דנקט בבת אחת דכיון דפסל הוא השני, ואפילו הכי קאמר רבי עקיבא דוריקת הבשר פטורתי מדי מעילה – אם כן סבירא ליה לרבי עקיבא דחשבין ליה כובח
 אחד, וכיון דחשבין כובח אחד – מה לי כובח אחר זה? 'אמר ליה רבי יוחנן לרש לקיש: ואתה אי אתה אומר כן? תמיה'. והא דרבי דבבת אחת עובד כבוד לא
 חשב ביה. דהא אילו הפריש שני אשמות לאחרייתו שתי חוקו, וקדם והעלה אימורים על אחד מןהם חוקו אי אתה מודה שירדו בהו גסיסין. בהו פירוש: קדם
 והעלה אימורים על אחד מןהם קדם וריקה בחיור, ואחר כך זה וחיבור על העלה אימורים – אי אתה מודה שירדו חוקו שחט אתה שחטתה בלא וריקה דמי? אלא
 סלקא דעתך דזו שחט הוא – אם כן היה לאחשבוני ונתיאמרין אבולו וזו נאמתי שרק דמי, וזה היה למימר דרדי. דאמרי עולא אימורי קדשים קלים כו. והא דנקט
 קדשים קלים – לרבותא נקט. וכל קדשי קדשים קדשי טפי, וקטלי לזו מובח. וכן לעיל דנקט אשמות – כל חטאות.

מעילה. פרק ראשון – קדשי קדשים דף עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"

רש"י

1 אמר רבי יוחנן קצצתינן רגליו דדוקא – כלומר, שחרתי דברי רש לקשי. ורואי
 2 לא טעמא דרבי עקיבא משום דרד גופא הוא, דאם כן גבי מפרש שני אשמות
 3 וכו' ושהבאתי למעלה הזה לן למימר לא ירדו, דבריפשת דבעש לחמו של מנזה.
 4 אלא הוא דאי טעמיה דרבי עקיבא משום תב, ואם האמר: מכל מקום, כיון דנהני
 5 טעמא דבבת אתא לענין בבת אחר.
 6 המעילה – למה לא יועיל באימורין לעשותן?
 7 לחמו של מנזה, כמו דמדתה לזוז באימורין
 8 ודח גופא דאף שי' למה: דלא דמי, דאמרינן
 9 דטעמא גבי לפטור בשר מן המעילה משום
 10 בבת אחת – נחא, הדיא כיון דרצח מזה –
 11 וזרק, רצח מזה נחא, וזרק, דין הוא שפטור מן
 12 המעילה אלא בשר בהרתה שלא נזרק מזה.
 13 אבל לעשות לחמו של מנזה, ולטמא דלא
 14 ירד – לא חשיבא כל כך הוה טעמא. אלא
 15 אי אמרת דטעמא משום תב גופא – אם כן
 16 הוי טעם חשוב אף לענין שלא ירדו.
 17 ועל זה הוא חובבן עליו משום פיגול נותר
 18 וטעם – פירושו: על זה עלה זה – על
 19 הבשר ועל האימורים (בקדשי קדשים). נמצא
 20 מעשה דמיס להקל ולהחמיר, פירושו: להקל
 21 – שעל ידי זריקת הדמים אין מועיל, דלא
 22 מותר בשר מן "קדשי ע"ל" ולהחמיר – לחייב עליו
 23 משום פיגול נותר וטעם.
 24 הא איסורא איכא – אסורו לאכול, וזה
 25 ממונא דרבן דיואן קרטיא דדי, בדבריה דרבנן
 26 בקרא (ויקרא) ו' כדכתיב אבל לזוז. הא
 27 ממונא דבעלמא הוא – על שאינו ברעלעל
 28 דאגב מועיל באימורים קלא אין מועיל
 29 בבשר. ורואי לעיל משני שפיר, בדבריה דרבנן
 30 ורשא מועיל באימורים ובבשר גבי לפני
 31 זריקת דמים, תנא נמי גבי אחר זריקה ואין
 32 מועיל בבשר, אף על גב דאיסורא נמי לכיבא.
 33 אלא הכא, גבי קדשים קלים דלא שייבא שום
 34 מעילה בבשר אף קדם זריקה, לית ליה
 35 מלתינא אין מועיל בבשר מן מועילין
 36 באימורים. ונראה דלא פריך אלא למנא
 37 דאמר היתה אביכה שנוני, דאי למנא דאמר
 38 הותר זריקה – שנים רבין לאחור זריקה רצה
 39 לומר: ואיך הותר זריקה, ואף על פי כן
 40 נזרק, ואם כן נמי פריך אבל ממונא דבעלמא
 41 הוא? דאי דאיסורא, כיון שלא נזרק הדם.
 42 כי אמר רבי עקיבא מועלת לרצח לשרוף
 43 – פירושו: אין הכי נמי דאיסורא איכא,
 44 דמיירי בבשר שרונה, עד כאן לא קאמר רבי
 45 עקיבא דקדשי מועלת לרצח אלא לענין
 46 לאקבועי פיגול נותר וטעם, וצריך עיבור
 47 צורה לשרפן שאין זה קור' פסולו בגופו,
 48 דאמר בפסחא (פסא), ישרוף דהדיא
 49 מונחא ליה מושרי ליה אכילו לא יצא, וזריקה
 50 ליה פסולו מחמת דבר אחר, דאמרין
 51 בפסחא (שם) שצריך עיבור צורה,
 52 אבל

1 נזרק דמה וכו' – ופסלה השנה במותר תמאת. וכן שיפוט את בשרה – ואף על
 2 פי שיש פסול וינא. תשובה גנובה השיבו – כלומר, לא היתה מעליהא את הדשיבו
 3 ודשחא את שתיקין', דמשמע דבבת אחת – ואי דמה פטר בשר הביתה, אף על גב
 4 דפסול הוא. דרבי שמעון דכי היכי דפטר רבי אלעזר לעיל לא אמר רבי עקיבא
 5 דלא שחטו שתיקין בבת אחת, האי קאמר
 6 רבי עקיבא נמי הכא 'ודשחא את שתיקין'
 7 היינו בבת אחת. הא שחטן כן אחר אחר –
 8 לא והיני תשובה גנובה. כיון דפסול הוא,
 9 דמשעה שזרק דמה של אותה מהן נפסל
 10 השנה במותר תמאת. מה לי בבת אחת מה
 11 לי בזה אחר זה – והואל יסביר ליה לרבי
 12 עקיבא דדמה פטר בשר הביתה אף על גב
 13 דפסול משום נותר תמאת, כי היכי דחשבת
 14 הוה כגוף אחד – בשחטן נמי בזה אחר זה
 15 תהא דמה פטר את של הביתה. אלא ורבי
 16 תשובה גנובה הוא. דלא שניא. אמר רבי
 17 דשחטן לר' לא יצא וינא אי אתא אויבן כן –
 18 ודשחטן לזוז כגוף אחד אף כן בשחטן בזה אחר
 19 זה, דדמה פטר בשר הביתה? אילו הפירש
 20 שני אשמות לאחורית – שאם יאבד אחד
 21 מן שתיכפר באחר. והאי דנקיש שני אשמות
 22 – וכל שכן שתי תמאת, דחשבת תמידי
 23 קדשתיה נמשא, ודשחא את שניהם וקדם
 24 ודשחא אימורין של אחד מהן קודם זריקה
 25 וזאת כן, ואחר כך היה נמשא על סרבי
 26 אימורין. ואי אתה מודה שאם עלו – אותן
 27 אימורין שירדו. וזריקתם הם אדריק לא מנחיא
 28 לזני אימורין דלא דידה, משום דנפסא
 29 אחריתי נהנו. ואי סלקא דעתך –
 30 בדקאמרת בזה אחר זה נמי פטר בשר
 31 הביתה, משום טעמא דאמרת דכדו גפא
 32 הוא. וכן אמר עליו אמאי ירדו? האמר עולא
 33 – גבי גוף אחד, אימורין קדשים קלים שדעלן
 34 לפני זריקה דמים – לא ירדו, שנעשו לחמו
 35 של מנזה, דקלטן מנזה. וכדו כדו גפא הוא,
 36 כי הדר חזיק דמים לאחרי העלאת אימורין –
 37 והוא זריקה, ולא ירדו. ואם כדברך דשפיעה
 38 דרבי עקיבא הוי משום דכדו גפא דמו, כי
 39 דמי מעלה אימורין ושבו נותר דמו דאריך.
 40 ירדו העלו אימורין, ליהני ליה דאם עלו לא
 41 ירדו. אלא דאמרין ירדו – שנתע מעה
 42 ללא משום דמיס דרוד גפא. אלא היני
 43 טעמיה דרבי עקיבא דשחט שתיקין בבת
 44 אחת דמה פטר בשר הביתה, דרצח מזה
 45 וזרק רצח מזה זרק, קלא אוקמנן טעמא
 46 משום דרצח גופא הוא. ולא תשובה גנובה
 47 השכנה אשתיק – רש לקשי. אמר רבי
 48 יוחנן קצצתינן רגליו דדוקא – רש לקשי
 49 קרי 'קניא', לפי שהיה בתור ממונא, דאבותיה
 50 הכי ולא ידע להשיבו. לישנא אחריתי:
 51 דדייקא דרבי עקיבא, וחי קשאי ליה נמי
 52 שניא נמי דשחטת בבת אחת, דכי זרק דמי
 53 אחר מזה דפטר את בשר הביתה, והכא לא מרצה זריקה דודי האימורין אדריך, דאמרין אם עליו ירדו? הא לא קשיא, ורואי גבי מעילה אמרין דדמה של אחת מהן
 54 פטרת את הביתה מן המעילה. אבל לרצח האימורין במנזה – היא לא מרצה, אלא זריקה דם שלו בענין, אף על גב דשחט שתיקין בבת אחת. ממונא מעשה דמים –
 55 היינו זריקה לאחור זריקה דמים, ודבר שי בו שעת הותר לכתיבה. היינו להקל, דשוב אין על מעילה. על זה וזה – על האימורין ועל הבשר לאחור
 56 זריקה חייב משום פיגול נותר וטעם, והיינו להחמיר, דקדשי זריקה אין חובבן בכל וזני, אבל לאחור זריקה נקבע בזה וזני. לאחור זריקה דמים באימורין –
 57 והיינו להחמיר, דקדוש זריקה לא היה בהו מעילה כלא, והשתא אונא מעילה באימורין. תב דשחט דמו – והיינו נמי להחמיר דבריפשת לעיל. נמצא מעשה דמים וכו',
 58 ונמצא קני' – רישא בשר קדשי קדשים לאחור זריקה אין מועילין בבשר. מעילה הוא דליבא – משמע מהא איסורא איכא לכתב האוכלן, ואנאי? והא ממונא דרבן
 59 הוא. נמי כסיפא – והאי קמנא אין מועילין לאו זוקא, דמשמע מעילה הוא וכו'. אלא משום דתנא רישא קדם זריקה מועילין בבשר, דאם מועילין קדוהא, והא
 60 דאבתי אין בו הותר לכתיבה – תנא סיפא נמי 'אין מועילין'. אימא סיפא כו' מעילה הוא דליבא – בבשר והא איסורא איכא לישראל האוכלו. והא ממונא [דבעלים]
 61 הוא וכו' – והכא לכיב למימר משום דנסיב רישא 'מועילין' אין סיפא נמי 'אין מועילין', דבהירוהו (וכספא) ורישא (וכספא) דסיפא 'אין מועילין' קנין, וכי היכי
 62 דדייקתן הכא 'ואי איסורא איכא' – הכי נמי דייקתן כסיפא ורישא, ואנאי איה בית איסורא אביכלא? אמר רבי תננא ויוצא – כגון שיאח הבשר חזק מלודעתו ושוב
 63 נזרק הדם. ורבי עקיבא דאמר זריקה מועלת לרצח (דום) דכי אמר רבי עקיבא זריקה מועלת לרצח (דום) דלודעתו מועלת להביא לשריפה ולאחר כגון שאר
 64 קדשים פסולין, ולהכי מונחא ליה זריקה, שאינו נשרף לאלתר אלא עד שתעטיר צורתה.

1 תהלה לקדש - ואם נגע באוכל קדש עשה אותו שני, ושני שליש, ושלישי רביעי.
2 **ממאמ** את הקדש - לעשות עיר אורח, ופוסל התרומה שלא תעשה יותר.
3 **וחכמים** אמורים וכו' כי הוא פוסל בו - רקא כפרי טבול יום אינו רק פוסל
4 בשום דבר ואם ראה במשק קדש, וכוהיתודו מוקדש מתניתין. **לאבא** שאלו מעלה עשו
5 חוספת

מעילה, פרק טז - חטאת העוף דף ח עמוד ב - מתוך מהדורות "אבן ישראל - (שטיינזלץ)"
רש"י

1 רבי מאיר אומר מטמא את הקדש - דרואו עש, ומשיר לקדש שליש, וחכמים
2 אומרים כשם שפוסל בו - אבל טמאי - לא מטמא, והיינו כמתניתין. **אמר רבא**
3 **לאבא שאול** - בני דאמר 'תהלה לקדש', ועקבדי לקדש עש, מיתראם בני מתניתין,
4 דרואו טבול יום מדאורייתא פוסל ואינו מטמא, ורבנן עשו מעלה בראשית הדוח
5 טבול יום תהלה לקדש, דרואו כי באוכל באבא
6 ועלה עש, ומתניתין ביראיתא קתני, דאיני
7 אלא פוסל. **לרבי** אבא - נמי מיתראם
8 מתניתין, דרואו לקדמך מטמא את הקדש -
9 דעבדי ליה שליש, ופוסל את התרומה
10 מדרבנן, אבל מדאורייתא אינו אלא פוסל
11 מאדוה שטבל, ורבנן - דאמר 'כשם שפוסל'
12 וכו' ולא אמרי 'ומטמא', סקריה כיון טבול
13 קלשא ליה טומאה, פסול משיר ליה טמא.
14 **אבא איורא איבא** - כלומר, אבא אבילה,
15 **ואבא** לא פוטא דבתייהו הוא - מאור
16 שהוחה דמה, שהוחרה להם באבילה, **אמר**
17 רב הונא **ליצא** - כלומר, שיצא, הדתם
18 איבא אבילה אבילה, ורבי עקיבא הוא דאמר
19 וריקח מועלת ליצא, לאפקודי מידי מעילה
20 או לרשיפה, בדאמרין לעיל, אבל לאו בת
21 אבילה היא, בדאמרין קמיך פירוקי, אבל
22 אבילה לא מרצה את הואה, וניח דמתניתין
23 לאפקודי מידי מעילה - אבל להחיר דהוציא
24 באבילה לא מרצה, והיינו קרא דיקא אבל
25 אסירא איבא, ולא בת אבילה היא, **אמר**
26 רב הונא **אמר** רב מצויי החטאת העוף -
27 דכתיב 'ונשאר ברם מעוה' - לארור הוא
28 **מוצה**, אינו מעבב - דכיון דהוהא, אף על פי
29 מיהא - נעשית מעוהו, ורבי עקיבא
30 מעילה, הייבין עליו משום נחר וטמא, ורבי
31 נמי ידי דוחהו, דאינו מעבב הכפרה, דתי רב
32 הוה דתם - דמקדתינן במתניתין גבי מעילה

1 **תהלה לקדש, רבי מאיר אומר: מטמא את הקדש, ופוסל**
2 **את החרוקה, והכמים אומרים: כשם שהוא פוסל משקה**
3 **תרומו ואוכל תרומו, כך הוא פוסל משקה קדש**
4 **ואוכל קדש, אומר רבא: לאבא שאול - מעלה עשו**
5 **בקדשים, שוניהו רבנן למבול יום פראשון, לרבי מאיר -**
6 **משיר, מטמא, לא משיר. הוזה דמה ליוצין? כל מעילה**
7 **הוא דליקא, אבל איסורא - איפוא ופאנו? לא ממונא**
8 **דכתיבניהו הוא? אמר רבי הנינא: ליוצאי, ורבי עקיבא היא,**
9 **דאמר ריקח מועלת ליצא - דלאו בת אבילה היא. אמר**
10 **רב הונא, אמר רב: מצויי חטאת העוף - אינו מעבב,**
11 **דתי רב הוזה דמה? רב אדא בר אהבה אמר רב:**
12 **מצויי חטאת העוף - מעבב, ותני רב 'מיצה דמיה', תא**
13 **שמע: 'ונשאר ברם ימצה אל יסוד המזבח חטאת**
14 **היא' בשלמא לרבי אדא בר אהבה - היינו דכתיבי**
15 **'ונשאר ברם ימצה... חטאת הוא' - ללא אלא הונא מאי**
16 **'ונשאר?' דתתני דבי רבי ישמעאל: שאם יצאה**
17 **ומאי 'חטאת היא' ארישא. אמר ליה רב אחא בריה**
18 **דרבא לרב אשי: אלא מעתה, גבי מנחה דכתיבי**
19 **'ונותרת', הכי נמי שאם ניתותר? וכי תימא הכי נמי,**
20 **התניא:**

1 שריא חזי מערעב עם הדם, ונמצא שמקריב פסול יוצא על גבי המזבח יש לומר:
2 ומיירי שכל הדם טהור, ואחר כך יצא הגולג. והשאת ליכא למישח
3 לשמנתינה, כל שיש שנתקף כבואר מן הארבעים כבר עלה, אי בני גזן
4 שריא כולו חזק מן שריא עם העצם, שאין זה פסול בעופות אלא אם בו מחוסר
5 אבר, ואחר כך מליקו. ודבר רבינו רחבה פירש דבריו פירוש ברוכס (אבא; אקמור):
6 כל יאחר כך חזק פסול על שווקת את השמנתינה, שנתקף ביצא על גבי המזבח.
7 אבל אם כבר חזק על הדם - כשה, שהיר קיים שנתקף מן הדם, אין על פל
8 שכבר עלה שמנתינה הוציא שנתערב עם הדם חזקו על המזבח, והאב נמי חזן
9 'חזוח', ומשמע עליו חזר. הילכך, חטאת העוף כשרה, דקיים בה מצות הואת מן
10 הדם, אף על פי ששם הדם נתערב בשמנתינה, ותני רב הוזה דמה - דמיני שווקה
11 דם חטאת העוף נעשית מצותו קרינן ביה (כו). **בשלמא** לרב אדא בר אהבה היינו
12 דכתיב ונשאר ברם ימצה - אף על גב דנשאר - חטאת היא, כלומר, אף על גב
13 דאין דם האלא מן שנישאר מן ההואה - עינין דאין חטאת, ותליה הייתה במצויי,
14 שהוא מעבב. **ברמיא**, רבי רבי ישמעאל שאם נשאר - פירוש: אם נשאר - ימצה,
15 ואם לאו - לא ימצה, וליכא עירובא, ומאי 'חטאת היא' - ארישא, כלומר, לא
16 קאי 'חטאת היא' אמצויי, אלא קאי ארישא דרבינו הואה וצניי עמיני מליקה,
17 שכתובים קודם 'ונשאר' - אלא מתינה גבי מנחה דכתיב ונתורתו חזן נמי שאם
18 ניתורת - כלומר, גבי מנחה דכתיב 'ונותרת' מן המנחה יאכלו אחרון וכו', הכי
19 נמי שאם ניתורת - יאכלו, ואם לא ניתורתו השרייתן בין קמיעה להקטרסה - אין
20 כל בלום, כי תינא: הכי נמי, ודא חזני 'מטלתיה וכו', משמע בהא דפסטיה ליה
21 להתלמוד שרייתן שחזרו בין קמיעה להקטרסה פסול, וקשיא, דפרק קמא דמנחות
22 (K,u) מליגי רב יוחנן ורש לקשי, וקשר דוד שווקה דמקטיר עליו עשה ליה לומר:

1 דנה מקטיר ויחזק ליה - מכל מקום מודה הא שווקה השרייתן אסורין במצויי
2 השרייתן - אם אכלו בתייהו, ודא חזני מטלתיה בו, ואם האמרי מכל מקום לישני. דשאני חזן
3 היא? כנו 'מטלתיה ומשנתיה', ועוד ראה למויר רבי; כיון דחזוין 'דונותרת' משמע דצריך
4 שיהא ניתורת, כמו מן אית לן למויר 'דונשאר' רוצה לומר שצריך שיהא
5 נשאר, ואין לחלק ביניהו, ויש להלשן שיהא, ודא האמרי: יאמי היא ימיתיה האי קרא
6 ד'מטלתיה ומשנתיה' איבעי ליה לאיתויי קרא ד'מן המנחה' ודרשין: פרט
7 ונשאר. ונשאר דמנחות (K,u) מצויי למויר שיהא: ודא חזני מטלתיה ומשנתיה
8 ונשאר. ואם כן איבעי ליה לאיתויי 'מן המנחה', ודא חזני מירי בני האי גזנא? ויש לומר:
9 דלא דרשין 'מן המנחה' כולי האי ליתויי 'מן המנחה', ודא חזני מירי נקט. ועוד
10 ודא חזני מטלתיה ומשנתיה: ודא חזני קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני
11 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
12 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
13 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
14 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
15 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
16 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
17 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
18 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
19 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
20 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
21 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
22 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
23 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
24 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
25 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
26 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
27 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
28 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
29 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
30 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
31 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
32 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
33 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
34 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
35 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
36 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
37 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
38 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
39 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
40 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
41 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
42 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
43 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
44 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
45 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
46 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
47 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
48 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
49 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
50 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
51 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
52 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
53 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
54 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
55 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
56 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
57 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
58 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
59 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
60 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
61 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
62 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
63 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
64 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני
65 מירי קרא 'מטלתיה ומשנתיה' ונשאר. ודא חזני מטלתיה ומשנתיה ונשאר. ודא חזני

1 **אמר**
2 **אמר**
3 **אמר**
4 **אמר**
5 **אמר**
6 **אמר**
7 **אמר**
8 **אמר**
9 **אמר**
10 **אמר**
11 **אמר**
12 **אמר**
13 **אמר**
14 **אמר**
15 **אמר**
16 **אמר**
17 **אמר**
18 **אמר**
19 **אמר**
20 **אמר**
21 **אמר**
22 **אמר**
23 **אמר**
24 **אמר**
25 **אמר**
26 **אמר**
27 **אמר**
28 **אמר**
29 **אמר**
30 **אמר**
31 **אמר**
32 **אמר**
33 **אמר**
34 **אמר**
35 **אמר**
36 **אמר**
37 **אמר**
38 **אמר**
39 **אמר**
40 **אמר**
41 **אמר**
42 **אמר**
43 **אמר**
44 **אמר**
45 **אמר**
46 **אמר**
47 **אמר**
48 **אמר**
49 **אמר**
50 **אמר**
51 **אמר**
52 **אמר**
53 **אמר**
54 **אמר**
55 **אמר**
56 **אמר**
57 **אמר**
58 **אמר**
59 **אמר**
60 **אמר**
61 **אמר**
62 **אמר**
63 **אמר**
64 **אמר**
65 **אמר**

מעילה. פרק שני - טעאת העוף דף ט עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)" רש"י

1 לצדדין קעני - פירושו: מ'לק' קאי אחריוהו, אבל 'מיעד' לא קאי אלא אעולה
 2 העוף, ואם אמרה: אמאי לא מייתי מירשא דהן, דהן תרם בפרק 'טעאת
 3 העוף' (ובחס סבא): קרשי קרשים שעלוק שמיעה דמה לשמו ושלא לשמה -
 4 ספולו יש לומר: דהמדיח לא הוא קשאי כלל, דאטו מי אלימא בנימנין דקמני
 5 'מיעד', ורב גמי 'החוד', כמנו גמי נמי גמי
 6 תרם דמאי 'מיעד' - הוזה, אבל בדיק
 7 דמיימי האב לא מצי למישר בה, דהא קמי
 8 'אחד עולת העוף', דלא שיכא בה הוזה.
 9 ועל כרחי' מיעד דוקא.
 10 ואמר רב פפא מיצוי טעאת העוף - בפרק
 11 'איחוד מקומן' (ובחס גבא) גבי
 12 פלוגתא דרבי ישמעאל ורבי עקיבא, וקאמר
 13 דשרייה מעבב, דאחזאת העוף קאי, וכולן

התם: **והתניא: 'מסלתה ומשמנה על כל לבנה' - פרט שחורה כלה, וחסרה שמנה, וחסרה לבונה! אמרי: התם תרוב 'והותרת' - קרא ותירא תרוב. מתיב אבהו דשמואל לרב הונא: אחד תפאת העוף ואחד עולת העוף ששלמן וציה דמן חיזי למקומן - פסול ואין בו פרת, דמן ואימנן - פיגול ותיבין עליו פרת. תני מיתה 'מצי' דמן? - הוא מתיב לה: לעדדין קעני. גופא, תנא דבי רבי ישמעאל: שאם נשאר קורט שריים מעבבין, ואמר רב פפא: מצי ישמעאל אבא בניניהו! - תרי תנאי וליקא דבי ישמעאל. משנה עולת העוף מועלין בה משהוקדשה. נמלקה - הוקשרה ליפסל לקבול יום ובמחוסר פפורים ובלניה. מצי' דמה - חיבין עליו משום פיגול, נותר, וקמא, ומועלין בה עד שתצא לבית הדשן, פרים הנשפרים ושעירים הנשפרים - מועלין בהן משהוקדשו. נשחטו - הוקשרו ליפסל לקבול יום ובמחוסר פפורים ובלניה. הוזה דמן - חיבין עליהן משום פיגול נותר וקמא, ומועלין בהן בבית הדשן עד שתיצא הכשר. העולה מועלין בה משהוקדשה, נשחטו - הוקשרה ליפסל לקבול יום, ובמחוסר פפורים, ובלניה. משוקד דמה - חיבין עליה משום פיגול נותר וקמא, ואין מועלין בעורות, אבל מועלין בכשר עד שתצא לבית הדשן, תפאת ואישם ותחי שלמי ציבור מועלין בהן משהוקדשו. נשחטו - הוקשרו ליפסל לקבול יום, ובמחוסר פפורים, ובלניה. נזרק דמן - חיבין עליהן משום פיגול נותר וקמא, ואין מועלין בכשר, אבל מועלין באימניהן עד שתיצא לבית הדשן, שתי הלחם מועלין בהן משהוקדשו. קרמו בתנור - הוקשרו ליפסל לקבול יום, ובמחוסר פפורים, ובלניה ולישחוט עליהן את הזבח, מרק דמן של בכשים - חיבין עליהן משום פיגול, נותר, וקמא, ואין בהן מעילה. לחם הפנים מועלין בו משהוקדשה, קרם בתנור - הוקשר ליפסל לקבול יום ובמחוסר פפורים, ולהקטר על גבי השולחן, קרבו תביבין - חיבין עליו משום פיגול נותר וקמא, ואין בו מעילה. המנחות מועלין בהן משהוקדשו. קדשו בכלי - הוקשרו ליפסל לקבול יום, ובמחוסר פפורים, ובלניה. קרב פוקמין - חיבין עליו משום פיגול נותר וקמא, ואין מועלין בשרשים, אבל מועלין פוקמין עד שתיצא לבית הדשן, **גמרא** איהמה, תרתי מאפר תפוחי ששל גבי המזבח, רב אמר: אין מועלין בו, ורבי יוחנן אמר: מועלין בו. גפי אחריו מועלין בו. גפי תרומת העוף - כולי עלמא מועלין בו, כי פליגי - פליגי. ואחר תרומת הדשן, רב אמר אין מועלין בו - תרי נעשה מצותו, ורבי יוחנן אמר: כין פון דתביבין 'ולבש הכהן מדו בד' וגו' - כין דצריך לבגדי כהונה, קדושתיה קאי. תנן: מועלין בהן עד שתצא לבית הדשן. קשאי לרבי! אמר קד רב: עד שתראה לבית הדשן מתיב:**

1 אמרי התם כתיב והותרת קרא ותירא - דכתיב ביה 'והותרת' תרי זמנא:
 2 'והותרת ממנה' 'והותרת מן המנחה', דשנה עליו הכתוב לעבב - פרט לשחורה.
 3 ומשמע 'והותרת' - ולא הותרת מן הנותרת, והשרייה הן מותר הקומץ, ולא
 4 נחסרו השרייה דהו שריי אע"פ. אבל האב לא כתיב אלא 'והנשאר' לחוד,
 5 ומשמע שאם נשאר מן הדים - יצעה. ואם
 6 לא נשאר - אינו מעבב. והא תרובי תרי
 7 מעבבין במנחה 'והותרת' ו'מנחתה' - חד
 8 למנחה, וחד לעבב. קמי מיתת מיעד? דה
 9 - אלימא דמיימי נמי מעבב בטעאת העוף,
 10 הואיל ומצי מפגל בו כמנו בחוזה. לעדדין
 11 קתי - דשמעלקן משהוקדשו אחריוהו,
 12 אחזאת העוף ואעלת העוף, ורמיזה מדי
 13 לא קאי אלא אעולה העוף דלית ביה הוזה
 14 אלא מיעד, ולא טעאת העוף דמצי הוזה,
 15 מאורש שלא פוגל בחוזה - לא מצי מפגל
 16 במיעד, דמיימי אינו מעבב. שאם נשאר כרם
 17 - ומשמע שרייה לא מעבבין, והא תנא
 18 דבי רבי ישמעאל תרם - בפרק 'איחוד
 19 מקומן' (ובחס גבא). שריים מעבבין -
 20 דפלוגתא דרבי ישמעאל ורבי עקיבא היא.
 21 דרבי ישמעאל אמר: מעבבין, ורבי עקיבא
 22 אמר: אין מעבבין, ואמר רב פפא תרם: וכולי
 23 עלמא שרייה דעלמא לא מעבבין, והא
 24 בשריי טעאת העוף, והיינו מיעד, איבא
 25 בייחוד, ורבי ישמעאל סבר: מעבבין רב עקיבא
 26 סבר: אינו מעבב, וקשאי דרבי ישמעאל
 27 אדרבי ישמעאל, תרי תנאי אליבא דרבי
 28 ישמעאל - והא תנא דהאב תני שאם
 29 נשאר? - סבר אליבא דרבי ישמעאל דמיימי
 30 אינו מעבב. **משנה** מיעד דמה חיבין עליה
 31 משום פיגול - דמיימי עולת העוף במקום
 32 ורקב דברבחה וזוהא חזאת העוף, ולא
 33 כתיב אלא 'ונמצה דמר' (ויקרא ב). והוזהו
 34 מיעד קבע לו פיגול, לא חשבי עליו
 35 במליקה לקדושתו חוץ לזמנה. רב מיעד
 36 דמה קרבו מתירין בפיגול, וחיבין עליה כרת.
 37 והוא היין דבתר מיעד יש בו נותר טעמא,
 38 ומועלין בה עד שתצא לבית הדשן - דכין
 39 כדלה עליו שאם הא הותר לבתיים לעלם -
 40 תמליך על עד שתרשוף כולה ונטול מאפרה
 41 תרומת העוף, דכתיב 'והריע את הדשן וגו'.
 42 ושבו כין, משום מצותו אין מועלין בו.
 43 פרים הנשפרים ושעירים הנשפרים - הן
 44 קרשיי ואין בהן הותר לבתיים, וזוהא
 45 (ויקרא) דמן קובען לפיגול אם חשבי עליו בשעת שחיטה, וכין דלית ביה הותר לבתיים - מועלין בהן בבית הדשן במקום שריפתו. עד שיתח' הכשר - עד שתיצא הכשר
 46 שנעשה אפר, והיינו מצותן, תקולה - וכל חד דמנחותי בקדשי קרשים מיידי, ואין מועלין קערה - ושל כתיב הוא. דכתיב: 'עזר העולה אשר תקריב לבחן לו יחיד
 47 (ויקרא) ו'. ומועלין בכשר עד שתצא לבית הדשן - וכדלה הוא. תפאת ואישם וכו' ואין מועלין בכשר - וכין נזרק וזהו הותר הכשר לבתיים. וקדשי קרשים נהוה.
 48 אבל מועלין באימניהן - עד שיתעכלו במנחה ויצא האפר לבית הדשן, דנעשית מצותו. שתי הלחם מועלין בהן משהוקדשו - בפת. קרמו בתנור - והיינו מנחתו שתייתו.
 49 והוזהו אחריו לרביש, ונפסל כמבול יום וכו' כמנו חזותיה דקדשים. והא ליבא בלתיים שתי הלחם וכו' פחות משום לא פחות משום לא ששלש
 50 ולישחוט עליהן חובה - דכתיב (ויקרא בג): 'והקריבם על הלחם', ואמרין (מנחות סבא): 'על' - בסמוך, וכין דקרמו מיקרי 'לחם'. נזרק הדים - של בכשים. חיבין עליהן
 51 על שתי הלחם משום פיגול, אם חשבי בשעת שחיטה לאכול הלחם חוץ לזמנו, משום וכדכשי מפלגין את הלחם, ואין בהן מעילה - דהן שתי הלחם הותר לבתיים, וכו'.
 52 נעשית מצותן, וכן לחם הפנים מועלין בהן משהוקדשו - בפת. בתנור ובין רבי - כדאמרין בשתי הלחם. והא נמי ליבא בלתיים, ודכין קיימטן קין מנחותו. לחם הפנים
 53 נאכל לשמונה, לתשעה, לעשרה. ולסדר סידור על גבי השלחן - וכל זמן שלא קרם אינו קריי 'לחם'. והיינו המתיירין, חיבין עליו משום פיגול. שאם
 54 חשבי עליו בשעת הקטרת הוביבין 'היינו מקייר על מנת לאכול הלחם חוץ לזמנו' - דהיינו מנחתו. ורבי עקיבא ורבי יוחנן דריתק את דבריהם, והיינו מתייריה, קובעת בפגול
 55 ובנותר וקמא - הכי נמי קבעה הקטרת הוביבין ללחם הפנים בכל הני. ואין בו מעילה - שריי שו שעת הותר לבתיים. מנחות מועלין בהן משהוקדשו - בפת. אבל
 56 מועלין במנחה - עד שישחף כולה רצא לבית הדשן כין אימורי קדשים. לפי שהקומץ קדשים, ונזהר מכן כובע. ומועלין במנחה - היינו לאחר שרשמו תרומת הדשן, דכין
 57 תנין במסכת תמיד (כתב) שכתולה כשהוא רוצה לתרום תרומת הדשן היה עלה לראש המזבח, ופנה את הגחלים איקו ואיקו, וחרה את המאכלות הפנימית וירד.
 58 והיינו תרומת הדשן, הויע לרצפה, ביצ את הגחלים על גבי רצפה ורוק מן הכבש שלשה פסחים. היינו מקום שנתנום כין תרומת הדשן, ונשאר על גבי המזבח היין צובר
 59 את האפר לצד אחד. של מנח ביה ושעורה עולב מכל פתח. ונזהר מכן כובע. ואמרין תרם: תרם מעליהם שתי עליו שלש מאות כות, וחסר כן כובע היה פוסת את בניו ולבש
 60 בגדים הפוחתין מן, כדנא דבי רבי ישמעאל (וימא בגבא): בגדים שבישל בהן קררה לרבי - אל ימווג בהן כוס לרבי, והיה מוציא מוחין למנחה לבית הדשן, ואוהאו קאמר
 61 'והנחה מאפר פתח'. כולי עלמא לא פליגי דמועלין בהן - שרירי עיינן לא נעשית מצותו. רבי יוחנן כבר - כין דהאי הוצאת אפר תפוח קריר בגיזי כהונה הוזהו
 62 'ולבש' בגדים אחרים היינו בגדי כהונה, אלא שפוחתין מן הארשתים בקדושתיה קאי, ומועלין בו. תנן מועלין בהן עד שתצא לבית הדשן - ששמע שאק על פי שנתרמה
 63 תרומת הדשן מועלין בהן עד שתראה - היינו עד תרומת תרומת הדשן, אבל אחר שתרם תרומת הדשן אותו ונשאר אותו ראוי ועומד לחזאת העוף, שוב אין בו מעילה,
 64 והיינו כרב.

מעילה. פרק שני - טענת העוף דף ט עמוד ב - מותר מהדורות "אבן ישראל - (שטיינזליץ)" תוספות

1 וכולן שפקעו מעל גבי המזבח לא יחזור - בפרק 'מזבח מקדש' (בבא מצ. פה.)
2 איתא. והאי א'עצמות וגידים וטלפים' דקאמר איירי בהו בירשא דרך. דהא
3 'אם פרוש לא יעלה - פירושו העצמות והגידים מן הבשר שהיו מחוברין,
4 ועלה קאי ד'פרו'. וקאמר: וכולן, בין מחוברין בין פירושו 'שפקעו מעל גבי המזבח
5 - לא יחזור. וכן גזלה שפקעה מעל גבי

6 המזבח לא יחזור. הא על גבי המזבח -
7 יחזור. בשלמא לרבי יוחנן דאמר לעיל גבי
8 מעילה לאחור תרומת הדשן נמי אכיל לא
9 נעשית מצותו - הא נחא, דהבא אמרין
10 יחזור. אלא לרב קשיא: אמאי יחזור? כיון
11 דנעשית מצותו, וטלפא דעתך דגזלה כמו
12 אפר. ואם אמרו: לישני דודאי לאחור תרומת
13 הדשן לא שפיר נעשית מצותו, ולא אמרין
14 הבא יחזור משום הרצאת הדשן אלא משום
15 דעריך לתרום הדשן, דהא הכא קודם חצות
16 עסקין, שאו שעת תרומת הדשן. ותדע.
17 דמפלוגי בין קודם חצות בין לאחר חצות
18 מביאי אפי' ארביס, והבא גבי גזלה לא
19 מפליג. וכן משמע בסוגיא דגמרא דהתם גבי
20 גזלה מיידי אף קודם חצות. ואומר משום
21 מקוצי: ודאי הוהק פלרש דחזיר לאו משום
22 תרומת הדשן, דהריבא שיש לתרום מלרב
23 זה. ודנה רבני מעילה איבא קפירא במה
24 שלא תרום שחיה, כדמשמע לעיל - היינו
25 משום דלא נעשה מצותו, שנימנע הדשן
26 של גב התפוח לתרום. אבל היבא דפקע
27 גזלה - לית לך ליימורי יחזור לקיים תרומת
28 הדשן בך גזלה, כיון דאפרש לקומה
29 בשאר דשן. ודאי אבא לרבי יוחנן דאמר
30 בהוצאת הדשן איבא קפירא - נחא שפיר,
31 דצריך להחזיר הגזלה משום דרחמנא אמר
32 ודאינא אתא (וכל) הדשן.

33 שאני גזלה דאית בה מששא - כלומר,
34 דלא דימיא לאחי, ודאי שיהיה
35 מששא. והילכך יחזיר, וישיבא בה סקרה.
36 הנהגה מבשר קדשי קדשים לפני זריקת
37 דמים - שאו הם קדשים לה', ואכילי אל
38 התרו וכתביה. ומאי משום קדשים קלים
39 לאחור ודמים שאו הם קדשים לה',
40 שדוברי חלק גבוה. רב אמר: מה שנתנה
41 יפלו לנדבה, ושלטת קין למזבח, והעזרות
42 וכל כליהם.

43 **הלמדין** לפני חבמים - לאו היינו 'למדין לפני חבמים' דסנהדרין (יב, ב). דמפרש
44 דהוה יתיב לוי, שלא אצטרי ליה שחזכור מעולם בברייתא. ועוד, כי אין זו
45 ששה שביאי אלה לרבי לוי מלחי עמנו.

46 **לא** קרבה חטאתו - אין לפרש כדמשמע שנודע לו שפעל קודם שקרבה חטאת.
47 דאם כן, כבסמן דקאמר 'כבר קרבה חטאתו וכלו לים המלח' נצטרך לפרש כמו
48 כן דקרבה חטאת קודם שנודע לו. ולא אפשר לומר כן, דהא רבה קאמר בסמן דאם
49 נודע לו לאחור פתח - יפלו לנדבה אלא הלא בעי פירושו הבא - 'לא קרבה חטאתו' -
50 שבא לשלם קודם שקרבה חטאתו. ויסקי ויביא חטאת - כלומר, ויסקי ודמים שהוא
51 חייב מקחן וחומש על חטאתו שיש לו ליקור, ויביאה שנתה. אבל לא איירי בכל
52 בברייתא מן האשם של מעילה. ויסקי ויביא אשמו - פירושו: אשם שנתה,
53 כדפירשית גבי חטאת.

54 **קרבה חטאתו** - פירושו: שנודע לו קודם קרבת חטאתו, כדפירשנו לעיל, אך
55 **לא** בא לשלם המעילה על שקרבה חטאתו - ילכו לים המלח. שהיא אם היה
56 חטאת - היתה מותר, כיון שנתכפר באחור. הילכך עתה שחם עמנו - ילכו לים
57 המלח.

58 **כבר** קרב אשמו יפלו לנדבה - שאם היה אשם - היה רועה, דכל שבחטאת מתה
59 באשם רועה (תמורה לא, א). **כל** קרבן המזבח למזבח - ואפילו נתכפרו
60 בעלים באחוריים. ובסמן פריך מרישא לסיפא.

61 **קרבתו**, בדר הבית - כגון אם מעל בקדשי בדר הבית והביא קין וחומש - הם
62 לברק הבית, ואפילו מתה הבהמה שהביא שאם שכן **קרבתו** עליו. ופירשו: צבור קיימא, כי
63 'עוד הולך ודור בא' (קולת א).

1 וכולן שפקעו מעל גבי המזבח לא יחזור - דקתני במסכת ברכות בפרק 'המזבח'
2 (פה, ב). ואילו אם עלה ידו: בשור קדשי קדשים וכו', הצמר שבראשי הכבשים ושער
3 שבזקן התישיים (שבתורה). והעצמות והגידים והטלפים בזמן שחן מחוברין
4 - יעלה, שאמרו: 'ודקיתי הבקן את אלה המזבח'. פרוש - לא יעלה. וכולן שעלו
5 לראש המזבח ושבו מעל גבי המזבח -

6 מתיבי: וכולן שפקעו מעל גבי המזבח - לא יחזור וכן
7 גזלה שפקעו מעל גבי המזבח - לא יחזור. הא על גבי
8 המזבח - יחזור, בשלמא לרבי יוחנן - נחא, אלא לרב
9 קשיא? - אמר לך רב: שאני גזלה דאית ביה ממששא.
10 איבא דאמר לה לך גיסא: טעמא משום גזלה דאית
11 ביה ממששא, הא אפר דלית ביה ממששא - אפילו לרבי
12 יוחנן קשיא? - אמר לך רבי יוחנן: הוא הילך דאפילו
13 אפר, ותינו טעמא דקתני גזלה, קאתי לאשמימנעו
14 דאפילו גזלה דאית בה ממששא, כי פקעה מעל גבי
15 המזבח - לא יחזור. איחמה, הנהגה מבשר קדשי קדשים
16 לפני זריקת דמים, ואמורי קדשים קלים לאחר זריקת
17 דמים, רב אמר: מה שנתנה - יפלו לנדבה, ולוי אמר:
18 'ביא דבר שכולו למזבח. תניא קנותיה דלוי: מיעלה
19 זו לחיבן הולכת? הלמדין לפני חבמים אמרין: ביא
20 דבר שכולו למזבח, מאי ניהו? - בקרבתו. תניא קנותיה
21 דרב: הנהגה קרבתו חטאת ומדשן, עד שלא קרבה
22 יוסף ויביא חטאתו, ועד שלא קרבה אשמו -
23 יוסף ויביא אשמו. קרב חטאתו - ילכו לים המלח, כבר
24 קרב אשמו - יפלו לנדבה. הנהגה מקדש קדשים לפני
25 זריקת דמים, ואמורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים
26 מה שנתנה יפלו לנדבה. כל קרבנות המזבח - למזבח,
27 קרבנות קדשי בדר הבית - לברק הבית, קרבנות צבור -
28 לברק צבור. הא גופה קשיא: עד שלא קרבה חטאתו -
29 יוסף ויביא חטאתו, משקרבה חטאתו - ילכו לים המלח,
30 וכתבין: כל קרבנות המזבח - למזבח, ולא שניא דאיכפור
31 בקלים, ולא שניא היבא איכפור! - ורשא רבי
32 שמעון היא, דאמר: כל חטאת שפירוי בעליה - חטאת.
33 וסיפא

34 הקדשים וכלי זריקה וכלי חבמים - דהיינו לוי לרבי, איהו קתני הא
35 ברייתא שמעיה דרבי: יבא רבי שמעון לרבי לנדבה, דהיינו קרבתו, ואף על פי כן
36 מביא אשם מעילתו. הנהגה מרבי חטאת ומדשן אשם - כגון שפירשית מעת
37 לחטאת או לאשמו ונתנה מקמתה. עד שלא לקח חטאת - ויסקי ויביא חטאתו. כי
38 קאמר: אם נודע לו שנתנה קודם עד שלא קרב חטאתו, שיעריך אל קנה חטאתו מן
39 הדמים שהפירש - ומסיף את קרן וחומש שחייב בשבעל שלמעל על הדור מעת
40 דפירש, שלא מעל בך, ויביא חטאתו מאלו ומאלו. והוא דרין נמי לאשם. אב כבר
41 קרבה חטאתו - עד שלא נודע לו שפעל, ושבו נודע לו - ויליך האי קרן וחומש
42 לים המלח, ואילו לא קרבה חטאתו עדיין - מזה הדין הוא קרן וחומש על דמי
43 חטאתו ומעל מן חטאתו מעילה. אבל השתא נודע לו לאחור שקרבה חטאתו -
44 תך מעת דקרן וחומש שהיה צריך להוסיף על דמי חטאת, כיון דקרבה חטאתו, הוה
45 תך בחטאתו שפיר בעליה, דלמינה אולא. והמעט ילכו לים המלח, דהיינו במקום
46 מיתה. כבר קרב אשמו - באם נודע לו שנתנה דקרן וחומש לנדבה צבור, דקיימא לך
47 (תמורה יח): כל בעיות חטאת - באם נודעה עי, ויבאר, ויבאר מעט דמי
48 לנדבה. הנהגה מקדש קדשים בוי יפלו לנדבה - והיינו כוונתיה דרב. כל קרבנות
49 המזבח - כלומר, אם נתנה מקרבנות המזבח - יפלו הקרן וחומש לנדבה למזבח.
50 ואם נתנה מקדשי בדר הבית - ישלם קרן וחומש לברק הבית. **לנדבה צבור** -
51 לשפוחות.

52 **רשא**
53 **רשא**

דהתם בחטאתו ואשמות הינו אמיתו וקדשין קדשים. ולא מיקרי "נעשית מצות" בהעלאת. אבל באימורי קדשים קלים מיקרי "נעשית מצות" משום ההעלאת. ואם תאמר: ומאי שטאי ואומר מורי הרב רבינו פרץ שיהיה רשעא ושטא, איבעית אימא קרא ואיבעית אימא סברא. איבעית אימא קרא: דכתיב "והוציא הדשך גבי עולה, ואי לא ואי קרא. מן הדין היה לך לומר

בדשעת העלאת הן בקדשי קדשים הן בקדשים קלים, הוי "נעשית מצות". אך גלי' קרא בגי עולה ללא הוי "נעשית מצות" בהעלאת, כיון דאבתי צריך להוציאה לבתי הדשך. והלכך קדשי קדשים גילף מינה. שבשם שבת קדשי קדשים ומועלין בה ע' שנצא לביית הדשך. וקדשי קדשים מכלל באמוריך עד שיצא לבית הדשך. אבל קדשים קלים – לא גילף מינה. ואיבעית אימא סברא: דגבי קדשי קדשים, שבת בהם מעילה מתחלה, לא נפק מעילה מהם או נאמרימם שלמה לכל הפחות עד שיגמר להן שיצאו לבית הדשך. אבל בקדשים קלים, שאכן בין מעילה עד לאחר וריקה, מיד שיעלו האמורים דין הוא ולא נמנעו בהו. כי סברא הוא לומר בכל מקום דמידי לאחר העלאת הוי "נעשית מצותה", אלא רגבי קדשי קדשים לפי שיש מעילה בהם מתחלה לא נפקי אלא לזמן מאוחר שנוכל למצוא דהיינו הוצאה לקרבן הדשך. אך קצת קשיא על זו הסברא: דהא קטורה, שהיא קדשי קדשים, ויש בה מעילה מתחלה. אמרינן סתם (ברא, ד) דמעט תמורתו בין מעילה, אלא לזמן מעט עד שיצא לבית הדשך. וקדשים אמנם לטענתן פרישית מקרא וניא. דכיון דלאו מן זבח הוא, לא שייך למילף מעולה.

ומה פירגל שהוא בדיעה אחת – פירושי:

דלא בעיא ידיעה בתחלה וידיעה בסוף. כמו בטומאת מקדש וקדשיו שבויעת וקרבנו קבוע – שאינו בעולה ויורד, ועני ועשר אחד, מה שאין כן בקרבן של טומאת מקדש וקדשיו.

הא כיצד – כלומר, אם וכן קשו קראי אהרדי: "דאישי קידשוי משמע: משעת הקדש, ראשית קרבן" משמע: הקרבה ממש. כל דבר שיש לו מתירין משקרי מתירין. בבוחסם (מהם) פירשתי ער.

הדרן עלך חטאת העוף

ולך חטאת ותמורת חטאת וכן חטאת שמתו בעליה ימותו ושעברה שנתה ושארבה נתמצת בעלת מום אם משפירו בעליה תמות – מה. כלבארה משמע דהכי קאמר: אם שפיר בעליה נתמצת. ויהיה אבודת בעלת כפרה – שנתה ונתמצת בעלת מום – אפילו נתמצת וקודם כפרהו. וקשה ליה כיון דנמצא ער לאחר כפרה, כולבי עלמא ממותי ויש לומר: דתתניתין ברבן רבבי בשמיה דאמר (תורה טו.א.) אין חטאת מותרת אלא באבדה בשעת כפרה, ודכא מייתי בשעת כפרה איהו אבדה, והאי א"ש משפירי לא קאי א"נמצא" אלא קאי אחאי קרבמר "תמות". והכי קאמר: והכי קאמר: חטאת בעלת מום דאם נתמצת המיטה לא תמות לרבנן דרבי שמעון, מכל מקום אית לן לזמירי הבא תמות, כיון דנתמצת בעלת מום. וקשיא: דאדרבה, כל שכן, כיון דאית בה דחייסין אחרים עם חטאתו – איהו לן למיטרי תמות. באבדות לילה לא שמיח אבוד כיון דלא חלי לחקרבה לילה. ואבדה נמי הוה לן למיטרי יתיר ללא חטאת כי נתמצת בעלת מום כי נתמצת המיטה דאמר לן חטאת לרבנן לכן רגא לפרשי דהאי: אם שפיר בעליה קאי א"נמצא", ודכא בשעת כפרה מייתי. והוא דרין כי נתמצת המיטה דתמות, ונקט "נמצאת בעלת מום" לרבוהא. דאף על גב דאיכא ריחוי המום עם ריחויי אבדהו, וטלקא דעתך אמיתא ודלא תמות, אף משאיל לן דתמות. ומוכי כן פירש גבי "עברה שנתה", דנקול לה בתמורה בפרק "ולך חטאת" (בבא, אבדה), כדי שיש קישא ממנה לרש ליקש דאמר: עברה שנתה אם רשעית אלא אינה עומדת בבית הקברות ורועה ושעריה בשעת אסרה עם עברה שנתה. והשתא קשיא: כיון דאם כן למה לן עברה שנתה, והא כולבי עלמא דאבדהו בשעת כפרה תמות. אם משפירו "אעריבה שנתה" ר' אבהו: "אבדהו" א"נמצאת בעלת מום? יש לומר: דהא כיון שנקט לרבוהא עברה שנתה. דאף על גב דאיכא ריחוי אחרים עם ריחוי אבדהו, מכל מקום תמות. ואם תאמר: למאי דפרשית לא משכחנא זבש חטאת המותה, דהא לא אמר בעברה שנתה ונתמצת בעלת מום תמותה אלא אבדהו. וכן כפרה בעליה באור' לא אמרינן תמות אלא אבדהו בשעת כפרה לרבנן דרבי שמעון. אבל לרבי בשעתן ניחא שפיר. דהא אית ליה דכפיר בעליה אפילו כלא אבדה כלל תמות. יש לומר: דלרבנן נמי לא קשיא כל כך. דמכל מקום משכחנא זבש חטאת המותה בחומשה עניינא דאבדהו תמותה בשעריה שנתה וכי בשלא נתמצת ער לאחר כפרה.

ואינה עושה תמורה – שאם התפס בהמה – אינה תמורה. דהא למיחא אולא. לא נחנין ולא מועלין – דכיון דאולי לאיבוד לא שייכא בהו מעילה, ולא קרינא בהו "קדשי ה'". ו"אם" עד שלא כיפרי בעליה תרעה עד שתסתאב – לא קאי א"נמצאת בעלת מום, רמאי' עד שתסתאב? הרי היא כבר בעלת מום: אלא קאי א"עברה שנתה". דאף על גב ד"אם" שאל, שזמנא בעל מום עובר, דמידי נדחת מוקריב מחוב, דאמר: תרעה חטאתי ונתמצת ער שחטאתי ויפול כל מום

גמרא מנהגי מילי – דגומר וטמא זייבין עליון כן בדבר שיש לו מתירין כן בדבר שאין לו מתירין. דתנו רבנן כו' – ומה פוגל שהוא חמור כל כך שהוא חייב קרבן בדיעה אחת שבנדע לו שאכל פירגל. שאינו צריך שתי ידיעות בטומאת מקדש וקדשיו. דבטומאת מקדש וקדשיו בענין שתי ידיעות, ידיעה בתחלה וידיעה בסוף והעלם המיטה, דכתיב

גמרא מנא הני מילי? דהנו רבנן: יכול אין תיביבן משום מומאיה אלא דברך שיש לו מתירין. ודין הוא: ומה פירגל, שהוא בדיעה אחת, וקרבונו קבוע, ולא הותר מכללו – אין תיביבן אלא על דבר שיש לו מתירין. מומאיה, שהיא בשתי ידיעות, וקרבונו עולה ויורד, והותרה מכללה – אינו דין שלא יהא תיבב אלא על דבר שיש לו מתירין? תלמוד לומר: "אמר אלהים ללדתכם בן איש אשר יקרב ויזכר" וגו' – בכל הקדשים החתוב מקרב. יכול: אין תיביבן עליון מיד – תלמוד לומר: "אשר יקרב". אמר רבי אלעזר: וכי יש ונזעזע שהוא תיביב? הא כיצד? כל דבר שיש לו מתירין – אינו תיביב עד שקרבו מתירין. וכל דבר שאין לו מתירין – אינו תיביב עד שקרבו בכלי.

הדרן עלך חטאת העוף

ולך חטאת, ותמורת חטאת, וחטאת שמתו בעליה – ימותה. ושעריה שנתה, ושארבה ונמצאת בעלת מום, אם משפירו הבקלים – חטאת, ואינה עושה תמורה, ולא נחנין ולא מועלין ואם

הדרן עלך חטאת העוף

משנה ולך חטאת ותמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה ימותו – דהני הוו מתוך זבש חטאת המותה. והני שלש מתות לעולם, כיון לפני כפרה כן לאחר כפרה. ולא חטאת לבית מוח. שהרי אינה אריאה לכפרה. שלא הפרישת מתחלה לכך. ותמורת חטאת נמי להכי מתה – שהרי באה בעבידה, דלא ימיר' כתיב. חטאת שמתו בעליה נמי להכי מתה – דאין כפרה למתים, דמיתותי כפרה עליהם. שעריה שנתה ושארבה – עד שהיא תמימה, ושוב נמצאת והרי היא בעלת מום. אם כי רצו להדפיס רבינו זו שעברה שנתה או שאבדה ונתמצת בעלת מום – תמות. ואפילו נמצאת קודם כפרה ותכפרו בעליה באחרת – תמות. והואיל ונמצאת בעלת מום. אבל אם נמצאת המיטה קודם כפרה, אף על פי שנתכפרו באחרת – אינה תמות. והכי אמרינן במסכת תמורה בפרק "ולך חטאת" (בבא, א.) ואינה עושה תמורה – דכיון דנתכפרו באחרת, דלא אחשבה להאי לא לקדושת דמיס ולא לקדושת מובה, הילכך לא אילמא מתמימא אחרים בתמורה. ואף על גב דבעלמא בעל מום עושה תמורה, דכתיב א"א ער טוב", דכא לא תפסי. ולא נחנין – מהם לתחלה, והואיל וקדושה הוה. ואינו א"א מועלין כן מדאורייתא אלא מדרבנן, ואינו משלם אלא קרן כלבו.

ואם חטאת בעלת מום אם משפירו בעליה תמות – מה. כלבארה משמע דהכי קאמר: אם שפיר בעליה נתמצת. ויהיה אבודת בעלת כפרה – שנתה ונתמצת בעלת מום – אפילו נתמצת וקודם כפרהו. וקשה ליה כיון דנמצא ער לאחר כפרה, כולבי עלמא ממותי ויש לומר: דתתניתין ברבן רבבי בשמיה דאמר (תורה טו.א.) אין חטאת מותרת אלא באבדה בשעת כפרה, ודכא מייתי בשעת כפרה איהו אבדה, והאי א"ש משפירי לא קאי א"נמצא" אלא קאי אחאי קרבמר "תמות". והכי קאמר: והכי קאמר: חטאת בעלת מום דאם נתמצת המיטה לא תמות לרבנן דרבי שמעון, מכל מקום אית לן לזמירי הבא תמות, כיון דנתמצת בעלת מום. וקשיא: דאדרבה, כל שכן, כיון דאית בה דחייסין אחרים עם חטאתו – איהו לן למיטרי תמות. באבדות לילה לא שמיח אבוד כיון דלא חלי לחקרבה לילה. ואבדה נמי הוה לן למיטרי יתיר ללא חטאת כי נתמצת בעלת מום כי נתמצת המיטה דאמר לן חטאת לרבנן לכן רגא לפרשי דהאי: אם שפיר בעליה קאי א"נמצא", ודכא בשעת כפרה מייתי. והוא דרין כי נתמצת המיטה דתמות, ונקט "נמצאת בעלת מום" לרבוהא. דאף על גב דאיכא ריחוי המום עם ריחויי אבדהו, וטלקא דעתך אמיתא ודלא תמות, אף משאיל לן דתמות. ומוכי כן פירש גבי "עברה שנתה", דנקול לה בתמורה בפרק "ולך חטאת" (בבא, אבדה), כדי שיש קישא ממנה לרש ליקש דאמר: עברה שנתה אם רשעית אלא אינה עומדת בבית הקברות ורועה ושעריה בשעת אסרה עם עברה שנתה. והשתא קשיא: כיון דאם כן למה לן עברה שנתה, והא כולבי עלמא דאבדהו בשעת כפרה תמות. אם משפירו "אעריבה שנתה" ר' אבהו: "אבדהו" א"נמצאת בעלת מום? יש לומר: דהא כיון שנקט לרבוהא עברה שנתה. דאף על גב דאיכא ריחוי אחרים עם ריחוי אבדהו, מכל מקום תמות. ואם תאמר: למאי דפרשית לא משכחנא זבש חטאת המותה, דהא לא אמר בעברה שנתה ונתמצת בעלת מום תמותה אלא אבדהו. וכן כפרה בעליה באור' לא אמרינן תמות אלא אבדהו בשעת כפרה לרבנן דרבי שמעון. אבל לרבי בשעתן ניחא שפיר. דהא אית ליה דכפיר בעליה אפילו כלא אבדה כלל תמות. יש לומר: דלרבנן נמי לא קשיא כל כך. דמכל מקום משכחנא זבש חטאת המותה בחומשה עניינא דאבדהו תמותה בשעריה שנתה וכי בשלא נתמצת ער לאחר כפרה.

מעילה. פרק שלישי – ולד חטאת דף יא עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" רש"י

1 מה נותר שריפתו בקדוש אף זו שריפתו בקדוש – והיינו דלא כרבי אלעזר ברבי
2 צדוק, דכיון דלאחר שירד טעון שריפה, אם כן לא נעשית מצותו, ואנאי אמרין
3 במתניתין [יירדו] לשתיין און מועלין? ומשני: אפילו תימא רבי אלעזר ברבי צדוק
4 דאי, דאי קלט – כלומר, שקלט נאמיר לוי ירדו ממש על הריצפה, וכבי האי גונא
5 אין מצותה בשריפה. ולרובי קאמר במתניתין

הרי תרומת הרשן שעששה מצותו, ויש בו מעילהו –
משום דהוה ליה תרומת הרשן ואיכרי שיערי המשלח
שיני כתובין הבאין פאחד, וכל שיני כתובין הבאין כאחד
אין מלמדין. - הניחא למאן דאמר איכרי שיערי המשלח
אין נהנין מהו, אלא למאן דאמר נהנין מהו, מאי
איכא למימרו? - משום דהוה ליה תרומת הרשן ובגדי
כהנה שיני כתובין הבאין פאחד, וכל שיני כתובין הבאין
כאחד אין מלמדין. - הניחא לרבנן דאמרי 'הנקהים הם'
מלמדו שהן מעוניין נהניו, שפיר, אלא לרבי דוסא
דאמר מותר להשתמש בקן כהן הדיום, מאי איכא
למימרו? - משום דהוה תרומת הרשן ונגלה עפרוה
שיני כתובין הבאין פאחד. - הניחא למאן דאמר אין
מלמדין, אלא למאן דאמר מלמדין, מאי איכא למימרו? -
תרי מעיבוי פתיכי, פתיכי התם 'הערופה', וכתבי התם
'ישמו אצל המזבח', הני - אין, מידי אחרניא - לא.
דלא כרבי אליעזר בר רבי צדוק, דתניא, רבי אליעזר
בר רבי צדוק אומר: לול קפן היה בין כפי למזבח
במערכו של כפש. אחת לשבעים שנה פרוי הוה
וירדין בו, ומביאין יין קרוש שהוא דומה לעגול
דיבילת, ושורפין אותה בקדושה, שנאמר: 'בקדוש
הסך נסך שכר לה', כשם שניספכה בקדושה -
כך שרפתה בקדושה. מאי משמע? ואמר רבינאי:
אתאי 'קדוש' 'קדוש'. פתיכי הוא 'בקדוש', וכתבי
התם 'שרפתה את הנותר באש ולא יאכל פי
קדוש הם', וזה נותר - שריפתו בקדושה, אף היא
נמי - בקדושה! - אפילו תימא רבי אליעזר בר רבי
צדוק - דאי קלט איכא דאמרי: לימא ממתניתין כרבי
אליעזר בר רבי צדוק דאי קלט? אמרי: לא, ומרדכינן -
והא קרא קנסוי לה? - אסמכתא. משנה דישון מזבח
הפנימי, והמזורה - לא נהנין ולא מועלין. המקדש
דישון בתחלה - מועלין בה. תורין שלא הגיע ומנן ויני
ונה שעבר ומנן - לא נהנין ולא מועלין. גמרא בשלמא

1 והרי תרומת הרשן – דהוי אצל המזבח, נעשית מצותו ומעלין בו, דכתיב 'ושמר'
2 וגו', ונמר מינה הבא: משום הכי – לא אמרין מינה, דהוי תרומת הרשן בו,
3 הניחא למאן דאמר – התם (ומא סא): איכרי שיערי לא ים הזפורים מועלין בהן,
4 אף על פי שנעשית מצותו, משום דכתיב 'לא ארץ יורדה' – שפיר להכי לא גמיר
5 דהוי תרומת הרשן, דהוי ממש על הריצפה, וכבי האי גונא

האין מועלין, איכא דאמרי: לימא מתניתין
7 רבי אלעזר בר רבי צדוק וכל רבנן, דאי רבנן
8 אמאי קאמר במתניתין 'יירדו לשתיין און
9 מועלין בהם', מאי מעילה שייכא בהו, והלא
10 הם יירדן לתתום, והאיך יכול למעול בהם?
11 ומשני דאי קלט, ונחה לזורסא וז לא חשיב
12 האי ויטעו (ולישטא קטא) לרבי אלעזר ברבי
13 צדוק, איכא דאמר: לימא מתניתין אחא
14 כרבי אלעזר בר צדוק, ובגון דאיקלט -
15 שקלט את יתרו קודם שירד לריצפה, אלא דמי
16 לריצפה - הריצפה מקדשת גררין לשורפו,
17 ואם כן לא נעשית מצותה ומשני: לא,
18 לעולם כרבי אלעזר, ואפילו לא איקלט,
19 ומרדכין. ופריך: והא קרא קנסוי ליה -
20 פירושו: והא רבי אלעזר בר צדוק דריש לה
21 מקרא? ומשני: אסמכתא בעלמא היא.
22 דישון מזבח הפנימי - שהוי מועלין את
23 הקטרת על מזבח הפנימי, והיה דשן עליו,
24 והוי דשון אורח אורח במקום שזורקין בו המזרחי
25 והנחה דרוק עשר אמות מרובי הכבש,
26 כדמפרש בתמיד (כתב), משום דכתיב
27 'והשליך', ואין השלכה פחות (ומעשרים)
28 אטמה.

המקדש דישון בתחלה - יש מפרשים:
30 במקדש אפר כירוח. ואין נראה,
31 דאטו גרע ממקדש ובל אשתו דקאמר
32 במדבר דמועלין, ואם כן נאי קא משמע לן
33 הבא. והא דאי דלם אדם יכול להקדש
34 לבדו בקרב הוה לך נראה לפרש דמיירי באורם
35 שנטל תרומות הדשן לאחר ההדרה
36 והקדשה - מועלין בה מן התורה. תורים
37 שלא הגיע ומנן - דבעינן תורים שהיו
38 גדולים, וכיניי עשבר ומנן דבינינן גוילי
39 ספולים, ובמיתרנן סוף פרק קמא דהלכות
40 (בא.א.) לא נתנן ולא מועלין - פירושו לא
41 מועלין בכל, ואפילו מרדכין אמרין על
42 מועלין בכל, דאין לפרש שלא רבנן
43 התורה קאמר, אבל מרדכין איכא מעילה.
44 והא דלעל גבי דם, 'אקמרי' און מועלין על
45 כרדך רצה לומר אין מועלין בכל, דאין מן
46 התורה דרוק אחא, מאי קאמר 'צא לנחל
47 קרוון מועלין', וכי נמי צא לנחל קרוון און
48 מועלין אין מרדכין כדפירשתי לעיל, וכן
49 גבי חטאת המזבח, וכתבי שטו אצל מועלין בן -
50 בריש פרק קמא (בא.א.) ואם כן שמע מינה: לא הכא דקתני 'אין מועלין' - רצה
51 לומר: אפילו מרדכין.

רבי שטען אומר תורים שהיו מנן אצל מועלין בן - כדמפרש במנרה. ומני ומני
53 שעבר ומנן - לא נתנן ולא מועלין. ודמי להחטא שעברה שנתה דאמר לעיל
54 דמועלין בה קודם כפרה, ודהים משום דאולי ליעיה ואת לה פרוי, אבל הבא אין
55 לעופת פרוי ולא איקרו 'קדוש ה'.'
56 בשלמא מזבח הדישון כתבי שטו אצל המזבח - כאמרוהו משמע דכבי קאמר:
57 בשלמא דישון מזבח הדישון אין מועלין, משום דכתיב 'ושמו'. יהו און
58 לפרש כך, דהא בדישון מועלין הוה שריפה, כדמשמע לעיל, ופריך: והרי
59 תרומת הרשן וכו', וארברת, 'ושמו משמע עליו, וכתבי דתם 'ושמו אצלו' לך נראה לפרש דייק ממתניתין דקתני 'דישון מזבח הפנימי לא נתנן
60 ולא מועלין' משום דנעשה מצותו, הדיינו דישון. אבל עד שלא נדשן - מועלין בו, דאכתי לא נעשית מצותו, רמזה לישנו. ודוקא במזבח הדישון - מועלין
61 בו אף לא קרא הדישון, ועל אחא קאמר גמורא: בשלמא מזבח הדישון מועלין בו אף לאחר הדישון, משום דכתיב 'ושמו' - לומר: דאין בו נעשית מצותו מועלין בו, כדמפרק לן לעיל
62 מדכתיב 'ושמו'. ואלא מזבח פנימי נמנן רמזה לישנו, דנמנא דאין מועלין משעת דישון ואילן משום נעשית מצותו. ולא ראה נראה, דאם כן משמע דקודם דישון יש מעלין בהן
63 מזבח הפנימי, דהוה אורי. דמבחינן מבחינן בפרק 'שטו' (ספוחים בו.) דקטרת משלחה למזבח און בו מעילה. ולא ראה לפרש כך. בשלמא מזבח הדישון דכתיב 'ושמו' נפקא לן
64 מנייה דיהו מצוה לישנו, ולא מזבח הפנימי נמנן רמזה לישנו, ולא דמועלין אק צריך לל. והוה רוקח, דהוה ליה לאיתויי גבי מזבח הדישון ויהירם הדישון. ועתה. במדבר דקבני
65 מנרה

רבי יוסה בריה דרבי תנחום דכפר אגין: עובדא הוה באסביא, אחא בעי מיפרוש מן חגא ועד הנובכתה. חמתיה חדא מטרונה, אמרה ליה: כדון מפרשין? איתחמי ליה אבוי וגם קבורה לא היתה לו. ולא שמע לא לדין ולא לדין ואוויל בימא.

רבי כהן אחוי דרבי חייה בר בא הוה פריש. אתא בעי מיפרוש מן חגא לחנוכתה.

[דף כ' ע"א]

אמר לאחוי: צלי עלי! אמר ליה: אין דצלייתי גלף. אלא אין חמיתניון לצבור מצליין למטרא – לא תתרחין על צלותי. הא דאת קטר לולכך – קטור רגלך.

על שאינן זמירות בנדה ובחלה ובחולקת הנר. אדם הראשון דמו של עולם. דכתיב וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ, וְגִרְמָה לוֹ הוּא מִיתָה, לְפִיכָךְ מָסְרוּ מִצְוַת נְדָה לְאִשָּׁה.

ובחלה. אדם הראשון – חלה מהורה לעולם היה. דכתיב וַיֵּצֵר ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפְרָם מִן הָאָדָמָה.

ותייא ביי דמר רבי יוסי בר קצרתה: ביון שהאשה מקשקשת עפשה בפנים – היא מגבהת חלתה. וגרמה לו הוה מיתה. לפיכך מסרו מצות חלה לאשה.

ובחולקת הנר. אדם הראשון נרו של עולם היה, שנאמר נֵר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָדָם. וגרמה לו הוה מיתה. לפיכך מסרו מצות הנר לאשה.

תני: רבי יוסי אומר: שלשה דיבקי מיתה הן, ושלשתן נמסרו לאשה. ואלו הן: מצות נדה, ומצות חלה, ומצות הדלקה:

הַלְבָּה ז'

מתני' שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם השיכה: "עישרתן?" "עירבתן?" "הדליקו את הנר!"

ספק השיכה ספק אינו השיכה – אין מעשרין את הודאי, ואין מטבילין את הפלים, ואין מדליקין את הנרות. אבל מעשרין את הדמאי, ומערבין, ומזמנין את החמין:

גמרא תני, רבן שמעון בן גמליאל אומר: הלכות הקודש והפאות והקשרות – הן הן גופי הלכות, ושלשתן נמסרו לעמי הארץ. הלכות הקודש, דתנינן: אם אמר "הפרשתי בתוכה רביעית קודש" – נאמן.

הפאות, דתנינן: הכל נאמנין על הפאות. הקשרות, דתנינן: ועל כולן עם הארץ נאמנין לומר "טהורין הן".

לֹא צוֹרֵקֵא דְלֵא, הַדְּלִיקוּ אֶת הַנֵּר, עֵישְׂרֵתֶן וְעֵירֵבְתֶּן! הַדְּלִיקוּ. אָמַר רַבִּי הֵיִיא בַר אַבָּא: מִתּוֹדֵי שְׂאֵתָהּ מִחֲמִיר עָלָיו בְּקֵלָה, אִף הוּא מִחֲמִיר עַל עֲצָמוֹ בְּחִמּוּרָה.

אָמַר רַב חֲנִינִי רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק הָוּה מְפָקִיד גּוֹ בֵּיתֵיהּ, עֵירֵבְתֶּן, הַדְּלִיקוּ אֶת הַנֵּר. וְלָמַד לֹא אָמַר "עֵישְׂרֵתֶן"? אֵלֵא כֹּל מִזֶּה דִּתְהוּה אָכִיל – מִן שׁוּקֵא הָוּה אָכִיל.

כֶּפֶס חֲשִׁיבָה, כֶּפֶס אֵינָה חֲשִׁיבָה.

[דף כ' ע"ב]

מַעֲשֵׂה בִי רַבִּי לִיעֲזָר, שְׁהִיה גּוֹסֵס עִרְבַּת שַׁבָּת עִם חֲשִׁיבָה. וְנִכְנָס הוֹרְקָנוּס בְּנֵו לַחֲלוּץ אֶת תְּפִילּוֹ. אָמַר לוֹ: בְּנִי, הִינְחֵת מִצּוֹת הַנֵּר שֶׁהִיא שְׁבוּת וְחֵיבִין עָלֶיהָ כֶּרֶת, וּבֵאתָה לַחֲלוּץ תְּפִילִין שְׂאֵינֶן אֵלֵא רְשׁוּת, וְאֵינֶן אֵלֵא מִצְוָה!

יֵצֵא לוֹ, וְהִיה צוּעֵק, וְאָמַר: אוֹי לִי, שְׁנִמְרָפָה דַּעְתּוֹ שֶׁל אַבָּא.

אָמַר לוֹ: דַּעְתָּךְ הוּא שְׁנִמְרָפָה, דַּעְתִּי הוּא לֹא נִמְרָפָה!

בֵּינֵן שְׂרָאוֹ תְּלִמִּידֵי שְׁחֲשִׁיבֵם דְּבַר שֶׁל חֲכָמָה, נִכְנָסוּ אֲצֵלוֹ, וְהָיוּ שׁוֹאֲלִין אוֹתוֹ, וְהִיה אוֹמֵר לָהֶן עַל הַטָּמֵא – טָמֵא, וְעַל הַטְּהוֹר – טְהוֹר. וּבֵאתְרוּנָה אָמַר: "טְהוֹר" וְנִסְתַּלְקָה נִשְׁמָתוֹ.

אָמְרִין: נִיבֵר רַבִּי שֶׁהוּא טְהוֹר! אָמַר רַבִּי מְנָא: וְעַד כְּדוֹן נִיבֵר! נִכְנָס רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְחָלַץ אֶת תְּפִילּוֹ, וְהִיה מְנַפְפוֹ וּמְנַשְׁקוֹ וּבֹכָה. וְאוֹמֵר רַבִּי רַבִּי הוֹתֵר הַנֶּגֶד, רַבִּי רַכֵּב יִשְׂרָאֵל וּפְרָשׁוּ!

אֵין מְטַבִּילִין אֶת הַכֶּלִים. מִתְנִיתָא בְּכֵלִים גְּדוּלִים, אֲבָל בְּכֵלִים קְטָנִים – מַעֲרִים עֲלֵיהֶן וּמְטַבִּילִין. תְּנִי רַבִּי הוֹשְׁעִיָה: מְמַלֵּא הוּא אָדָם בְּכֵלִי טָמֵא מִן חִבּוּר, וּמַעֲרִים עָלָיו וּמְטַבִּילוֹ.

תְּנִי: נִפְל דְּלִי לְתוֹדֵי חִבּוּר, נִפְלוּ כְּלָיו לְתוֹדֵי חִבּוּר – מַעֲרִים עֲלֵיהֶן וּמְטַבִּילִין. תְּרִין אַמּוּרִין, חַד אָמַר: בְּכֵלִים שְׁנִמְטָאוּ בְּאֵב הַטּוֹמְאָה. וְחוּרְנָה אָמַר: בְּכֵלִים שְׁנִיטְמָאוּ בְּוֹלֵד הַטּוֹמְאָה.

מְתִיב מֵאֵן דְּמֵר בְּאֵב הַטּוֹמְאָה לְמֵאֵן דְּמֵר בְּוֹלֵד הַטּוֹמְאָה. אֲפִילוּ בְּחֹל וְהָא טְעִין הָעֵרֵב שְׁמֵשׁ.

אָמַר לִיה: בְּרוּצָה לְשִׁתְּמֵשׁ בְּהֵן הוּלִין בְּטְהֵרָה.

רַבִּי יְרֵמְיָה וְרַבִּי יְעִירָא בְּשֵׁם רַבִּי הֵיִיא בַר אֲשִׁי: אִשָּׁה פִּיקַחַת מְדִיחָה כּוֹס כָּאֵן, קַעְרָה כָּאֵן, תִּמְחֹזִי כָּאֵן, וְנִמְצָאת מְרַבְּצַת אֶת בֵּיתָה בְּשַׁבָּת.

אֲבָל מַעֲשְׂרִין אֶת הַדְּמָאִי. רַבִּי יוֹסִי בְּשֵׁם רַבִּי אֲבָהוּ רַבִּי חִזְקִיָה בְּשֵׁם רַבִּי יוּדָה בֶּן פִּזִּי: דְּמָאִי דְּמִתְקַן, דְּמָאִי דְּלֵא תִקֵּן.

וּמְעַרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת הַחֲמוּיִן. אָמַר רַבִּי חֵייל בַּר אֲשִׁי: הֲדָא דְתִימְרָא בְּעִירֻכִי חֲצִירוֹת. אֲבָל בְּעִירֻכִי תַחֲמוּיִן דְּבַר תּוֹרָה הֵן.

הַדְרִין עַלֶּה בְּמַה מְדַלִּיקִין

בְּרַק שְׁלִישִׁי

הַלְכָה א'

מתני' בִּירָה שֶׁהִסְקִיחָהּ בְּקֶשׁ אוֹ בְּנִבְכָּא – נוֹתְנִין עָלֶיהָ תְּבַשְׂיִל.

בְּנִפְתָּ וּבְעֵצִים – לֹא יִתֵּן עַד שְׁיִגְרוֹף

[דף כ"א ע"א]

אוֹ עַד שְׁיִתֵּן אֶת הָאֶפֶר. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִין: חֲמוּיִן אֲבָל לֹא תְּבַשְׂיִל. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים, חֲמוּיִן וְתְּבַשְׂיִל. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: נוֹמְלִין, אֲבָל לֹא מְחַזְרִין. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: אִף מְחַזְרִין.

גמרא בִּינֵי מוֹתְנִיתָא, מְקַיִמִין עָלֶיהָ תְּבַשְׂיִל.

מִתְנִיתָא דְרַבִּי יוֹדָא! דְתַנְיָא: הֵיוּ שְׁתֵּי בֵּירִים מִתְאִימוֹת, אַחַת גְּרוּפָה וְקַטְמוּמָה, וְאַחַת לֹא גְרוּפָה וְלֹא קַטְמוּמָה – מְקַיִמִין עַל הַגְּרוּפָה וְעַל הַקַּטְמוּמָה. מַה מְקַיִמִין עָלֶיהָ? בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִין: אֵין מְקַיִמִין עָלֶיהָ בְּלוֹם. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִין: חֲמוּיִן אֲבָל לֹא תְּבַשְׂיִל. הָעֵבֵיר אֶת הַמֵּיחָם – הַפֶּל מוֹדִין שְׁלֹא יִחְזוּר; דְּבַרֵּי רַבִּי מְאִיר.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִין, חֲמוּיִן אֲבָל לֹא תְּבַשְׂיִל. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִין: חֲמוּיִן וְתְּבַשְׂיִל. הָעֵבֵיר אֶת הַמֵּיחָם – בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: לֹא יִחְזוּר. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: יִחְזוּר.

רַבִּי חֵלְבֹ, רַב עֲנָן בְּשֵׁם רַב: לֹא שָׁנוּ אֵלָא עָלֶיהָ, הֵיא לְתוֹכָהּ – לֹא. עַד אֵיכּוֹן? עוֹלָא אָמַר: עַד שְׁלֹשָׁה. אָמַר רַבִּי מְנָא: עַד מְקוֹם שֶׁהִיא עוֹשָׂה חֲרִיץ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן: מְפַנֵּי שֶׁהִיא שְׁלִיטָה בְּמְקוֹם שֶׁהִי שׁוֹלְטָת.

וְתַנְיָא בִּי דְמַר רַבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַבִּי יְהוּדָה: מוֹתֵר לְתַפְשִׁיר בְּמְקוֹם שֶׁהִי שׁוֹלְטָת. וְאָסוּר לְתַפְשִׁיר בְּמְקוֹם שֶׁאֵין הִי שׁוֹלְטָת.

רַבִּי יוֹשִׁיעַ בַּר גִּיזוּרָה תְּנִי מִשְׁמַשׁ קוּמֵי רַבִּי זְעִירָה, וְתִנּוּ מַעֲיִל קוּמוּי תְּבַשְׂיִלִין רוֹתְחִין. אָמַר לִיה: הֵיךְ אֵיתְעִבִידָא? אָמַר לִיה: גְּרוּף תּוֹפְיָא וְיַחַב בְּגוּהָ. אָמַר לִיה: לֹא תִהְיֶי עֶבֶיד בְּנִי, אֵלָא גְּרוּף תּוֹפְיָא וְיַחַב תְּלַתָּא בִּיפִין וְרַמֵּי עֲלֵיהוֹן.

רַבִּי אֲבָהוּ הוֹרִי בְּבוֹצְרָה, מְמַלָּא גְצָרוֹ רַמַּח, וּמֵיתֵן תְּלַתָּא בִּיפִין וּמִירְמִין עֲלֵיהוֹן.

דניאל בריה דרב קמינא בשם רבי אסי: שיורי תריות – כגפת וכעצים. הדיא דתימור: כשהיו לחין ויבשו. אבל אם היה יבשין מתחילתן – פקש וכגבכה הן.

גללי בהמה, אית תנני תנני: כגפת וכעצים. ואית תנני תנני: פקש וכגבכה. מאן דמר כגפת וכעצים – בדקה. ומאן דמר פקש וכגבכה – בגסה.

הגורף עד שיגרוף כל צורפו. מן מה דתנני הגורף – צריף להטט ביד. הדיא אמרה, עד שיגרוף כל צורפו.

ותקוטם – עד שיקוטם כל צורפו. מן מה דתנני: מלכה עליה נעורת של פשתן. הדיא אמרה: אפילו לא קטם כל צורפו.

[דף כ"א ע"ב]

וידיא אמרה דא? יום טוב שקל להיות ערב שבת, אמר רבי שייז: מלכה עליה נעורת של פשתן. קטמה ונתלפת מהו? רבי תיאי רובא עלה לביתו והורי: מותר.

בעון קומי רבי זעירה ורבי הושעיה ורבי הנגיה חבריהון דרבנן: ליבה לשעבר? עבר רבי אמי ואידרון חבריא בעון מחזור עליהן. אמר לון רבי הנגיה חבריהון דרבנן: מן דהיה עובדא הוה עובדא. אמר רבי שמואל בר סוקרטאי: לכן צריכה לבה.

אמר רבי מנא: אנא קשייתה קומי רבי בא בריה דרב פפי, אין תימר לשעבר, אפילו לא בישל עליה בתחלה! דתנני: המעשר והמכשל בשבת, בשונג – יאכל, ובמזיד – לא יאכל; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: שונג – יאכל למוצאי שבת. מזיד – לא יאכל.

רבי יוחנן הסנדלר אומר: שונג – יאכל למוצאי שבת לאחרים ולא לו ולא לאחרים. שמואל – פרי יוחנן הסנדלר.

רב, בד הוה מורי בבבורתיה – הוה אמר פרי מאיר. בציבורא – הוה מורי פרי יוחנן הסנדלר. אמר רבי שמעון בר פרסנה: פרי ישמעאל בי רבי יוסי דרש לון דתני רבי ישמעאל בי רבי יוסי אמר משום אביו: כל דבר שהייבין על זדונו פרת ועל שנגתו הטאת, ועשא בשבת, בין שונג בין מזיד – אסור, בין לו בין לאחרים.

וכל דבר שאינן הייבין על זדונו פרת ועל שנגתו הטאת ועשא בשבת, שונג – יאכל למוצאי שבת לאחרים ולא לו, מזיד – לא לו ולא לאחרים.

בְּעוֹן קוֹמֵי רַבִּי יוֹחָנָן: אֵת מַה אָמַר? אָמַר לֹן: אֲנִי אֵין לִי אֵלָא מִשְׁנָה! הַמְעִישָׁר וְהַמְבָשֵׁל בְּשַׁבָּת, שׁוֹגֵג – יֹאכֵל, מְזִיד – לֹא יֹאכֵל.

שָׁמַע רַב הִסְדָּא וּמַר: הוֹתֵרוּ הַשַּׁבָּתוֹת!

רַב חוּנָה בְּשֵׁם רַב: וְתַנִּי רַבִּי הָיִיא בְּזֵן כְּרֵאשׁוּנָה הָיוּ אוֹמְרִים: הַשׁוֹכֵחַ תְּבַשִּׁיל עַל גְּבִי בִירָה וְקִדְשָׁה עֲלָיו אֵת הַשַּׁבָּת, שׁוֹגֵג – יֹאכֵל, מְזִיד – לֹא יֹאכֵל. נְחֻשְׁדוּ לְהֵיוֹת מְנִיחִין מְזִידִים, וְאָמְרוּ: "שְׂכִיחִין הָיִינוּ!" וְאָמְרוּ לָהֶן אֵת הַשׁוֹכֵחַ. וְהָכֵא אָמְרוּ בְּזֵן!

אָמַר רַבִּי אֵילָא: נְחֻשְׁדוּ

[דף כ"ב ע"א]

לְהֵיוֹת מְנִיחִין, וְלֹא נְחֻשְׁדוּ לְהֵיוֹת מְבַשְׁלִין, וְקָנְסוּ בְּמִנְיָה, וְלֹא קָנְסוּ בְּמִבְשֵׁל. הָזָרוּ לִזְמַר: תְּבַשִּׁיל שֶׁהוּא מְצַטְמָק וְיִפָּה לֹו – אָסוּר. תְּבַשִּׁיל שֶׁהוּא מְצַטְמָק וְרַע לֹו – מוֹתֵר. אֵיזְהוּ תְּבַשִּׁיל שֶׁהוּא מְצַטְמָק וְיִפָּה לֹו? בְּגוֹן: אֶפְרוּב, וְאֶפְוִנִים, וּבִשָּׁר טָרוּף.

אָמַר רַבִּי תַנְחוּם בְּרַ עֵילָאִי: אֵף רֵאשִׁי לְפָתוֹת וְרֵאשִׁי קַפְלוּמוֹת – עָשׂוּ אוֹתָן כְּתְבַשִּׁיל שֶׁהוּא מְצַטְמָק וְיִפָּה לֹו.

בְּצִים מַה הָן? רַבִּי יוֹסִי בְּשֵׁם רַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל בִּי רַבִּי יוֹסִי: אֵבָא עֲלָה לְבֵיתוֹ, וּמִצָּא שֵׁם חַמּוּן – וְהִתִּיר. בְּצִים – וְאָסַר. רַבִּי שְׁמוּאֵל בְּרַ נִתֵּן בְּשֵׁם רַבִּי חֵמָא בְּרַ חֲנִינְיָה: אֲנִי וְאָבָא עֲלִינוּ לְחַמַּת גְּדַר, וְהִבִּיאוּ לְפָנֵינוּ בְּצִים בְּטָנִים בְּהוֹרְדִין, וְטַעְמָן יִפָּה כְּפַנְקָרִיסִין.

תַנִּי: לֹא תִמְלֵא אִשָּׁה קְדִירָה עִסִּימוֹת וְתוֹרְמִסִין וְתִתְנֵם לְתוֹף הַתַּנּוּר עַרְב שַׁבָּת עִם חֲשִׁיכָה. וְאִם נִתְנָה – מוֹצָאֵי שַׁבָּת אָסוּרִין בְּכַדִּי שְׁיַעֲשׂוּ. רַבִּי אַחָא אָמַר: בְּמְזִיד – בְּרַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יוֹסִי אָמַר: בְּשׁוֹגֵג – בְּרַבִּי יוֹדָה. אָמַר רַבִּי מְנָא: יֹאוֹת אָמַר רַבִּי יוֹסִי: הַנוֹטֵעַ בְּשַׁבָּת, שׁוֹגֵג – יִקְיִים. מְזִיד – יַעֲקוֹר. וּבְשִׁבְעִיעִית, בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מְזִיד – יַעֲקוֹר.

רַבִּי יְהוּדָא אוֹמַר: הִילּוּף הַדְּבָרִים, הַנוֹטֵעַ בְּשַׁבָּת, בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמְזִיד – יַעֲקוֹר. וּבְשִׁבְעִיעִית, שׁוֹגֵג – יִקְיִים, וּמְזִיד – יַעֲקוֹר. לְמָה? מִפְּנֵי שֶׁחֲנִיטִית שַׁבָּת עֲלָיו. וְכֹאן, מִכִּיּוֹן שֶׁאֵת אוֹמַר: "יִמְתִּין לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת בְּדִי שְׁיַעֲשׂוּ" – כְּמִי שֶׁלֹא נִתְּנָה מַחְמַת שַׁבָּת כְּלוּם.

וּמַה טַעְמִין דְּרַבְּנָן? נְחֻשְׁדוּ עַל הַשְּׂבִיעִית וְלֹא נְחֻשְׁדוּ עַל הַשַּׁבָּתוֹת. דְּבַר אַחַר: מוֹנִין לְשִׁבְעִיעִית, וְאֵין מוֹנִין לְשַׁבָּתוֹת.

הִיךְ עֲבִידָא? נָטַע פְּחוֹת מְשֻׁלְשִׁים יוֹם לְפָנֵי שְׂבִיעִית, וְנִכְנְסָה שְׂבִיעִית, אֵין תִּימַר חֶשֶׁד – אֵין בָּאן חֶשֶׁד. אֵין תִּימַר מְנִיין, אֵין בָּאן מְנִיין.

נמע פחות משלשים יום לפני שמינית, ונכנסה שמינית, אין תימר חשד – יש כאן חשד. ואין תימר מניין – יש כאן מניין. ותייא כמאן דאמר מפני החשד. ברם כמאן דאמר מפני המנין – קנסו בשוגג מפני המזיד.

[דף כ"ב ע"ב]

נמלו מבעוד יום – מהזירו מבעוד יום. נמלו משחשיכה – מהזירה משחשיכה.

נמלו מבעוד יום וקדש עליו היום, רבי סימון דתרי בשם רבי הושעיה: הניחו בארץ – אסור למלטלו. רבי לעזר בשם רבי הושעיה: משרת הייתי את רבי היא הגדול, והייתי מעלה לו הפיון מדיומי התחתונה לדיומי העליונה, ומהזירין לכירה. אמר רבי ירמיה בי רבי שמעון: אפילו מכירה שהבילה ממועט לכירה שהבילה מרובה.

אמר רבי אמי: זימנין סגין יתיבית קומי רבי הושעיה ולא שמעית מיניה הדיא מלתא. אמר רבי זריקן לרבי זעירא: לא שמע מיניה מותר, שמע מינה אסור?!

תלוי ביתד ונתנו על גבי ספסל, נאמר, אם היה מפותח – מותר. ואם לאו – אסור.

אמר רבי יוחנן ברבי מריה: בשלא העביר את ידו מפנו. אבל אם העביר את ידו מפנו – אסור:

הלקה ב' מתני' תנור שהסיקוהו בקש או בגבכא – לא יתן בין מתוכו בין מעל גביו. בופח שהסיקו בקש או בגבכא – הרי זה ככירים. בגפת או בעצים – הרי הוא כתנור:

גמרא תני בר קפרא: אפילו לסמוך לו – אסור. רבי שמי סמיך לאדירא דתנורא. א"ל רבי מנא: והתני בר קפרא: אפילו לסמוך לו – אסור. רבי מנא, מיכל לנשייא, דשמחן בגדיהון לאזירא דתנורא. רבי יודן בי רבי ישמעאל הורי מודחק מיגרוף תנורא, ומיתן תלתא בפין ומירמי עליהון. ובתלוד לא ידעין מיגיריית. אמר רבי יוסי: בשבת – אתה מהלך אחר הסיקו. ובטומאה – את מהלך אחר גיפופו.

הלקה ג' מתני' אין נותנין ביצה בצד הפיחם בשביל שתתגלגל. ולא יפקיענה בסודרין. ורבי יוסי מתיר.

לא יטמיננה בחול ובאבק דרכים, בשביל שתצלה.

מעשה שעשו אנשי מבריא, והביאו סילון של צונן בתוך אמה של הפיון. אמרו להן חכמים: אם בשבת – בחמין שהוחמו בשבת, ואסורין ברהיצה ובשתייה. ואם ביום טוב – בחמין שהוחמו ביום טוב, ואסורין ברהיצה, ומותרין בשתייה. מוליר הגרוף – שותין הימנו בשבת. אנטיכי, אף על פי שגרופה – אין שותין הימנה:

גמרא תמן תנינן: תפוח שריסקו ונתנו לתוך העיסה וחימצה – הרי זו אסורה. תני: רבי יוסי מתיר. רבי אחא, רבי אבהו בשם רבי יוסי בר הנינה:

[דף כ"ג ע"א]

מה פליגון? במחמין במימיו. אבל המחמין בגופו – דברי הפל מותר.

רבי יוסי – פדעתייה. כמה דו אמר תמן – אין חימוצו ברור. כן הוא אמר הכא – אין תבשילו תבשיל ברור.

תנא: אמר רבי יוחנן בר מרייא: בשלא העביר ידו ממנו. אבל העביר – אסור.

פגה שטמנה בתבן, וחררה שטמנה בבגלים, אם היו מקצתן מגולין – ניטלין בשבת. ואם לאו – אין ניטלין. רבי לעזר בר תדאי אומר: בין כה ובין כה – תוחב בשפוד ובסקין ונוטל.

אתייא דרבי לעזר בר תדאי – ברבי שמעון. דתני: לא יגרר אדם את המטה ואת הכסא ואת הפסקל ואת הקתדרה, מפני שהוא עושה חריץ. ורבי שמעון מתיר.

רבי בא בשם רבי הונא, רבי חגי בשם רבי יעירא, רבי יוסה בשם רבי אילא: מודין חכמים לרבי שמעון בכסא שרגליו משוקעות בטיט – שמוותר לטלמלו. כמה דאת אמר מותר לטלמלו. ודכוותה מותר להחזירו.

אמר רבי יוסי: אף אנן תנינן: ניטלין בשבת. אמר רבי יוסה בי רבי בון: דרבי שמעון היא. אמר רבי יוסי: מתניתא אמרה כן! כל הפלים אינן נגררין, חוץ מן העגלה, מפני שהיא כובשת. והא תנינן: שביעיתו אית לה מימר שביעית פרבי שמעון? דפתר לה שביעית פרבי שמעון, דרבי שמעון מתיר בספיחי שביעית, ואת אמר הכין! אף על גב דרבי שמעון מתיר בספיחי שביעית, אית ליה משום שביעית ומשום קדושת שביעית. ותנינן על דרבי שמעון טהרו מלטמא אינו חושש לא משום שביעית

[דף כ"ג ע"ב]

תמן אמרין: חמה – מותרת. תולדת חמה – אסורה. רבנן דהכא אמרין: בין חמה בין תולדת חמה – מותרת.

מתניתא פליגא על רבנן דהכא: לא יטמיננה בחול ובאבק דרכים בשביל שתצלה! שגייא היא שהוא עושה חריץ. אילו אמר בקמח יאות.

מתניתא פליגא על רבנן דתמן! דתני, רבן שמעון כן גמליאל אומר: מגולין ביצים על גב גג של סיד רותה, ואין מגולין ביצים על גבי עפר רותה. מה עבדין לה רבנן דתמן? פתרון לה חלוקין

על רבן שמעון בן גמליאל. על דעתיו דרבנן דתמן, מעשה שעשו אנשי סבריא. ועל דעתיו דרבנן דהכא – סלקת מתניתין כמעשה שעשו אנשי סבריא:

מעשה שעשו אנשי סבריא בוי. בראשונה היו סותמין את הקמין מערב שבת, ונכנסים ורוחצין בשבת. נחשדו להיות מוליין אותו עצים מערב שבת, והיא דליקה והולכת בשבת. ואסרו להן רחיצה, והתירו להן זיעה.

נחשדו להיות נכנסין ורוחצין, ואמרו: "מזיעין היינו!" ואסרו להן רחיצה וזיעה. היו שם שתי אמבטיות, אחת של מתוקין ואחת של מלוחין. נחשדו להיות מגלין את הנסרין ורוחצין במתוקין, והן אומרים: "במלוחין רחצנו!" ואסרו להן את הכל.

ביון שנתגדרו – היו מתירין להן והולכין, מתירין להן והולכין, עד שהתירו להן מי מערה וחמי סבריא.

ולא התירו הבאת לונטיות. ומי התיר הבאת לונטיות? רבי חנינא בן עקיבה. דתני שלשה דברים התיר רבי חנינא בן עקיבה. התיר עצה שבים, והתיר פצוצרה, והתיר הבאת לונטיות.

תמן תנינן: הרוחץ במערה, או במי סבריא – מסתפג אפילו בעשר לונטיות, ולא יביאם בידו. שמואל אומר:

[דף כ"ד ע"א]

מה יעביד הדין סבורא דלא יליף ולא שימש. והדא מתניתא – קודם עד שלא התירו הבאת לונטיות. רבי ירמיה ורבי זעירא, רב יהודה בשם שמואל: רבי התיר לונטיות. תני: אין משתטפין לא בחמין ולא בצונן. אמר רבי יודא בר פזי: ודא מתניתין – קודם עד שלא התירו חכמים חמי סבריא. דתני: הרוחץ בחמי סבריא, הוא – מזלף על עצמו. אכל אחרים – לא יזלפו לו. רבי שמעון בן מנסיא אומר: אף הוא לא יזלף על עצמו, מפני שהוא מרבה את ההכל, ומכבד את הפרקע.

רבי אהא בר יצחק עאל מיסחי עם בא פר מפל, בפרים פר יטסס. קמא חד בר נש מזלף על גרמיה. אמר ליה: כזה אסור בשבת, מפני שהוא מרבה את ההכל ומכבד את הפרקע.

רבי אבהו, הורגין מזלפין ונפל עליו. והוא אמר, והא רבי לונטי עאל מיסחי עם רבי יונה, קמא חד בר נש מזלף על גרמיה. אמר ליה: לית אגן צריכין חששין ליחידייא. רבי יצחק רובא עאל מיסחי עם רבי. אמר ליה: מהו מיתגן צלוחיתא גו עגלתא? אמר ליה: קבא גו נטלא, היא נעשית ככלי שני.

רבי יעקב בר אידי בשם רבי יהושע בן לוי: שואלין הלכות המרחץ בבית המרחץ. והלכות בית הכסא בבית הכסא. בהדא רבי שמעון בן אלעזר עאל מיסחי עם רבי מאיר. אמר ליה: מהו לקנח? אמר ליה: אסור. מהו להדיח? אמר ליה: אסור. ולא בן שמואל שאיל לרב: מה לעגנות "אמן" במקום ממונף? והוא אמר אסור. ואסור דאמרי לך - אסור.

אשכח תנאי תני: אין שואלין הלכות המרחץ והלכות הכסא בבית הכסא:

אם ביום טוב - בחמין שהוחמו ביום טוב בוי. חמין שהוחמו ביום טוב. וכן חמין שהוחמו מערב שבת לשבת. רב ושמואל, חד אמר: מרחיץ בהן פניו ידיו ורגליו. וחרגה אמר: מרחיץ בהן כל גופו איברים איברים. ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא.

מן מה דתני שמואל: מרחיץ בהן פניו ידיו ורגליו, הוי: רב דו אמר מרחיץ בהן כל גופו איברים איברים.

חד פילוסופים שאל לבר קפרא, אבלט שאל ללוי סריסא: מותר לשנות ואסור לרחץ! אמר ליה אם תראה סריס מחבק עם אשתו שמה אינו רע לך. אמר ליה אין. אמר ליה ומכי הוא לה כלום? אמר לו שלא תתפריץ אמר ליה והכא שלא יתפריצו.

פיון שיצא אמרו לו תלמידיו רבי לזה דחיתה בקנה. לנו מה את משיב. אמר להם והלא כבר נאמר אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם:

מולייר הגרופ - שותין ממנו בשבת.

[דף כ"ד ע"ב]

הא אם אינו גרופ - לא. אמר רבי שייז: מפני שהנהלים נוגעות בגופו. אמר רבי הנינא בריה דרבי הילל: מפני שהרוח נכנסת בגופו והנהלים בוערות. אמר רבי יוסי בי רבי בון: מפני שהוא עשוי פרקים פרקים - הוא מתיירא שמה נתאכל דיבוקו והוא מוסיף מים:

אנטיכי, אף על פי שגרופה - אין שותין ממנה. רבי חנניה, רבי יוסי, רבי אחא אבא בשם רבי יוחנן: מפני שהיא מתחממת מפתליה. רבנן דקיסרין, רב הונא בשם רב: אם היתה גרופה ופתוחה - מותר:

הַלְכָה ד'

מתני' פחם שפינהו - לא יתן לתוכו מים צונין בשביל שייחמו, אבל נותן הוא לתוכו ולתוך הכוס כדי להפשיטין.

תְּלִמֵד   מִסְכַּת שַׁבָּת   יְרוּשָׁלַיִמִי

גמרא רבי בא בר בריוה דרבי חייא בר בא, רבי חייא בשם רבי יוחנן: לא שנו אלא לתוך הכוס, היא לתוכו – לא.

אמר רבי מנא: קשייתה קומי רבי בא: לא תני רבי יוחנן על ספא. לא תני על רישא? בשביל שייחמו. היא להפשירן – לא! אתא רבי בא בר פהנא, רבי חייא בר אשי בשם רב: אם להממן – אסור. אם להפשירן – מותר.

תני: נותנין חמין לתוך צונין, אבל לא צונין לתוך חמין; כדברי בית שמאי. ובית הלל אומר: בין חמין לתוך צונין, בין צונין לתוך חמין – מותר. במה דברים אמורים? ככוס. אבל באמבטי, חמין לתוך צונין – מותר, וצונין לתוך חמין – אסור. ורבי שמעון בן מנסיא מותר. אתיא דרב – כרבי שמעון בן מנסיא, רבי יוחנן – כרבי יוחנן בן נורי.

תני רבי יוחנן בן נורי אומר: כמלא הוא אדם חבית של מים ונותנה פנגד המדורה, לא בשביל שתיחם אלא בשביל שתפיג צינתה. יורד הוא אדם וטובל בצונן ועולה ומתחמם פנגד המדורה; דברי רבי מאיר. והכמים אוסרין.

יאות אמר רבי מאיר! ומה טעמון דרבנן? יבא ביי דמר רבי זעירא בשם רב יהודה: מותר להפשיר במקום שהיד שולטת. ואסור להפשיר במקום שאין היד שולטת.

אפילו במקום שאין היד שולטת, עד איכן? רבי יודה בר פזי, רבי סימון בשם רבי יוסי בן חנינה: עד שיהא נותן ידו לתוכה והיא נכוית.

הכל מודין בכלי שני – שהוא מותר. מה בין כלי ראשון מה בין כלי שני? אמר רבי יוסי: פאן –

[דף כ"ה ע"א]

היד שולטת. וכאן – אין היד שולטת. אמר רבי יונה: פאן וכאן אין היד שולטת. אלא עשו הרחק לכלי ראשון, ולא עשו הרחק לכלי שני. אמר רבי מנא: ההן פינכא דאורזא – מסייע ליה לאבא. ההן פינכא דגריסא – מסייע ליה לאבא. דאת מפני ליה מן אתר לאתר ועד גדון הוא רותח:

הלכה ה' מתני' האילפס והקדירה שהעבירן מרותחין – לא יתן לתוכן תבלין. אבל נותן הוא לתוך הקערה או לתוך התמחוי. רבי יהודה אומר: לכל הוא נותן, חוץ מדבר שיש בו חומץ וציר:

גמרא מהו ליתן תבלין מלמטה ולערוות עליהן מלמעלה? רבי יונה אמר: אסור, ועירווי בכלי ראשון הוא. תיילת דרבי יונה מן הדא: אהד שבישל בו, אהד שעירה לתוכו רותח.

אמר רבי יוסי: תמן – כלי חרס בולע. תבלין – אינן מתבשלין.

התיב רבי יוסי בי רבי בון: והתני: אף בכלי נחושת בן! אית לך למימר: כלי נחושת בולע?

מהו לערות מן הקולות? אמר רבי חנניה בריה דרבי הלל: מחלוקת רבי יונה ורבי יוסי.

רבי יצחק בר גופתא בעא קומי רבי מנא: עשה בן בשבת – תייב משום מכשל. עשה בן בכשר וחקב – תייב משום מכשל. אמר ליה: כפי דמר רבי יעירא: ואי זהו חלוט ברור? כל שהאור מהלך תחתיו.

רבי יודה אומר: לכל הוא נותן, חוץ מדבר שיש בו חומץ וציר. על דעתיה דרבי יודה – מלח בציר, יין בחומץ:

הלכה ז'

מתני' אין נותנין בלי תחת הנר לקבל בו את השמן. ואם נתנו מבעוד יום – מותר. ואין נאותין ממונו, לפי שאינו מן המוכן.

גמרא רבי חגי בעי: כמה מבעוד יום, ונתודע לו משחשיכה.

הכרייא בעו: כמה בשבת, ונתודע לו בשבת הבאה? אמר רבי יוחנן: אין לה דבר שהוא בעינו ואינו בהכנו

[דף כ"ה ע"ב]

אלא דבר אחד בלבד.

התיב רבי אלעזר: הרי שמן בנר, הרי בעינו הוא ואינו בהכנו! לכן נתנו משעה ראשונה שויכלה בנר. התיב ריש לקיש: הרי חיטין בוריעה בעינן הן, ואינו בהכנו! לךד נתנו משעה ראשונה שויכלו בפרקע.

התיבון: הרי ביצים לאפרוחים, הרי בעינן הן, ואינן בהכנו! לךד נתנו משעה ראשונה שיעשו אפרוחים.

התיב רבי ירמיה: הרי עטורי סוכה, הרי בעינן הן ואינן בהכנו! שנייא היא, דאמר רבי אבמר התיב רבי יוסי: כל שבקעה הן במילין על גב סוכה, מיפן והילך – בהכנו הן.

התיב רבי חנניה: הרי מוכין שנתפורו, הרי בעינן הן ואינן בהכנו! הכא בכלים, ומה דאת אמר תמן – באכלין.

התיב רבי נסא: הרי מוקצה שייבש ולא נגע בו, הרי הוא בעינו, ואינו בהכנו! הכא – בכלים, ומה דאיתמר תמן – באכלין:

הלכה ז' מתני' מטלמלין גר חדש, אכל לא ישן. רבי שמעון אומר: כל הנרות מטלמלין, חוץ מן הנר הדולק בשבת.

גמרא התיב רבי הניא בר אחא: והא תנינן:

[דף כ"ו ע"א]

כופין סל לפני האפרוחים שייעלו ושיירדו; אמרין: הדיא דרבי יהודה. דתני: כל הנרות מטלטלין, הויז מן הנר הדולק בשבת; דברי רבי מאיר. רבי יודא אומר: נר חדש מותר לטלטלו. וישן אסור לטלטלו. רבי שמעון אומר: כל הנרות מטלטלין הויז מן הנר הדולק בשבת. ככה – מותר לטלטלו.

רבי ירמיה ורבי בא, תריהן בשם רבי יוחנן: חד אמר: דברי רבי מאיר, כל המיוחד לאיסור – אסור. ותרנה אמר: כל שייחדו לאיסור – אסור. ולא ידעינן מאן אמר דא, ומאן אמר דא. מן מה דמר רבי חנינה, רבי ירמיה שאל: הנהן ליבנה לא במיוחד לאיסור הוא? הוי: הוא דו אמר כל המיוחד לאיסור – אסור.

מאן דמר מיוחד – כל שבין ייחדו. ומאן דמר ייחדו – הוא מיוחד לא.

מתניתין פליגא על מאן דמר כל המיוחד לאיסור – אסור! דתנינן תמן: מוכנה שלה, בזמן שהיא נשמטת – אינה חיבור לה. ואינה נמדדת עמה. ואינה מצלת עמה באהל הפת. ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש בתוכה מעות. ותני עלה: הוי עליה מעות ונפלו – נגדרת! אמר רב ששת: דרבי שמעון היא. דרבי שמעון אומר: ככה – מותר לטלטלו.

אמרין: למה לית אנו פתרין לה דברי הכל היא – בשוכה? לית את יכיל! דתנינן תמן: אם אינה נשמטת – חיבור לה. ונמדדת עמה. ומצלת עמה באהל הפת. וגוררין אותה בשבת אף על פי שיש בתוכה מעות. אית מימר הכא: דברי הכל היא בשוכה?

מתניתא פליגא על מאן דמר: כל המיוחד לאיסור – אסור!

[דף כ"ו ע"ב]

דתנינן: האבן שעל פי החבית – מטה על צדה ונפלת. רבי בא בשם רבי הניא בר אשי: פתר לה רב: בשוכה.

ומן דבתרה, היתה בין החביות – מגביהה ומטה על צדה והיא נופלת. עוד היא פתר לה רב: בשוכה.

מתניתא פליגא על מאן דמר: כל המיוחד לאיסור – אסור! דתנינן: כופין סל לפני האפרוחין שייעלו ושיירדו. ותני עלה: עלו מאליהן – אסור לטלטלו. אמר רבי בון בר הניא קומי רבי זעירא: תיפתר, כמאום. אמר ליה: והתני רבי הושעיה: אפילו סאה, אפילו תרקב. אית לך מימר: סאה ותרקב –

כמאוסין הן?

רבי ירמיה בשם רב: הלכה כרבי מאיר. שמואל אמר: הלכה כרבי יהודה. רבי יהושע בן לוי אמר: הלכה כרבי שמעון.

בעון קומי רבי יוחנן: את מה את אמר? אמר לוי: אני אין לי אלא משנה! כל הנרות מיטלטלין – חוץ מן הנר הדלק בשבת.

רבי שמעון בן לקיש הורי באמרבוליס: מנורה קמנה – מותר לטלטלה.

רבי חלבו ורבי אבהו. קומי רבי חלבו – לא מעברין. קומי רבי אבהו – מעברין.

רבי יסא סלק גבי רבי תנחום בר חייא, בעא מיבערתיה קומוי. אמר ליה: בפנינו, רבי יוסה גליליא סלק קומי יוסי בן חנינה, בעא מיבערתיה, אמר ליה: מאן שרא לך? אשכחתי, רב ורבי יוחנן – אילין דאסרין חדא. רבי יהושע בן לוי ורבי שמעון בן לקיש – אילין דשריה חדא.

רבי לעזר בר חנינה: מעשה היה וטילטלו פומט מתחת הנר בשבת. מה אנן קיימין? אין כרבי מאיר – אפילו פומט יהא אסור. אין כרבי שמעון – אפילו גר יהא מותר! אלא, בן אנן קיימין: כרבי יודה, כרבי יודה דו אמר: גר – מאום. פמוט – אינו מאום.

תני: גר שהוא מונח על גבי טבילה – מסלק את הטבילה והנר נופל. אמר רבי יוחנן: קרוב הוא זה לבוא לידי חיוב הפאות.

[דף כ"ז ע"א]

לפניו – משום מקעיר. לאחוריו – משום מכבה. שמואל בר אבא קומי רבי יסא: בכבה, אמר ליה: תנחום דעתך.

מה אנן קיימין? אין כרבי מאיר – אפילו טבילה תהא אסורה. אין כרבי שמעון – אפילו גר יהא מותר. אלא, כאן כרבי יודה, כרבי יודה אמר: גר – מאום. טבילה – אינה מאוסה.

תני: אם התנה עליו – יהא מותר. מה אנן קיימין? אין כרבי מאיר – אפילו התנה עליו אסור. אין כרבי שמעון – אפילו לא התנה עליו יהא מותר. אלא בן אנן קיימין: כרבי יודה, כרבי יודה אמר: גר – מאום. טבילה – אינה מאוסה.

מה חמית מימר: כרבי יודה אנן קיימין? דתני: גר שהוא מונח אחריו תדלת – פותח ונועל בשבת, ובלבד שלא יתכוין לא לכבות ולא להקעיר. רב ושמואל פתרון ליה: בשוכה, ומקללין מאן דעבד בן. וברת ה' לאיש אשר יעשה ער וענה. (מלאכי ב' י"ב).

מאן אית "כל המיוחד לאיסור – אסור"? לא רבי מאיר? הוי: מאן תנא "אם התנה עליו – מותר"? רבי שמעון. אבל בום וקערה ועששית אף על פי שכבו – אסור ליגע בהן.

מִסְכַּת בְּבֵא בַתְּרֵא פְּרָק שְׁמִינִי

ח,א הכותב נכסיו לאחר והיה כהן, והיה בהן עבדים, אף על פי שאמר הלה: "אי אפשי בהן" - הרי אלו אוכלין בתרומה. רבן שמעון בן גמליאל אומר: כהן שאמר הלה: "אי אפשי בהן" - זכו בהן היורשין. הכותב נכסיו לעשרה, בין שזכה אחד מהן, ובין שזכו בלן - זכו בלן. כתב והעלה להם בערכים - זכתה להן הערכים. המוציא עשרה עבדים בני חורין, בין שיצא אחד מהן, ובין שיצאו בלן - יצאו בלן. כתב והעלה להן בערכים - זכתה להן הערכים.

האומר: "תנו שדה פלוני לפלוני, ואם מת פלוני לפלוני" - ראשון אוכל פרות, ואם מת - ינתנו לשני - השני אוכל פרות, ואם מת - ינתנו לשלישי. מת השלישי עד שלא ימות השני - השני אוכל פרות, ואם מת - יחזרו ליורשי נותן. הראשון אוכל פרות ומוכר קרקע; דברי רבי. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אין לראשון אלא אכילת פרות בלבד.

ח,ב שנים שהיו באין ממדינת הים, אף על פי שמשאן ומתנן ומאכלן ומשקן כאחד, ומת אחד מהן - אין חברו יורשו. ואם היה נוהג בו משום אחוה - חברו יורשו. משיצא הוא ובנו למדינת הים, ובא ועמו אחד ואמר: "זה אחי שנתן לי במדינת הים, ולו חמשה אחין, ולפניהן בית חמשת בורין" - הן אין נוהגין לו כלום, והוא נותן להן שתות בחלקן. מת - הוא נוטל מה שנתן, והשאר מביאין לאמצע וחולקין. משיצאו הוא ואביו למדינת הים, ומת הבן, או שמת האב - לעולם נכסיו בחזקת זקן.

ח,ג הכותב דייתיקי, והיה מתירא מן הירושין - נכנסין אצלו כמבקרין אותו, שומעים דבריו מבפנים ויוצאין וכותבין מבחוץ. בריא שכתב דייתיקי, שכיב מרע שכתב נכסיו מתנה, אף על פי שזכה לאחר מתנה - לא עשה כלום. אבל הכותב נכסיו בשם חברו וזכה לאחר מיתה - דבריו קיימין.

הכותב דייתיקי, יכול לחזור בו. מתנה - אין יכול לחזור בו. איזה הוא דייתיקי? דא תהא לי לעמד ולהיות, אם מתי ינתנו נכסי לפלוני. איזו היא מתנה? מן היום ינתנו לפלוני. הכותב דייתיקי, עד שלא זכה בין הוא ובין אחר - יכול לחזור בו. משזכה בין הוא ובין אחר - אין יכול לחזור בו. אפטרופין, עד שלא החזיקו בנכסי יתומין - יכולין לחזור בהן. משהחזיקו בנכסי יתומים - אין יכולין לחזור בהן. אפטרופוס שמנהו אבי יתומים - ישבע. שמנהו בית דין - [לא] ישבע. אבא שאול אומר: אף שמנהו בית דין - ישבע מפני שהוא כנושא שֶׁכֶר.

ח,ד אפטרופין - תורמין ומעשרין על נכסי יתומין. מוכרין בתים, שדות וכרמים, בהמה עבדים ושפחות, להאכיל יתומים, לעשות להם ספה ולולב וציצית, וכל מצות האמורות בתורה, ולקנות להם ספר תורה ונביאים, דבר הקצוב מן התורה. אבל אין פודין עליהן שבוינן, ואין פוסקין עליהן צדקה בבית הכנסת לעניים, דבר שאינו קצוב מן התורה. אינן רשאים להוציא עבדיהם בני חורין, אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן בני חורין. רבי אומר, אומר אני: שנותן דמיו ופודה את עצמו. אין מוכרין ברחוק לקח בקרוב, ברע לקח בייפה. אין דנין לחוב ולזכות, להכניס ולהוציא ליתומים, אלא אם כן נטלו רשות מבית דין. וצריכין אפטרופין לחשב עם היתומים באחרונה; דברי רבי. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אין ליתומין אלא מה שהניחו להם אפטרופין. מוכרין עבדים לקח בהן קרקעות, אבל לא קרקעות לקח בהן עבדים. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אף לא עבדים לקח בהן קרקעות. אין בית דין עושין אפטרופין נשים ועבדים לכתחלה, ואם מנה אותן אביהן בחייו - עושין אותן אפטרופין. כתב בשטר: "מעות וכלים יש לי ביד פלוני" - רשאים העדים לחתם. אבל אינו גובה עד שייביא ראיה. רבי אומר, אומר אני: שלא יחתמו עד

יְלִידָה זָכָר - נוֹטְלַת מְנָה. "אִם נִקְבָּה מְאִתִּים" יְלִידָה נִקְבָּה - נוֹטְלַת מְאִתִּים. "אִם זָכָר מְנָה, וְאִם נִקְבָּה מְאִתִּים" יְלִידָה זָכָר וְנִקְבָּה, הַזָּכָר - נוֹטֵל שֵׁשָׁה שָׁל זָהָב. וְנִקְבָּה - נוֹטְלַת חֲמִשִּׁים זָוִי. הָאוֹמֵר: " הַמְבַשְּׂרֵנִי אִם יְלִידָה אֲשֶׁתִּי זָכָר יִטּוֹל מְאִתִּים, אִם נִקְבָּה יִטּוֹל מְנָה" יְלִידָה זָכָר - נוֹטֵל מְאִתִּים. יְלִידָה נִקְבָּה - נוֹטֵל מְנָה. יְלִידָה זָכָר וְנִקְבָּה - אִין לוֹ אֵלָא מְנָה.

טד, הָאוֹמֵר: "תִּגְנוּ מְאִתִּים דִּינָר לְפִלוֹנִי, וְשִׁלַּשׁ מְאוֹת לְפִלוֹנִי, וְחֲמִשׁ מְאוֹת לְפִלוֹנִי" - אִין אוֹמְרִין כֹּל הַקּוֹדֵם בְּשִׁטְר זָכָה, אֵלָא כְּלָם חוֹלְקִין בְּשׂוּהָ. יִצְאָת עֲלִיהֶן כְּתַבַּת אִשָּׁה וּבַעַל חוֹב - כְּלָן נוֹתְנִין בְּשׂוּהָ. אֲבָל אִם אָמַר: "תִּגְנוּ מְאִתִּים דִּינָר לְפִלוֹנִי, וְאַחַר כֶּךָ שְׁלֹשׁ מְאוֹת לְפִלוֹנִי, וְאַחַר כֶּךָ חֲמִשׁ מְאוֹת לְפִלוֹנִי" - אוֹמְרִים כֹּל הַקּוֹדֵם בְּשִׁטְר זָכָה. יִצְאָת עֲלִיהֶן כְּתַבַּת אִשָּׁה וּבַעַל חוֹב - גּוֹבִין מִן הָאֲחֻרָן. אִין בֵּהֶן - גּוֹבִין מִשְׁלַפְנֵי.

אִין בֵּהֶן - גּוֹבִין מִשְׁלַפְנֵי פְּנִי. הָאוֹמֵר: "מְאִתִּים דִּינָר יֵשׁ לִי בִיד פְּלוֹנִי, וְשִׁלַּשׁ מְאוֹת בִיד פְּלוֹנִי, וְחֲמִשׁ מְאוֹת בִיד פְּלוֹנִי, וּפְלוֹנִי יִטּוֹל מְאִתִּים דִּינָר" יִצְאָת עֲלִיהֶן כְּתַבַּת אִשָּׁה וּבַעַל חוֹב - גּוֹבָה, וְאִף עַל פִּי שְׁלֹא נִתְכַּנְּסוּ כְּלָן. אֲבָל אִם אָמַר: "וְאַחַר כֶּךָ יִטּוֹל פְּלוֹנִי מְאִתִּים דִּינָר" אִם נִתְכַּנְּסוּ כְּלָן - נוֹטֵל, אִם לֹא - אִין נוֹטֵל אֵלָא לְפִי חֶשְׁבוֹן. הָאוֹמֵר: "תִּגְנוּ מְאִתִּים דִּינָר לְפִלוֹנִי, וְשִׁלַּשׁ מְאוֹת דִּינָר לְפִלוֹנִי, וּפְלוֹנִי וּפְלוֹנִי יִרְשׁ נְכָסִי" יִצְאָת עֲלִיהֶן כְּתַבַּת אִשָּׁה וּבַעַל חוֹב - גּוֹבִין מִזָּה שְׂרִישׁ שְׂאָר נְכָסִים. הָאוֹמֵר: "תִּגְנוּ מְאִתִּים דִּינָר לְבְנֵי עֵירִי" - אִין דְּנִין בְּדִינֵי אוֹתָהּ הָעֵיר, וְאִין מְבִיאִין רְאִיָּה מְאֲנִשִּׁי אוֹתָהּ הָעֵיר. "לְעֵינֵי עֵירִי" - דְּנִין בְּדִינֵי אוֹתָהּ הָעֵיר, וּמְבִיאִין רְאִיָּה מְאֲנִשִּׁי אוֹתָהּ הָעֵיר.

הָאוֹמֵר: "תִּגְנוּ נְכָסֵי לְפִלוֹנִי וּפְלוֹנִי עֲבָדִי" - לֹא זָכוּ בְּנְכָסִים וְלֹא קָנוּ עֲצָמָן בְּנֵי חוֹרִין. "חֲצִי נְכָסֵי לְפִלוֹנִי עֲבָדִי, וְחֲצִי נְכָסֵי לְפִלוֹנִי עֲבָדִי" - זָכוּ (עֲצָמָן) בְּנְכָסִים וְקָנוּ עֲצָמָן בְּנֵי חוֹרִין. הָאוֹמֵר: "כֹּל נְכָסֵי נְתוּנִין לְפִלוֹנִי עֲבָדִי וְהִשָּׂאֵר לְשֵׁנִי" - זָכָה שְׁנֵי בְּרֵאשׁוֹן. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: כֹּל נְכָסֵי נְתוּנִין לְפִלוֹנִי עֲבָדִי

שְׁיִטְלוּ רִשׁוֹת מִבֵּית דִּין, וְכִשְׁהוּא גּוֹבָה - אִינוּ צָרִיךְ שְׂכִיבָא רְאִיָּה. הַנִּיחַ בְּנִים גְּדוּלִים וְקִטְנִים, וְהָיוּ גְּדוּלִים נְזוּנִים וְכֵאִין בְּשִׁתְּיָקָה - לֹא יֵאמְרוּ קִטְנִים: הָרִי אָנוּ נְזוּנִים כְּדָרְךָ שְׁנִיזְנַתְּם אִתְּם. נִשְׂאוּ גְּדוּלִים בְּחַיִּי אֲבִיהֶן - לֹא יֵאמְרוּ קִטְנִים: הָרִי אָנוּ נוֹשְׂאִים כְּדָרְךָ שְׁנִשְׂאִתְּם אִתְּם. וְלֹא עוֹד: אֵלָא אִפְלוּ הַנִּיחַ לְהֵם עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת, כְּלִי כֶסֶף וְכֵלֵי זָהָב - הָרִי אֵלוֹ שֶׁל עֲצָמָן.

הַנִּיחַ בְּנוֹת גְּדוּלוֹת וְקִטְנוֹת, וְהָיוּ גְּדוּלוֹת נְזוּנוֹת וְכֵאִתּוֹ בְּשִׁתְּיָקָה, לֹא יֵאמְרוּ קִטְנוֹת: "הָרִי אָנוּ נְזוּנוֹת כְּדָרְךָ שְׁנִיזְנַתְּם אִתְּם." נִשְׂאוּ גְּדוּלוֹת בְּחַיִּי אֲבִיהֶן - לֹא יֵאמְרוּ קִטְנוֹת: "הָרִי אָנוּ נוֹשְׂאוֹת כְּדָרְךָ שְׁנִשְׂאִתְּם אִתְּם." וְלֹא עוֹד, אֵלָא אִפְלוּ הַנִּיחַ לְהֵן אֲבִיהֶן עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת, כְּלִי כֶסֶף וְכֵלֵי זָהָב - הָרִי אֵלוֹ שֶׁל עֲצָמָן.

מִסְכַּת בְּבֵא בְּתָרָא פְּרָק תְּשִׁיעִי

טא, רַבִּי נֶתָן אוֹמֵר: נְחוּם הַמְדִי הָיָה מְדִינֵי גְזוּרוֹת, אָמַר: הַכּוֹתֵב נְכָסֵי בְּשֵׁם חֲבֵרוֹ - אִין כּוֹפִין אוֹתוֹ לְחֹזֵר. וְאִם הִתְנָה עִמּוֹ עַל מְנַת כֶּן - כּוֹפִין אוֹתוֹ לְחֹזֵר. הַמוֹכֵר שִׁדָּה חֲבֵרוֹ בְּמַעַמַד חֲבֵרוֹ - לֹא עֲשָׂה כְּלוּם. כְּתַב וְקִיַּם מֵאֲחֵרֵי - דְּבָרָיו קִיָּמִין.

טב, הַכֵּן הַנוֹשֵׂא וְנוֹתֵן בְּשֵׁל אֲבִיו, אִף עַל פִּי שְׁהִשְׁטָרוֹת וְאוֹנוֹת יוֹצֵאִין עַל שְׁמוֹ - הָרִי הֵן שֶׁל אֲבִיו. וְאִם אָמַר: "מֵה שְׂרִישְׁתִּי מִשָּׁל בֵּית אָבִי אֲבָא הֵן" - יַעֲשֶׂה כְּמִפְרָשׁ בְּפִירוּשׁוֹ. הָאִשָּׁה שְׁנִשְׂאָה וְנִתְּנָה בְּשֵׁל בַּעֲלָהּ, אִף עַל פִּי שְׁהִשְׁטָרוֹת וְאוֹנוֹת יוֹצֵאִין עַל שְׁמָה - הָרִי הֵן שֶׁל בַּעֲלָהּ. וְאִם אָמְרָה: "מֵה שְׂרִישְׁתִּי מִשָּׁל בֵּית אָבִי אֲבָא הֵן, אוֹ מִשָּׁל בֵּית אָבִי אִימָא הֵן" - יַעֲשֶׂה כְּמִפְרָשׁ בְּפִירוּשָׁה.

טג, שְׁתֵּי נָשִׁים שְׂיָלְדוּ זָכָרִים בְּמַחְבָּא, וְחֹזְרוּ וְיָלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים בְּמַחְבָּא - שְׁנִיָּהֶן הוֹלְכִין אֲצֵל הָרֵאשׁוֹן, וְנוֹטְלִין חֵלֶק כְּזָכָר אֲצֵל הַשְּׁנִי, וְנוֹטְלִין חֵלֶק כְּזָכָר. זָכָר וְנִקְבָּה - שְׁנִיָּהֶם הוֹלְכִין אֲצֵל הָרֵאשׁוֹן וְנוֹטְלִין חֵלֶק כְּזָכָר. אֲצֵל הַשְּׁנִי וְנוֹטְלִין חֵלֶק כְּנִקְבָּה. הָאוֹמֵר: "אִם תִּלְדַּ אֲשֶׁתִּי זָכָר תִּטַּל מְנָה"

שְׁהֵינִיחַ לְהֵן אֲבִיּהֵן נְכֻסִים, וְלֵאחֲד מֵהֵן יֵשׁ לוֹ בְּנִים, וְעַמְדוֹ בְּנֵי שָׁל זֶה וְהַשְּׁבִיחוֹ אֶת הַנְּכֻסִים וְהִבִּיאוּם לְבֵית הָרְבוּי - לֹא יֵאמֵר לוֹ: "תִּגְנוּ לִי מֵהַ שְׁהֵשְׁבִיחוֹ בְּנֵי אֶת הַנְּכֻסִים". וְכֵן הֵן לֹא יֵאמְרוּ לוֹ: "תֵּן לָנוּ מֵהַ שְׁאֲכָלוּ בְּיָדְךָ" אֲלֵא מֵהַ שְׁאֲכָלוּ - אֲכָלוּ מִן הָאֻמְצָע, וּמֵהַ שְׁהֵשְׁבִיחוֹ - הַשְּׁבִיחוֹ לְאֻמְצָע. הָאֲחִים שְׁהֵינִיחַ לְהֵן אֲבִיּהֵן נְכֻסִים, וְעַמְדוֹ וְהַשְּׁבִיחוֹ - הַשְּׁבִיחוֹ לְאֻמְצָע. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אֲפִילוֹ הֵינִיחַ לְהֵן אֲבִיּהֵן סֶפֶל אוֹ קַרְדֵּם וְהַשְּׁבִיחוֹ, מֵהַ שְׁהֵשְׁבִיחוֹ - לְאֻמְצָע. הָאֲחִין שְׁנוֹטֵל אֶחָד מֵהֵן מֵאֲתִים זוֹ, וְהִלָּךְ לְלַמֵּד תּוֹרָה אוֹ לְלַמֵּד אֲמֻנָת - לֹא יֵאמֵר: "אֵלּוֹ הֵייתִי כֹאן, הֵייתִי נִזוֹן מִן הָאֻמְצָע". אֲלֵא אוֹמְרִים לוֹ: "אֵלּוֹ הֵייתִי כֹאן, הֵייתִי נִזוֹן מִן הָאֻמְצָע, עַכְשָׁו שְׁנוֹנוֹת נִזוֹנוֹת מִשָּׁל עֲצֻמְךָ". הָאֲחִין שְׁנַעֲשֶׂה אֶחָד מֵהֵן גְּבַי אוֹ אֲפוּלְמוֹטוֹס, אִם מִחֻמַּת נְכֻסִים נֶפֶל - נֶפֶל לְאֻמְצָע. וְאִם מִחֻמַּת עֲצָמוּ נֶפֶל - נֶפֶל לְעֲצָמוֹ. חִלָּה וְנִתְרַפָּא - נִתְרַפָּא מִשָּׁל עֲצָמוֹ. אִמֵּר רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּרַפּוּאָה שְׁיֵשׁ לָהּ קִצְבָּה, אֲבָל רַפּוּאָה שְׁאִין לָהּ קִצְבָּה - נִתְרַפָּא מִן הָאֻמְצָע. נִשְׂאוּ נָשִׁים וְהִכְנִיסוּ לָהֶם שְׂדוֹת - זֶה נוֹטֵל אֶת שְׁהוּא שְׁלוֹ, וְזֶה נוֹטֵל אֶת שְׁהוּא שְׁלוֹ. וְאִם הֵייתָ הוֹצֵאָה מִן הָאֻמְצָע - מְבִיאִין לְאֻמְצָע וְחוֹלְקִין. הִכְנִיסוּ לְהֵן כְּלִים - זֶה נוֹטֵל אֶת שְׁהוּא מְכִיר, וְזֶה נוֹטֵל אֶת שְׁהוּא מְכִיר, וְהַשְּׂאֵר מְבִיאִין לְאֻמְצָע וְחוֹלְקִין. עֲשׂוּ כְּלִים לְנִשְׂיָהֶם וְלִבְנֵיהֶם - הָרִי הֵן שֶׁל עֲצָמָן. עֲשׂוּ כְּלִים לְעֲצָמָן - מְבִיאִין לְאֻמְצָע וְחוֹלְקִין.

י, ג שְׁלַח הָאֵב שׁוֹשְׁבֵינּוֹת, כְּשֶׁהִיא חוֹזֶרֶת - חוֹזֶרֶת בְּעֵינֶיהָ. נִשְׁתַּלַּחַה לְאָב שׁוֹשְׁבֵינּוֹת, כְּשֶׁהִיא נִגְבִּית - נִגְבִּית מִן הָאֻמְצָע. הַשׁוֹשְׁבֵינּוֹת - אֵין בָּהּ מִשׁוּם רְבִית. חֲמִשָּׁה דְּבָרִים נֵאמְרוּ בְּשׁוֹשְׁבֵינּוֹת: אֵין בָּהּ מִשׁוּם רְבִית, וְחוֹזֶרֶת בְּעֵינֶיהָ, וְנִגְבִּית מִן הָאֻמְצָע, וְאֵין הַשְּׁבִיעִיעִית מִשְׁמַטָּה, וְאֵין הַבְּכוֹר נוֹטֵל בָּהּ פִּי שְׁנַיִם. עֲשֵׂה עִמּוֹ שׁוֹשְׁבֵינּוֹת בְּפִמְבִי, וּמְבַקֵּשׁ שְׁיַעֲשֶׂה עִמּוֹ בְּצַנְעָא - יְכוֹל לוֹמֵר לוֹ: "כְּדָרְךָ שְׁעֵשִׂית עִמִּי בְּפִמְבִי, אָף אֲנִי אַעֲשֶׂה עִמְךָ בְּפִמְבִי". עֲשֵׂה עִמּוֹ בְּבַתּוּלָה,

חוֹץ מֵאֶחָד מִרְבּוּא שְׁבָהֵן - לֹא אִמֵּר כְּלוּם. "חוֹץ מֵעֵיר פְּלוֹנִית וְשָׂדֵה פְּלוֹנִית" אָף עַל פִּי שְׁאִין שֶׁם אֲלֵא אוֹתָהּ שָׂדֵה וְאוֹתָהּ הָעֵיר - זָכָה עַבְדֵּי זֶה בְּנְכֻסִים וְקָנָה עֲצָמוֹ בֶּן חוֹרִין. כְּשֶׁנֵּאמְרוּ דְּבָרִים לְפָנָי רַבִּי יוֹסִי, אָמַר: "שְׁפָתַיִם יִשְׁקוּ מִשִּׁיב דְּבָרִים נְכוּחִים" (מִשְׁלֵי כד).

ט, ה הָאוֹמֵר: "נִתְתִּי שָׂדֵה פְּלוֹנִית לְפְלוֹנִי". נִתְתִּיָּהּ לוֹ". "נִתְּוֹנָהּ לוֹ". "תְּהֵא שְׁלוֹ" וְהָרִי הִיא שְׁלוֹ" - הָרִי הִיא שְׁלוֹ. "יִטוּל פְּלוֹנִי נְכֻסִי, וְיִקְנֶה פְּלוֹנִי, וְיִחַלֵּק פְּלוֹנִי בְּנְכֻסִי, וְיִזְכֶּה פְּלוֹנִי בְּנְכֻסִי" - הָרִי זֶה בְּמִתְּנָה. "תִּתְּנוּ לוֹ" - רַבִּי אוֹמֵר: זָכָה. וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים: לֹא זָכָה, וְכוּפִין אֶת הַיְיִרוּשִׁין לְקַיָּם דְּבָרֵי הַמֵּת. הָאוֹמֵר: "עֲשִׂיתִי פְּלוֹנִי עַבְדִּי בֶּן חוֹרִין". "עֲשִׂיתִיו בֶּן חוֹרִין". "עוֹשֶׂה אֲנִי אוֹתוֹ בֶּן חוֹרִין". "הָרִי הוּא בֶּן חוֹרִין" - הָרִי בֶּן חוֹרִין. "יַעֲשֶׂהוּ בֶּן חוֹרִין" - רַבִּי אוֹמֵר: זָכָה. וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים: לֹא זָכָה, וְכוּפִין אֶת הַיְיִרוּשִׁין לְקַיָּם דְּבָרֵי הַמֵּת. רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַכּוּתֵב דְּיוֹסְתָמִין בְּלַע"ז - הָרִי זֶה כְּמִתְּנָה.

מִסְכַּת בְּבֵא בְּתָרָא פְּרָק עֲשִׂירִי

י, א הָאוֹמֵר: "נִתְתִּי שָׂדֵה פְּלוֹנִית לְפְלוֹנִי". וְהוּא אוֹמֵר: "לֹא נִתְּנוּ לִי כְּלוּם" - לֹא אִמֵּר כְּלוּם, שְׁמָא זָכָה לוֹ עַל יְדֵי אַחֵר. וְאִם אָמַר: "כְּתַבְתִּי שְׁטֵר וְנִטְלִיתִי מֵעוֹת וְנִתְתִּי לוֹ". וְהוּא אוֹמֵר: "לֹא נִטְלִיתִי" - הוֹדָאת בְּעַל דִּין כְּמֵאָה עֵדִים. הָאוֹמֵר: "עֲשִׂיתִי פְּלוֹנִי עַבְדִּי בֶּן חוֹרִין". וְהוּא אוֹמֵר: "לֹא עֲשִׂאֲנִי" - לֹא אִמֵּר כְּלוּם, שְׁמָא זָכָה לוֹ עַל יְדֵי אַחֵר. וְאִם אָמַר: "כְּתַבְתִּי שְׁטֵר וְנִתְתִּי לוֹ". וְהוּא אוֹמֵר: "לֹא נִטְלִיתִי" - הוֹדָאת בְּעַל דִּין כְּמֵאָה עֵדִים.

י, ב הָאִשָּׁה שְׁהֵייתָ יוֹרֶשֶׁת, וְעַמְדָּה וְהַשְּׁבִיחָה אֶת הַנְּכֻסִים וְהִבְאֵתָם לְיַדֵי הָרְבוּי - לֹא תֵאמֵר: "תִּגְנוּ לִי מֵהַ שְׁהִשְׁבַּחְתִּי אֶת הַנְּכֻסִים". וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אִם יֵשׁ שֶׁם נְכֻסִים שְׁיֵשׁ לְהֵן אַחֲרֵי-יָת - גּוֹבָה כְּתַבְתָּהּ. וְאִם לֹא - אֵין גּוֹבָה כְּתַבְתָּהּ אֲלֵא לְפִי חֶשְׁבוֹן. הָאֲחִין

רבי יהודה ורבי אלעזר אומר: במה דברים אמורים? בחול, אבל בשבת - לא יעשה, ואם עשה - עשוי. רבי יהושע אומר: בשבת אמרו, קל וחמר בחול.

י, זו נפל הבית עליו ועל אמו, הואיל אלו ואלו באין מכת ירושה - אלו ואלו מודים שיחלוקו. אמר רבי עקיבה: מודה אני בזה בדברי בית הלל שהנכסים בחזקתן.

מסכת בכא בתרא פרק אחד עשר

יא, א פשוט שכתב עדיו מאחוריו, מקשר שכתב עדיו מתוכו - שניהן פסולין. רבי חנניא בן גמליאל אומר: מקשר שכתב עדיו מתוכו - כשר, מפני שיכול לעשותו פשוט. השיב רבי על רבי חנניא בן גמליאל: והלא זמנו של שטר מוכיח עליו, אם פשוט הוא, ואם אינו פשוט. אי זה הוא מקשר? כתב שם המלוה ושם הלוה, מקום הלוקח, מקום המוכר, מקום השדה, מקום המעות, מקום הזמן, קושרו מלמעלה, והעדים מלמטה - כשר.

יא, ב גופו של שטר: ביום פלוני, בשבת פלוני, בחדש פלוני, בשנה פלונית, ובמלכות פלונית. לא כתב בו שם היום - ידו על התחונה כל אותה שבת. לא כתב בו שם שבת - ידו על התחונה כל אותו חודש. לא כתב בו שם חודש - ידו על התחונה כל אותה שנה. לא היה כתוב בו שם שנה - ידו על התחונה כל אותה מלכות. היה כתוב בו: "דהב" - נותן לו דינר של זהב. "דינרין" - נותן לו שני דינרין של זהב. "בדינרין דהב" - נותן לו כשני דינרין דהב. "בדינרין ודהב" - נותן לו שני דינרין של כסף כדנר של זהב. היה כתוב: "כסף" - נותן לו דינר של כסף. "כסף דינרין" - נותן לו שני דינרין של כסף. "בדינרין כסף" - נותן לו כשני דינרין של זהב כסף. "דינרין וכסף" - נותן לו שני דינרין של זהב ודינר כסף. "דהב דאת חיב לי" - אין פחות מדינר של זהב. "כסף דאת חיב לי" - אין פחות מדינר של כסף. "דהב דינרין דאינון

ומבקש שיעשה עמו באלמנה - יכול לומר לו: "כדרך שעשית עמי בכתולה, כך אני עושה עמך בכתולה". עשה עמו שושבינות באשה אחת, ומבקש שיעשה עמו בשתי נשים - יכול לומר לו: לכשתשא אשה אחרת, אביא לך בשניה.

י, ד השולח סבלונות לבית חמיו, ואכל שם שבעי בנים או דברים אחרים, מה שאכלו - אכלו, והסבלונות - קימות במקומן. השולח סבלונות לבית חמיו, דברים שדרפן להשתמש בהן בבית חמיה - אין צריכה להחזיר בידה. ושאיין דרפן להשתמש בהן בבית חמיה - צריכה להחזיר בידה. מתה, דברים שדרפן להשתמש בהן בחייה - אין האב צריך להחזיר. ושאיין דרפן להשתמש בהן בחייה - האב צריך להחזיר.

י, ה בריא שכתב נכסיו מתנה, אף על פי שלא שיר קרקע כל שהוא - מתנתו קימת. שכיב מרע - מוציא מיד. מיד מי הוא מוציא? מידן. והן - אין מוציאין מידו; דברי רבי יעקב. רבי נתן אומר: אם היה שכיב מרע - הן צריכין להביא ראיה שהיה בריא. ואם היה בריא - צריך הוא להביא ראיה שהיה שכיב מרע.

י, ו המסן שחלק נכסיו על פיו, בין בחול בין בשבת - דברי המת יעשו. אבל בריא - עד שיקנה בכסף ובשטר ובחזקה. רבי אלעזר אומר: נכסים שיש להן אחריות - נקנין בכסף בשטר ובחזקה. ושאיין להן אחריות - אין נקנין אלא במשיכה. אמר רבי אלעזר: מעשה במדוני אחד שהיה בירושלים והיו לו מטלטלין הרבה, והיה מבקש לתנם במתנה, אמרו: אי אתה יכול מפני שאין לך קרקע! עמד וקנה סלע אחת סמוך לירושלים, אמר: "צפוני של זה ועמו מאה חביות של יין נתונות לפלוני". "דרומו של זה ועמו מאה חביות של יין נתונות לפלוני" וקימו את דבריו. במה דברים אמורים? בחול, אבל בשבת - לא יעשה, ואם עשה - עשוי. רבי יהושע אומר: בחול אמרו, קל וחמר בשבת; דברי רבי מאיר.

דין, ועוֹשִׁין לוֹ קִיּוּם בֵּית דִּין. אִיזְהוּ קִיּוּם בֵּית דִּין? בְּמוֹתָב פְּלוּנִי בֶן פְּלוּנִי הוֹצִיא פְּלוּנִי לְפָנָיו שְׁטָרוֹ קָרוֹעַ, וּבְדַקְנוּ עֲדוּתָן שֶׁל עֵדִים וְנִמְצְאוּ מִתְכַּנְּנֹת - גּוֹבֵה וְאִין צְרִיךְ לְהִבְיָא רְאִיָּה, וְאִם לֹא - צְרִיךְ לְהִבְיָא רְאִיָּה.

יא,ה שְׁטָר שֵׁישׁ בּוֹ מַחֵק אוֹ תְלוּי, מְגוּפוֹ - פְּסוּל. שְׁלֵא מְגוּפוֹ - כְּשֵׁר. וְאִם הִחְזִירוּ לְמִטָּה, אֶפְלוּ מְגוּפוֹ - כְּשֵׁר. שְׁטָר שִׁחְתָּמוֹ עֲדִיו לְאַחַר שְׁאֵלַת שְׁלוּם - פְּסוּל, שְׁלֵא חִתְּמוּ אֶלֶא עַל שְׁאֵלַת שְׁלוּם. הִחְזִיר בּוֹ דָּבָר אֶחָד אוֹ שְׁנַי דְּבָרִים מִעֲנִינוּ שֶׁל שְׁטָר - כְּשֵׁר. כְּתָבוּ בְּדָף זֶה וְחִתְּמוּ עֲדִיו בְּדָף הַשְּׁנַי - פְּסוּל.

יא,ו הִרְחִיק אֶת הָעֵדִים מִן הַכְּתָב מֵלֵא שְׁנַי שִׁיטִין - פְּסוּל. פְּחוֹת מִכָּאן - כְּשֵׁר. וְכַמָּה יִהְיוּ עֲדִיו רְחוּקִין מִן הַכְּתָב וִיחַא כְּשֵׁר? כַּדִּי שִׁיְהוּ נִקְרִין עִמוֹ; דְּבָרֵי רַבִּי. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: מֵלֵא שִׁיטָּה אַחַת. רַבִּי דוֹסְתָאי בַר יִנְאִי אָמַר: מֵלֵא חִתְּמַת שְׁנַי עֵדִים. שְׁטָר שִׁחְתָּמוֹ עֲלֵיו חֲמִשָּׁה עֵדִים, וְנִמְצְאוּ שְׁלֹשָׁה הָרְאשׁוֹנִים קְרוּבִין אוֹ פְּסוּלִין - תַּתְּקִים עֲדוּת בְּשָׂר עֵדִים. כְּתָבוּ בְּחֲמִשָּׁה לְשׁוֹנוֹת, וְחִתְּמוּ עֲלֵיו חֲמִשָּׁה עֵדִים בְּחֲמִשָּׁה לְשׁוֹנוֹת - כְּשֵׁר. נִקְרַע - כְּשֵׁר. נִתְקַרַע - פְּסוּל. נִקְרַע בּוֹ קָרַע שֶׁל בֵּית דִּין - פְּסוּל. מַחֵק אוֹ שֶׁהֲרָקִיב, אוֹ שְׁנַעֲשֶׂה כַּכְּבָרָה - כְּשֵׁר. נִמוֹק אוֹ שְׁנַטְשֵׁטְשׁ וּבְכוּוָּה שְׁלוֹ קִימָת, אִם יְכוּל לְקַרְוֹת - כְּשֵׁר. אִם לֹא - פְּסוּל. הָאֲחִין שֶׁהֵנִיחַ לְהֵן אֲבִיהֶן מִרְחֹץ, אֶחָד עָנִי וְאֶחָד עֲשִׂיר - לֹא יֵאמַר עָנִי לְעֲשִׂיר: "הֲרִינִי לּוֹקַח כְּנָגְדָן מִן הַשּׁוּק" וּמִרְחֹץ, אֶלֶא אוֹמֵר לוֹ: "אִם יֵשׁ לְךָ בּוֹא וְהִרְחֹץ". וְהוֹצֵאָה לְאַמְצַע. עֲשָׂאָם אֲבִיהֶן לְשֹׁכֵר - הַשְּׁכָר לְאַמְצַע. אֶחָד מִרְחֹץ וְאֶחָד הִגֵּת וְאֶחָד בֵּית הַבַּד.

יא,ז הָאוֹמֵר: "עֲשׂוּ טְבִי עֲבָדִי בֶן חוֹרִין". וְהָיוּ שֵׁם שְׁנַי טְבִין - אִין דוֹרְשִׁין לְשׁוֹן הִדְיוּט לּוֹמַר, לְזֶה הָיָה אוֹהֵב וְלְזֶה לֹא הָיָה אוֹהֵב, אֶלֶא, שְׁנִיְהֶן יוֹצֵאִין בְּנֵי חוֹרִין, וְנִטְלִין מִשְׁנִיְהֶן דְּמִי אֶחָד מֵהֶן. הָאוֹמֵר: "תְּנוּ מֵאֲתֵים דִּינָר לְיוֹסֵף בֶּן שְׁמַעוֹן". וְהָיוּ שֵׁם שְׁנַי יוֹסֵף בֶּן שְׁמַעוֹן - אִין דוֹרְשִׁין לְשׁוֹן

דִּיחֲמִי", וְהַשְּׂאָר מַחֵק - אִין פְּחוֹת מְדִינָר זֶהָב. "דְּרִיאָבוֹן" - נוֹתֵן לוֹ כָּל מַה שְׁדְּרִיאָבוֹן שֶׁהוּא שָׁוֶה. כִּיּוֹצֵא בּוֹ: הַנוֹשֵׂא וְנוֹתֵן עִם חֵבְרוֹ בְּשׁוֹק, וְאָמַר לוֹ: "זֶהָב דָּאת חֵיב לִי" - אִין פְּחוֹת מְדִינָר שֶׁל זֶהָב. "דְּרִיאָבוֹן" - נוֹתֵן לוֹ כָּל מַה שְׁדְּרִיאָבוֹן שֶׁוֹהֵה.

יא,ג הַמוֹצִיא שְׁטָר בְּכָבֵל - גּוֹבֵה עֲלָיו כֶּסֶף כָּבֵל. שְׁטָר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל - גּוֹבֵה עֲלָיו כֶּסֶף אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הָיָה כְּתוּב בּוֹ כֶּסֶף סֵתָם, וְהוֹצִיאוּ בְּכָבֵל - גּוֹבֵה עֲלָיו כֶּסֶף כָּבֵל. בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל - גּוֹבֵה עֲלָיו כֶּסֶף אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הָיָה כְּתוּב כֶּסֶף סֵתָם - הָרִי זֶה גּוֹבֵה כָּל (מְקוּם) שִׁירְצָה, מַה שְּׂאִין כֵּן בְּכַתְּבַת אִשָּׁה. בֵּין שְׁכַתּוּב בּוֹ: "לְזֶה פְּלוּנִי מִן פְּלוּנִי", וּבֵין שְׁכַתּוּב בּוֹ: "אֲנִי פְּלוּנִי לְוִיתִי מִן פְּלוּנִי" וְהָעֵדִים לְמִטָּה - כְּשֵׁר. לְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן יִלְמַד מִן הָעֲלִיּוֹן בְּמִקְשָׁר. בָּאוֹת אַחַת וְלֹא בִשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. בֵּין חֲנָן לְחֲנָנִי וּבֵין עָנָן לְעָנְנִי, עַל אוֹת אַחַת - מְקִימִין אוֹתוֹ. עַל שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת - אִין מְקִימִין אוֹתוֹ. וְאִיזְהוּ קִיּוּמוֹ? אֲנִי פְּלוּנִי לְוִיתִי מִן פְּלוּנִי. וּפְלוּנִי וּפְלוּנִי לְזֶה הַיָּמּוֹן. קוֹשְׁרוֹ לְמַעְלָה וְהָעֵדִים לְמִטָּה - כְּשֵׁר.

יא,ד כּוֹתְבִין גֵּט לְאִישׁ שְׁלֵא מִדַּעַת אִשָּׁה, אֲבָל אִין כּוֹתְבִין אֶלֶא מִדַּעַת הָאִישׁ. כּוֹתְבִין שׁוֹבֵר לְאִשָּׁה שְׁלֵא מִדַּעַת הָאִישׁ, אֲבָל אִין כּוֹתְבִין אֶלֶא מִדַּעַת הָאִשָּׁה. כּוֹתְבִין שְׁחֵרוּר לְרַב שְׁלֵא מִדַּעַת הָעֵבֶד, אֲבָל אִין כּוֹתְבִין שְׁלֵא מִדַּעַת הָרַב. אוֹנְקְלָסְיָא - שְׁלֵא מִדַּעַת הַמְּלוּה, אֲבָל אִין כּוֹתְבִין אֶלֶא מִדַּעַת הַלְוָה. דִּיִּתְקִאוֹת אַפּוֹתִיקָאוֹת וּמִתְנּוֹת - שְׁלֵא מִדַּעַת הַנּוֹתֵן, אֲבָל אִין כּוֹתְבִין אֶלֶא מִדַּעַת הַמְּקַבֵּל. שְׁטָרֵי מַחֵק וּמִמְכָר, שְׁטָרֵי אַרְסִיּוֹת וְקַבְּלַת בְּהֵמָה שְׁלֵא מִדַּעַת נוֹתֵן, אֲבָל אִין כּוֹתְבִין אֶלֶא מִדַּעַת הַמְּקַבֵּל. גְּזוּרֵדִין וּפְרוֹסְבוּלִין - שְׁלֵא מִדַּעַת שְׁנִיְהֶן. רַבִּי אוֹמֵר, אוֹמֵר אֲנִי: שְׂאִין כּוֹתְבִין פְּרוֹסְבוּל אֶלֶא מִדַּעַת הַלְוָה. מְשַׁנִּין אֶת הַשְּׁטָר מִעֲבָרִית לְיִוּנִית, וּמִיּוּנִית לְעֵבְרִית, וְעוֹשִׁין לוֹ קִיּוּם בֵּית דִּין. נִמְחַק אוֹ שֶׁהֲרָקִיב, נִמוֹק אוֹ שְׁנַטְשֵׁטְשׁ - מְבִיאוֹ לְבֵית דִּין וְעוֹשִׁין לוֹ קִיּוּם בֵּית דִּין. נִקְרַע אוֹ שְׂאָבֵד - מְבִיֵא עֲדִיו לְבֵית

הַדְיוּט לומר לזה הִיָּה אוֹהֵב וְלִזָּה לא הִיָּה אוֹהֵב, אֲלֵא שְׁנִיָּהִם חוֹלְקִין בְּשׂוּהָ. יֵצֵאת עֲלֵיהֶן כְּתַבַּת אֲשֶׁה וּבַעַל חוֹב - שְׁנִיָּהֶן נוֹתְנִין בְּשׂוּהָ. הוֹצִיא אֶחָד מֵהֶן שָׁטַר עַל חֵבְרוּ שְׁחִיב לוֹ - לא יאמר לוֹ: "שְׁלִי הוּא שְׂאָבֵד מִמְּנִי", אֲלֵא כָּל שֶׁהִשְׁטַר בְּיָדוֹ גּוֹבֵה. נִמְצָא לְאַחַד בֵּין שְׁטָרוֹתָיו: "שְׁטָרוֹ שֶׁל יוֹסֵף בֶּן שְׁמַעוֹן

- שְׁטָרוֹת שְׁנִיָּהֶן פְּרוּעִין. וּכְשֶׁהוּא גּוֹבֵה - אִינוֹ גּוֹבֵה אֲלֵא מִדַּעַת הַלּוּהָ. הָאוֹמֵר לְכַנּוֹ: "שְׁטַר בֵּין שְׁטָרוֹתֵי פְּרוּעַ" וְאִין יְדוּעַ אִיזָה הוּא - הַשְׁטָרוֹת כְּלָן פְּרוּעִין. וּכְשֶׁהוּא גּוֹבֵה - אִינוֹ גּוֹבֵה אֲלֵא מִדַּעַת הַלּוּהָ.

יא, ח המלוה את חברו על ידי ערב - לא יפרע מן הערב. ואם אמר: "על מנת שאפרע ממי שארצה" - יפרע מן הערב. המלוה את חברו על ידי שני ערבי - לא יפרע מאחד מהן. ואם אמר: "על מנת שאפרע מאחד מהן" - יפרע מאחד מהן. שטר היוצא מיד ערב - הרי זה אינו גובה. ואם כתב בו בעל חוב כבר התקבלתי הימנו - הרי זה גובה.

מִסְכַּת סְנֵהֲרִין פֶּרֶק רֵאשׁוֹן

א, א דיני ממונות - בשלשה. רבי אומר: בחמשה, כדי שיגמר הדין בשלשה; דברי רבי מאיר. וּחְכָמִים אוֹמְרִים: בִּיחִיד. סְמִיכָה - בשלשה, וּסְמִיכַת זְקָנִים - בשלשה. רבי יהודה אומר: בחמשה. מְטַלְטְלִין שֶׁל הַקֶּדֶשׁ, גִּטַּע רְבָעִי, וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי שְׁאִין דָּמִיו יְדוּעִין - נִפְדִּין עַל פִּי שְׁלִשָּׁה לְקוֹחוֹת, וְלֹא עַל פִּי שְׁלִשָּׁה שְׁאִינָן לְקוֹחוֹת. מוֹם שְׁבָגְלוּי - הרי זה ישחט על פי בני הכנסת; דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר: אֶפְלוּ רַגְלוֹ קְטוּעָה וְעִינוֹ סוּמָא - לא ישחט אלא על פי מִמְּחָה.

א, ב וּחְכָמִים אוֹמְרִים: הַמוֹצִיא שֵׁם רַע, בְּזִמְן שְׁטוּעֵנוּ טַעֲנַת נִפְשׁוֹת - בְּעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה. טַעֲנַת מָמוֹן - בְּשִׁלְשָׁה.

א, ג וּכְשֶׁם שֶׁהַדִּין בְּשִׁלְשָׁה, כֶּף פְּשָׁרָה בְּשִׁלְשָׁה. נִגְמַר הַדִּין - אִין רְשָׁאי לְבַצֵּעַ. רַבִּי אֲלֵעָזָר בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹסֵי הַגִּילִי אֹמֵר: כָּל הַמְּבַצֵּעַ - הַרִי זֶה חוּטָא. הַמְּכַרְךָ אֶת הַמְּבַצֵּעַ

- הַרִי זֶה מְנַאֵץ לְפָנָי הַמְּקוֹם. עַל זֶה נֹאמַר (תְּהִלִּים י') וּבִצְעַע בְּרַךְ נֹאֵץ ה'. אֲלֵא יִקְבַּי הַדִּין אֶת הָהָר, שְׁכָן מִשֶּׁה אֹמֵר יִקְבַּי הַדִּין אֶת הָהָר. אֲבָל אֶהְיֶה הִיָּה עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֵבְרוּ, שְׁנֹאמַר (מְלָאכִי ג) בְּשְׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הִלַּךְ אֲתִי וְגו'. רַבִּי אֲלֵיָעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר: מִה תִּלְמֹד לומר וּבִצְעַע בְּרַךְ נֹאֵץ ה'? מְשֻׁלוּ מְשַׁל לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה, לְאַחַד שֶׁנִּגְבַּ סָאָה שֶׁל חִטִּים, שְׁחָנַן אֶפְאָן וְהַפְרִישׁ מֵהֶן חִלָּה וְהָאֵכִיל לְכַנּוּי, הִיאֵף זֶה מְכַרְךָ? אִינוֹ מְכַרְךָ אֲלֵא מְנַאֵץ. וְעַל זֶה נֹאמַר: וּבִצְעַע בְּרַךְ נֹאֵץ ה'. רַבִּי מְאִיר אֹמֵר: וּבִצְעַע בְּרַךְ - אֵלוֹ אֲחִי יוֹסֵף שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים (בְּרֵאשִׁית לו) מִה בְּצַעַע וְגו'.

רבי יהושע בן קרח אומר: מצוה לבצע, שְׁנֹאמַר (זְכוּרִיה ח) אָמַת וּמִשְׁפָּט שְׁלוֹם שְׁפָטוּ בְּשַׁעֲרֵיכֶם. וְהֵלֵא כָּל מְקוֹם שִׁישׁ מִשְׁפָּט אָמַת - אִין שְׁלוֹם, וְכָל מְקוֹם שִׁישׁ שְׁלוֹם - אִין מִשְׁפָּט אָמַת. אֲלֵא אִיזְהוּ מִשְׁפָּט שִׁישׁ שְׁלוֹם? הָרִי אוֹמֵר: זֶה בְּצוּעַ. וְכֵן הוּא אוֹמֵר (שְׁמוּאֵל-ב ח): וַיְהִי דוֹד עוֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל עַמּוֹ. וְהֵלֵא כָּל מְקוֹם שִׁישׁ מִשְׁפָּט אִין צְדָקָה, וְכָל מְקוֹם שִׁישׁ צְדָקָה אִין מִשְׁפָּט, אֲלֵא אִיזְהוּ מִשְׁפָּט שִׁישׁ בּוֹ צְדָקָה? הָרִי אוֹמֵר: זֶה בְּצוּעַ. דָּן אֶת הַדִּין, זָכָה אֶת הַזּוֹכָאִי, וְחִיב אֶת הַחֵיב, אִם חֵיב אֶת הָעֵנִי - מוֹצִיא וְנוֹתֵן לוֹ מְשֻׁלוּ, נִמְצָא עוֹשֶׂה צְדָקָה עִם זֶה וְדָן אֶת זֶה. רַבִּי אוֹמֵר: דָּן אֶת הַדִּין וְזָכָה אֶת הַזּוֹכָאִי וְחִיב אֶת הַחֵיב - נִמְצָא עוֹשֶׂה צְדָקָה עִם הַחֵיב שְׁמוֹצִיא גּוֹלָה מִתַּחַת יְדוֹ, וְדִין עִם הַזּוֹכָאִי שְׁמַחֲזִיר לוֹ אֶת שְׁלוֹ.

רבי שמעון בן מנסיא אומר: פְּעָמִים יִבְצַע אָדָם, פְּעָמִים אֵל יִבְצַע. כִּיצַד? שְׁנַיִם שְׁבָאוּ אֶצְל אֶחָד לְדִין, עַד שֶׁלֹּא שָׁמַע דְּבַרְהֶיֶן, אוּ מִשְׁשָׁמַע דְּבַרְהֶיֶן וְאִין יוֹדַע לְהִיכֵן הַדִּין הוּא נוֹטָה - אַתָּה רְשָׁאי שִׁיאֹמַר לְהֵן צָאוּ וּבְצַעֵנוּ. אֲבָל מִשְׁשָׁמַע דְּבַרְהֶיֶם יוֹדַע לְהִיכֵן הַדִּין הוּא נוֹטָה - אִין רְשָׁאי שִׁיאֹמַר לְהֵן צָאוּ וּבְצַעֵנוּ, כְּגוֹן שֶׁהוּא אוֹמֵר (מְשֻׁלִי יז) פּוֹטַר מִיָּם רֵאשִׁית מְדוֹן וְגו'. עַד שֶׁלֹּא נִתְגַּלָּה - אַתָּה רְשָׁאי לְנָטְשׁוּ. מִשְׁנִתְגַּלָּה הַדִּין - אִי

אתה רשאי לנטשו. רבי יהושע בן לוי קיש אומר: שנים שבאו אצל אחד לדין, אחד חזק ואחד רך, עד שלא שמע דבריהן. ואם מששמע דבריהן ואין יודע להיכן הדין הוא נוטה - רשאי שיאמר להן איני נזקק לכם שמא נתחייב החזק ונמצא חזק אויבו. מששמע דבריהן ויודע להיכן הדין הוא נוטה - אין רשאי שיאמר להם איני נזקק לכם. וכן הוא אומר (דברים א): לא תגורו מפני איש כי המשפט לאלהים הוא.

אד, אמר רבי יהושע בן קרחה: מנין שאם היה יושב לפני דין, ויודע אתה זכות לעני וחובה לעשיר - אין אתה רשאי לשתק? תלמוד לומר: לא תגורו מפני איש - אל תכניס דבריהם מפני איש. הדיינים יהיו יודעין את מי דנין, ולפני מי הן דנין, ועם מי הן דנין, ומי הוא דן עמהן. ויהיו עדים יודעין את מי הם מעידין, ולפני מי הן מעידין, ועם מי הן מעידין, ומי הוא מעיד עמהם, שנאמר (דברים יט): ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני ה'. ואומר (תהלים פב): אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפוט. וכן יהושפט אומר (דברי הימים ב-יט): ויאמר אל השופטים ראו מה אתם עושים כי לא לאדם תשפטו כי (אם) לה'. ושמואל יאמר הדין: "מה לי בצער הזה!" והלא כבר נאמר (שם) ועמכם דבר המשפט - אין לך אלא מה שענייך רואות. וכן שמעון בן גמליאל אומר: כלשם שהדין דן בשלשה - כך פשרה בשלשה. יפה כח פשרה מכח הדין, כיצד? שנים שדנו - יכולין לחזור בהן. ושנים שפשרו - אין יכולין לחזור בהן.

מִסְכַּת סְנֵהֲרִין פָּרָק שְׁנִי

בא קידוש עבור שנה - בשלשה; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: עבור שנה - בשלשה מתחילין, בחמשה נושאים ונותנין, וגומרים בשבעה. כיצד? אחד אומר לישיב עמם, ושנים אומרים שלא לישיב - בטל היחיד במיעוטו. שנים אומרים לישיב, ואחד

אומר שלא לישיב - מוסיפין שנים, ונושאים ונותנין בחמשה. שנים אומרים צריכה, ושלשה אומרים אינה צריכה - בטלו שנים במעוטם. שלשה אומרים צריכה, ושנים אומרים אינה צריכה - מוסיפים שנים, וגומרים בשבעה, שאין מנין פחות משבעה. האב אומר לעבר, ובנו אומר שלא לעבר - שניהן נמנין שנים. האב ובנו אומרים לעבר, האב ובנו אומרים שלא לעבר - שניהן נמנין אחד. אמר רבי יוסי: פעם אחת הלכתי אני ואלעזר לעבר שנה, נמתי לו לאלעזר בני: "אני ואתה נמנין אחד".

בב, על שלשה סימנין מעברין את השנה: על האביב, ועל פירות האילן, ועל התקופה. על שנים מעברין, ועל אחד אין מעברין. ואם עברוה - הרי זו מעברת. אם היה אביב אחד משני סימנין - היו שמחין. וכן שמעון בן גמליאל אומר: אף על התקופה.

על שלש ארצות מעברין את השנה, על יהודה, ועל עבר הירדן, ועל הגליל. על שתיים - מעברין, ועל אחת - אין מעברין. ואם עברו - הרי זו מעברת. ואם היתה ארץ יהודה אחת משתי ארצות - היו שמחין מפני אביב שבאה הימנה. אין מעברין את השנה לא מפני הגדיים, ולא מפני הטלאים, לא מפני הגוזלות שלא הגיעו, וכולן סעד לשנה. ואם עברוה - הרי זו מעברת. רבי ינאי אומר משם רבן שמעון בן גמליאל, שהיה אומר: בגוזליא רכיכין הן, ובאמריא דצוקין, ושפר באנפאי, ואוסיפית על שתא דא תלתין יומין.

מעשה ברבן גמליאל וזקנים שהיו עומדין על גב מעלות בהר הבית, ויוחנן סופר הלך לפניהם. ואמרו: כתוב לאחנא בני גלילא עילאה ובני גלילא תתאי: שלמכון יסגא! מהודעין אנתנא לכון, דמטא זמן בעורא לאפוקיא מעשריא ממעטניא זיתאי. ולאחנא בני דרומא עילאה ובני דרומא תתאה: שלמכון יסגא! מהודעין אנתנא לכון, דימטן זמן לאפוקי מעשריא מעומרי שובילא. ולאחנא בני גלותא דכבל ובני

לְעֵבֶר, מִפְּנֵי מַה לֹּא עֲבָרָה אֱלִישֶׁעַ? מִפְּנֵי שֶׁהִיְתָה שְׁנַת רַעְבוֹן, וְכָל הַעַם רָצִין לַגְּרוֹנוֹת.

ב,ו אֵין מְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה מִפְּנֵי הַטְּמֵאָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה מִפְּנֵי הַטְּמֵאָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: מַעֲשֵׂה בַחֲזָקָה הַמֶּלֶךְ שְׁעִיבַר אֶת הַשָּׁנָה מִפְּנֵי הַטְּמֵאָה, שְׁנֵאֲמַר (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב ל, יח): "כִּי מִרְבִּית הַעַם רַבַּת מֵאֲפָרִים וּמְנַשֶּׁה יִשְׁשָׁכַר וְזַבְוּלוֹן לֹא הִטְהֵרוּ" וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אִם לְעֵבֶר אוֹתָהּ מִפְּנֵי הַטְּמֵאָה - כָּבֵר מְעַבְרַת הִיא. אֲלֹא עֵבֶר נִיטָן בְּנִיטָן, וְאֵין מְעַבְרִין אֲלֹא אָדָר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן: אִף מִפְּנֵי שֶׁהֵעֵשׂוּ אֶת הַצְּבוּר לַעֲשׂוֹת פֶּסַח שְׁנִי.

אֵין מְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה, אֲלֹא אִם כֵּן הִיְתָה צְרִיכָה. מְעַבְרִין אוֹתוֹ מִפְּנֵי הַצְּרִיכִים, וּמִפְּנֵי הַדְּרִיכִים, מִפְּנֵי הַתְּנוּרִין, וּמִפְּנֵי הַגְּלִיּוֹת שֶׁלֹּא יֵצְאוּ מִמְּקוֹמָם. אֲבָל אֵין מְעַבְרִין אוֹתָהּ לֹא מִפְּנֵי הַצָּנָה, וְלֹא מִפְּנֵי הַשְּׁלֵגִים, וְלֹא מִפְּנֵי הַגְּלִיּוֹת שֶׁעָלוּ וְעָדִיין לֹא הִגִּיעוּ. וְכוּלָן סֵעַד לַשָּׁנָה. וְאִם עֲבָרוּהָ - הָרִי זֶה מְעַבְרַת.

אֵין מְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה אֲלֹא בִּיהוּדָה, וְאִם עֲבָרוּהָ בְּגָלִיל - הָרִי זֶה מְעַבְרַת. הַעֵיד חֲנִינָא אִישׁ אוֹנוֹ לִפְנֵי רַבִּין גְּמְלִיאֵל: שְׂאִין מְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה אֲלֹא בִּיהוּדָה, וְאִם עֲבָרוּהָ בְּגָלִיל - שֶׁהִיא מְעַבְרַת. וּמְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה כָּל אָדָר. שְׁבִרְאֵשׁוֹנָה הָיוּ אוֹמְרִים: אֵין מְעַבְרִין אֲלֹא עַד הַפּוּרִים, עַד שֶׁבָּאוּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי פַּפְּיִים וְהַעֵידוּ: שֶׁכָּל אָדָר וְאָדָר - כָּשֶׁר לְעֵבֶר. רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גְּמְלִיאֵל וְרַבִּי אֲלֵעָזָר בֶּן רַבִּי צְדוֹק אוֹמְרִים: אֵין מְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה, וְאֵין עוֹשִׂין כָּל צְרִיכָה צְבוּר - אֲלֹא עַל תְּנַאי כְּדֵי שִׁיקְבְּלוּ רוֹב הַצְּבוּר עֲלֵיהֶם.

ב,ז אֵין מְעַבְרִים אֶת הַשָּׁנָה בְּלִילָה, וְאִם עֵיבָרָה - אֵינָה מְעַבְרַת. אֵין מְקַדְּשִׁין אֶת הַחֹדֶשׁ בְּלִילָה, וְאִם קִדְּשׁוּהוּ - אֵינוֹ מְקוּדָשׁ.

ב,ח אֵין מֶלֶךְ יוֹשֵׁב בְּסִנְהֶדְרִין, וְלֹא מֶלֶךְ וְלֹא כֹהֵן גָּדוֹל יוֹשֵׁבִין בְּעֵבוֹר.

גְּלוּתָא דְּמָדִי וְשָׂאָר כָּל בְּנֵי גְלוּתָא דִּישְׂרָאֵל: שְׁלֵמְכוֹן יִסְגָּא! מִהוֹדְעִין אֲנַחְנָא לְכוֹן, דְּגוּזְלִיא רְכִיכִין וְאִמְרִיא דְּעֲדָקִין, וְזִימְנִיָּה דְּאֲבִיבָא לֹא מָטָא, וְשִׁפְרָא בְּאִנְפָּאֵי וּבְאִנְפֵי חִבְרָאֵי, וְאוֹסְפָנָא עַל שְׁתָּא דָּא תַלְתִּין יוֹמִין.

ב,ג אֵין מְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה אֲלֹא עַד רוּבוֹ שֶׁל חֹדֶשׁ. וְכִמָּה רוּבוֹ? שֶׁשָּׁה עֶשֶׂר יוֹם. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: שְׁתֵּי יוֹת בַּחֹדֶשׁ, עֶשְׂרִים יוֹם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִחֻשְׁבִּין אֶת הַשָּׁנָה כְּמָה הִיְתָה צְרִיכָה, אִם הִיְתָה חֲסֵרָה שֶׁשָּׁה עֶשֶׂר יוֹם לִפְנֵי הַפֶּסַח - מְעַבְרִין אוֹתָהּ. לִפְנֵי הַחֵג - אֵין מְעַבְרִין אוֹתָהּ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֲפִילוֹ חֲסֵרָה שֶׁשָּׁה עֶשֶׂר יוֹם לִפְנֵי הַחֵג - מְעַבְרִין אוֹתָהּ.

אֵין מְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה לִפְנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאִם עֲבָרוּהָ - אֵינָה מְעַבְרַת. אֲבָל מִפְּנֵי הַדּוּחַק - מְעַבְרִין אוֹתָהּ אַחֵר רֹאשׁ הַשָּׁנָה מִיָּד. וּמִכָּאֵן וְאֵילָךְ אֵין מְעַבְרִין אֲלֹא אָדָר.

ב,ד אֵין מְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה, לֹא פְחוֹת חֹדֶשׁ, וְלֹא יוֹתֵר חֹדֶשׁ. וְאִם עֲבָרוּהָ - אֵינָה מְעַבְרַת. אֵין מְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה מִשְׁנֵה לַחֲבַרְתָּהּ, וְאִם עֲבָרוּהָ - אֵינָה מְעַבְרַת. אֵין מְעַבְרִין שְׁנָה אַחֵר שְׁנָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: מְעַבְרִין שְׁנָה אַחֵר שְׁנָה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי עֲקִיבָה שֶׁהִיָּה חֲבוּשׁ בְּבֵית הָאֲסוּרִים, וְעֵבֶר שֶׁלֹּשׁ שָׁנִים זֶה אַחֵר זֶה. אָמְרוּ לוֹ: מִשָּׁם רְאִיָּה? מִפְּנֵי שְׁבִיטָה דִּין יוֹשֵׁבִין וּמַחֲשׁוּבִין אַחַת אַחַת בְּזִמְנָה.

ב,ה אֵין מְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה לֹא שְׁבִיעִית, וְלֹא מוֹצָאֵי שְׁבִיעִית. אֵימְתִי רְגִילִין לְעֵבֶר? בְּעֵרֵב שְׁבִיעִית. אֵין מְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה מִפְּנֵי רַעְבוֹן. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: הָרִי הוּא אוֹמֵר (מְלָכִים ב ד, מב): "וְאִישׁ בָּא מִבְּעַל שְׁלִישָׁה וְגו' בְּצַקְלוֹנוֹ". וְהֵלֵא אֵין לָךְ מְקוֹם שֶׁמִּתְבַּכֵּר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל קוֹדֶם לְבַעַל שְׁלִישָׁה, וְאִף עַל פִּי כֵּן לֹא כָּבֵר אֲלֹא מֵאוֹתוֹ הַמַּיִן שֶׁהִבִּיא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים! יְכוּל שֶׁהִבִּיאוּ קוֹדֶם לְעוֹמֵר? תְּלַמוּד לּוֹמֵר (שם): "וְיֵאמֵר תְּנוּ אֶל הָעַם וְיֵאכְלוּ" - מְלַמֵּד שֶׁלֹּא הִבִּיאוּ אֲלֹא לְאַחֵר הָעוֹמֵר. וְהֵלֵא אוֹתָהּ שְׁנָה רְאוּיָה

מסכת סנהדרין פרק שלישי

לא קדשוה? מפני שתּרפה של ירושלים משם, ונזחה לכבש משם.

ג, רבי יוסי אומר שלשה דברים משם שלשה זקנים - רבי עקיבא אומר: יכול יהא אדם מעלה בכורות מחוץ לארץ לארץ? תלמוד לומר (דברים יד): "ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך תירושך ויצהרך ובכורות" - ממקום שאתה מביא מעשר דגן, אתה מביא בכורות, מחוצה לארץ שאי אתה מביא מעשר דגנך אי אתה מביא בכורות. שמעון בן זומא אומר: יכול קשם שנתנה תורה מחיצה בין קדשי קדשים לקדשים קלים, כך נתנה תורה מחיצה בין הבכור למעשר שני, ודין הוא, הבכור טעון הבאת מקום ומעשר שני טעון הבאת מקום, מה בכור אין נאכל אלא לפניו מן החומה אף מעשר שני לא יהא נאכל אלא לפניו מן החומה, מה לבכור שמעטו מקום אכילתו שכן מעט זמן אכילתו, תאמר במעשר שני שרבה זמן אכילתו, הואיל ורבה זמן אכילתו רבה מקום אכילתו? תלמוד לומר: "ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך תירושך ויצהרך ובכורות" - מה בכורות אין נאכלין אלא לפניו מן החומה, אף מעשר שני לא יהא נאכל אלא לפניו מן החומה. רבי ישמעאל אומר: יכול יהא אדם מעלה מעשר שני לירושלים בזמן הזה ואוכלו, ודין הוא, הבכור טעון הבאת מקום, אף מעשר שני טעון הבאת מקום, מה בכור אין נאכל אלא בפני הבית, אף מעשר שני לא יהא נאכל אלא בפני הבית, ולא, אם אמרת בבכור שיש הימנו דמים ואמורין לגבי מזבח, תאמר במעשר שני שאין הימנו דמים ואמורין לגבי מזבח? בכורים יוכיחו! שאין מהן דמים ואמורים לגבי מזבח, ואין נאכלין אלא בפני הבית, ולא, אם אמרת בבכורים שהן טעונין הנחה לפני המזבח, תאמר במעשר שני שאין טעונין הנחה לפני המזבח? תלמוד לומר: "ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך תירושך ויצהרך ובכורות" - מה בכור אין נאכל אלא בפני הבית, אף מעשר שני לא יהא נאכל אלא

ג, א שור שהמית, אחד שור שהמית, ושאר בהמה וחייה ועופות שהמיתו - מיתתן בעשרים ושלשה. רבי אליעזר אומר: שור שהמית - מיתתו בעשרים ושלשה, ושאר בהמה חיה ועוף שהמיתו - כל הקדם להרגן זכה לשמים, שנאמר (ויקרא כ): "והרגת את האשה ואת הבהמה", ואומר (שם): "ואת הבהמה תהרגו". שור הנסקל - בעשרים ושלשה, שנאמר (שמות כא): "השור יסקל וגם בעליו יומת"; כמיתת הבעלים כך מיתת השור, מה מיתת הבעלים - בסקילה ובדחיה ובעשרים ושלשה, אף מיתתו - בסקילה ובדחיה ועשרים ושלשה. מה בין שור לאדם? שהשור - פותחין את דינו ביום, וגומרין אף בלילה. פותחין וגומרין בו ביום, בין לזכות בין לחובה, מטיין על פי עד אחד בין לזכות בין לחובה, הכל מלמד זכות וחובה, המלמד זכות - יכול לחזור וללמד חובה. מה שאין כן באדם.

ג, ב אין שורפין את הפרה, ואין עורפין את העגלה, ואין עושין זקן ממרא על פי בית דין. ואין מביאין פר העלם דבר של צבור. אין מעמידין, לא מלך ולא כהן גדול אלא בבית דין של שבעים ואחד. כיצד הן עושין? בית דין מהלכין, ושתי תודות אחריהן. הפנימית נאכלת החיצונה נשרפת. וכל שלא בכל אלו - הנכנס שם אין חיבין עליה. שתי תודות שאמרו - בלחמן אבל לא בבשרין. אבא שאול אומר: שתי בצעין היו בירושלים, התחתונה והעליונה, התחתונה נתקדשה בכל אלו, והעליונה לא קדשו. כשעלו מן הגולה שלא במלך ושלא באורים ובתומים, התחתונה שהיתה קדשה גמורה - עמי הארץ אוכלין בה קדשים קלים ומעשר שני, וחברים - קדשים קלים אבל לא מעשר שני. העליונה שלא היתה קדשה גמורה, עמי הארץ אוכלין בה קדשים קלים אבל לא מעשר שני. וחברים - לא קדשים קלים ולא מעשר שני. ומפני מה

בפני הבית. אחרים אומרים: יכול בכור שעבר זמנה משנה לחברתה יהא פסול כפסולי מקדשים? תלמוד לומר (דברים טו): "ואכלת לפני ה' אלהיך [וגו'] מעשר דגנך תירשך ויצהרך ובכורות בקרך", אם ללמד על הבכור שיהא נאכל לפניו מן החומה - אינו צריך! והלא כבר נאמר (דברים טו): "לפני ה' אלהיך תאכלנו שנה בשנה", ואם ללמד על מעשר שני שיהא נאכל לפניו מן החומה - אינו צריך! והלא כבר נאמר (דברים יב): "לא תוכל לאכל בשעריך מעשר", אם כן למה נאמר "מעשר דגנך תירשך ויצהרך ובכורות"? מניין שיהא נאכל לפניו מן החומה? מה מעשר נאכל משנה לחברתה, אף הבכור נאכל משנה לחברתה.

ג, ד מנין לקטנה שיהא של עשרים ושלושה? תלמוד לומר (במדבר לה): "ושפטו העדה והצילו העדה", עשרה מזכין ועשרה מחיבין. שלשה מנין? "לא תהיה אחרי רבים לרעות" (שמות כג). מכלל שאי אתה הוה עמהן לרעה - אתה הוה עמהן לטובה. יכול לא תהיה עמהן לרעה כל עקר? תלמוד לומר (שם): "אחרי רבים להטות" - אף לרעה, אמור מעתה, הואיל ואמרה תורה 'הרג על פי עדים הרג על פי מטין', מה עדים שנים אף מטין שנים, אין בית דין שקול - מוסיפים עליהן עוד אחד, הרי עשרים ושלושה. רבי אומר: ממשמע שנאמר "לא תהיה אחרי רבים לרעות", שומע אני שאומר: 'הוי עמהן לטובה'! אם כן למה נאמר "אחרי רבים להטות"? לא כהטיתך לטובה הטיתך לרעה, ולרעה על פי שנים, אין בית דין שקול - מוסיפין עליהן עוד אחד, הרי זה עשרים ושלושה. רבי יוסי הגלילי אומר: "לא תענה על ריב לנטות" (שמות כג) - עשה לך בית דין נטוי. דבר אחר: "לא תענה על ריב" הוסיף עליהן הכתוב עוד אחד. דבר אחר: "לנטות, אחרי רבים להטות", שלא תאמר בשעת הדין 'דין לעבד שיהא כרבו'; אמור מה שבדעתך.

ג, ה רבי יהודה אומר: סנהדרין של שבעים ומשה עמהן מן המנין. אמרו לו אין בית דין שקול. וכן היה רבי יהודה: אומר כל עיר שיש בה כדי שלש שורות של עשרים עשרים ושלושה, ושוטרי הדינין, והנדון, והעדים, והזוממין, וזוממי זוממיהן - ראויין לעשות סנהדרין. רבי נתניה אומר: מאתים ושלושים, והלכה כדבריו. רבי מאיר אומר: מאתים ושבעה סנהדרין נוהגת בארץ ובחוץ לארץ, שנאמר (במדבר לה): "והיו לכם לחקת משפט לדורותיכם" - בארץ ובחוץ לארץ. אם כן למה נאמר (דברים טו): "שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך"? אלא בארץ ישראל עושין אותן בכל עיר ועיר, בחוץ לארץ עושין אותן פלכים פלכים. רבי שמעון בן גמליאל אומר: "לשכטיף ושפטו" (דברים טו) - מצוה על השכט שיהא דן את שכטו. רבי דוסתאי בן רבי יהודה אומר: חייבי מיתות שברחו מן הארץ לחוץ לארץ - ממייתין אותן מיד. ושברחו מחוץ לארץ לארץ - אין ממייתין אותן מיד, אלא נדונין בתחלה.

		משיבום ללילות	
22	ראשון Sunday	כב 22	1st Day of Selichos
			עלות השחר 5:31 סו"ז קר"ש - מג"א 9:09 סו"ז תפלה - מג"א 10:22 שקיעה 6:53 בבלי: מעילה ה ירושלמי: שבת כ
23	שני Monday	כג 23	נץ החמה 6:44 סו"ז קר"ש - גר"א 9:45 סו"ז תפלה - גר"א 10:46 צה"כ לשיטת ר"ת 8:04 ב"ן: ירמיה נב - יחזקאל א תוספתא: בבא בתרא ח
			עלות השחר 5:32 סו"ז קר"ש - מג"א 9:09 סו"ז תפלה - מג"א 10:22 שקיעה 6:52 בבלי: מעילה ו ירושלמי: שבת כא
24	שלישי Tuesday	כד 24	נץ החמה 6:45 סו"ז קר"ש - גר"א 9:46 סו"ז תפלה - גר"א 10:46 צה"כ לשיטת ר"ת 8:02 ב"ן: יחזקאל ד-ה תוספתא: בבא בתרא י
			עלות השחר 5:33 סו"ז קר"ש - מג"א 9:10 סו"ז תפלה - מג"א 10:22 שקיעה 6:50 בבלי: מעילה ז ירושלמי: שבת כב
25	רביעי Wednesday	כה 25	נץ החמה 6:46 סו"ז קר"ש - גר"א 9:46 סו"ז תפלה - גר"א 10:46 צה"כ לשיטת ר"ת 8:01 ב"ן: יחזקאל ו-ז תוספתא: בבא בתרא יא
			עלות השחר 5:34 סו"ז קר"ש - מג"א 9:10 סו"ז תפלה - מג"א 10:22 שקיעה 6:48 בבלי: מעילה ח ירושלמי: שבת כג
26	חמישי Thursday	כו 26	נץ החמה 6:47 סו"ז קר"ש - גר"א 9:46 סו"ז תפלה - גר"א 10:46 צה"כ לשיטת ר"ת 7:59 ב"ן: יחזקאל ח-ט תוספתא: סנהדרין א
			עלות השחר 5:35 סו"ז קר"ש - מג"א 9:10 סו"ז תפלה - מג"א 10:22 שקיעה 6:47 בבלי: מעילה ט ירושלמי: שבת כד
27	ששי Friday	כז 27	נץ החמה 6:48 סו"ז קר"ש - גר"א 9:47 סו"ז תפלה - גר"א 10:47 צה"כ לשיטת ר"ת 7:57 ב"ן: יחזקאל י-יא תוספתא: סנהדרין ב
			עלות השחר 5:36 סו"ז קר"ש - מג"א 9:11 סו"ז תפלה - מג"א 10:23 שקיעה 6:45 בבלי: מעילה י ירושלמי: שבת כה
28	שב"ק Shabbos	כח 28	נץ החמה 6:49 סו"ז קר"ש - גר"א 9:47 סו"ז תפלה - גר"א 10:47 צה"כ לשיטת ר"ת 7:56 ב"ן: יחזקאל יב-יג תוספתא: סנהדרין ג
			עלות השחר 5:37 סו"ז קר"ש - מג"א 9:11 סו"ז תפלה - מג"א 10:23 שקיעה 6:43 בבלי: מעילה יא ירושלמי: שבת כו

הדלקת הנרות 6:27

זמן מוצש"ק 7:56

עַרְב רֵאשׁ הַשָּׁנָה אֵיז גִּיט צוֹ נַעֲבֹד אַ פְּדִיּוֹן.

(שיחות ה"רן סימן ר"ד)